II

(Nelegislatívne akty)

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2021/2034

z 10. júna 2021

o štátnej pomoci SA.28599 (C 23/2010) (ex NN 36/2010, ex CP 163/2009) poskytnutej Španielskom na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach (okrem autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha)

[oznámené pod číslom C(2021) 4048]

(Iba španielske znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami ([1]), a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

(1) Komisia 18. mája 2009 dostala sťažnosť od spoločnosti SES Astra S.A. (ďalej len „Astra“). Predmetom sťažnosti bola údajná schéma štátnej pomoci, ktorú španielske orgány prijali v súvislosti s prechodom z analógového televízneho vysielania na digitálne televízne vysielanie vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach Španielska. Spoločnosť Astra tvrdila, že schéma predstavovala nenotifikovanú, a teda neoprávnenú pomoc, čo viedlo k narušeniu hospodárskej súťaže medzi platformami satelitného a terestriálneho vysielania.

(2) Sporná schéma vychádza zo zákona 10/2005 zo 14. júna 2005 o naliehavých opatreniach na podporu digitálneho terestriálneho televízneho vysielania, liberalizáciu káblového televízneho vysielania a podporu plurality ([2]). Medzi ďalšie právne predpisy prijaté v súvislosti s procesom prechodu na digitálne terestriálne televízne vysielanie patria okrem iného kráľovský dekrét 944/2005 z 29. júla 2005, ktorým sa schvaľuje národný technický plán pre digitálne terestriálne televízne vysielanie ([3]) (ďalej len „NTP“), kráľovský dekrét 945/2005 z 29. júla 2005, ktorým sa schvaľujú všeobecné predpisy týkajúce sa poskytovania služby digitálneho terestriálneho televízneho vysielania ([4]), príkaz ITC 2476/2005 z 29. júla 2005, ktorým sa schvaľujú všeobecné predpisy a predpisy týkajúce sa poskytovania služby digitálneho terestriálneho televízneho vysielania ([5]), a kráľovský dekrét 920/2006 z 28. júla 2006, ktorým sa schvaľujú všeobecné predpisy týkajúce sa poskytovania rozhlasového a káblového televízneho vysielania ([6]).

([1]) Ú. v. EÚ C 337, 14.12.2010, s. 17.

([2]) Ley 10/2005, de 14 de junio, de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo. BOE número 142, 15.06.2005; http://www.boe.es/boe/dias/2005/06/15/pdfs/A20562-20567.pdf.

([3]) Real Decreto 944/2005, de 29 de julio, por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre. BOE número 181, 30.07.2005; http://www.boe.es/boe/dias/2005/07/30/pdfs/A27006-27014.pdf.

([4]) Real Decreto 945 /2005, de 29 de julio, por el que se aprueba el Reglamento general de prestación del servicio de televisión digital terrestre, https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2005-13114.

([5]) Orden ITC/2476/2005, de 29 de julio, por la que se aprueba el Reglamento técnico y de prestación del servicio de televisión digital terrestre, https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2005-13117.

([6]) Real Decreto 920/2006, de 28 de julio, por el que se aprueba el Reglamento general de prestación del servicio de difusión de radio y televisión por cable, https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2006-15301.

(3) Listom z 29. septembra 2010 Komisia informovala Španielske kráľovstvo, že v súvislosti s predmetnou pomocou poskytnutou na celom území Španielska s výnimkou autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha, v prípade ktorého sa začalo samostatné konanie, sa rozhodla začať formálne vyšetrovacie konanie podľa článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) ([7]). Rozhodnutie Komisie o začatí konania (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) bolo uverejnené 14. decembra 2010 v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([8]). Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k tomuto opatreniu.

(4) Po predĺžení termínu Španielsko listom z 30. novembra 2011 odpovedalo na žiadosť o pripomienky, ktorá bola uvedená v rozhodnutí o začatí konania. Okrem ústrednej vlády predložili svoje pripomienky a odpovede na otázky položené v rozhodnutí o začatí konania aj orgány autonómnych spoločenstiev Astúrie, Aragónska, Baskicka, Kastílie a Leónu, Kastílie-La Manche ([9]), Estremadury, Galície, La Riojy, Madridu a Murcie.

(5) Komisia dostala pripomienky aj od spoločnosti Radiodifusión Digital SL (Radiodifusión) listom z 11. januára 2011, od spoločnosti Grupo Antena 3 a združenia UTECA (Unión de Televisiones Comerciales Asociadas) listami z 28. januára 2011, od spoločnosti Gestora La Sexta listom z 31. januára 2011, od spoločnosti Abertis Telecom S.A. (ktorá sa od 1. apríla 2015 nazýva Cellnex Telecom S.A., ďalej len „Abertis“ alebo „Cellnex“) listom z 2. februára 2011 a od spoločností Astra a Telecinco listami zo 4. februára 2011. Listami z 19. januára 2011 a 9. februára Komisia zaslala tieto pripomienky Španielsku, ktoré dostalo možnosť odpovedať. Španielsko poslalo pripomienky listami z 22. februára 2011 a zo 14. marca 2011.

(6) V priebehu vyšetrovania sa uskutočnilo viacero stretnutí: medzi Komisiou a Španielskom 11. a 12. apríla 2011, medzi Komisiou a spoločnosťou Astra 14. apríla 2011, medzi Komisiou a spoločnosťou Abertis 5. mája 2011 a medzi Komisiou a združením UTECA 5. júla 2011. Po tom, ako Španielsko z vlastnej iniciatívy predložilo rôzne informácie vrátane pripomienok Baskicka z 24. februára 2011, bola listom zo 14. februára 2012 Španielsku adresovaná formálna žiadosť o informácie. Po predĺžení termínu Španielsko odpovedalo listom zo 16. apríla a ďalšími listami z 15., 19. a 25. júna 2012. Keďže časť informácií stále chýbala, Komisia 9. augusta 2012 poslala žiadosť o ďalšie informácie. Po predĺžení termínu Španielsko odpovedalo listom z 10. októbra 2012 a ďalším listom z 30. októbra 2012.

(7) Spoločnosť Abertis navyše 22. júna 2011 a 25. júla 2012 z vlastnej iniciatívy predložila ďalšie informácie. Spoločnosť Astra poskytla ďalšie informácie v listoch z 21. júla 2011, 16. mája 2011, 8. septembra 2011 a 11. novembra 2011, ktoré boli odoslané Španielsku na pripomienkovanie.

(8) Komisia 19. júna 2013 prijala rozhodnutie 2014/489/EÚ ([10]) (ďalej len „rozhodnutie z roku 2013“) podľa článku 7 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 ([11]) (ďalej len „procesné nariadenie z roku 1999“). V článku 1 rozhodnutia z roku 2013 sa uvádzalo, že štátna pomoc poskytnutá prevádzkovateľom terestriálnej televíznej platformy na rozvoj, údržbu a prevádzku digitálnej terestriálnej televíznej (ďalej len „DTT“) siete v oblasti II bola poskytnutá v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ a je nezlučiteľná s vnútorným trhom s výnimkou pomoci, ktorá bola poskytnutá v súlade s kritériom technologickej neutrality. Článkom 3 rozhodnutia z roku 2013 sa nariaďovalo vrátanie tejto nezlučiteľnej pomoci od prevádzkovateľov DTT bez ohľadu na to, či získali pomoc priamo, alebo nepriamo.

([7]) Rozhodnutie Komisie 2010/C 335/08 z 29. septembra 2010 (Ú. v. EÚ C 335, 11.12.2010, s. 8).

([8]) Rozhodnutie Komisie 2010/C 337/07 z 29. septembra 2010 (Ú. v. EÚ C 337, 14.12.2010, s. 17).

([9]) Autonómne spoločenstvo Kastílie-La Manche predložilo okrem pripomienok k tejto veci aj pripomienky k veci C 24/2010.

([10]) Rozhodnutie Komisie 2014/489/EÚ z 19. júna 2013 o štátnej pomoci SA. 28599 [C 23/10 (ex NN 36/10, ex CP 163/09)] poskytnutej Španielskym kráľovstvom na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach (okrem autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha) (Ú. v. EÚ L 217, 23.7.2014, s. 52).

([11]) Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1).

(9) V nadväznosti na prijatie rozhodnutia z roku 2013 útvary Komisie pomohli Španielsku pri vypracúvaní vzoru technologicky neutrálnych verejných súťaží. Vzor bol dokončený 14. októbra 2014. Útvary Komisie poskytli Španielsku čas do 31. októbra 2014, aby všetky dotknuté španielske autonómne oblasti a mestá vyhlásili nové, technologicky neutrálne verejné súťaže na základe daného vzoru. Táto podmienka nebola splnená, ako sa opisuje v časti 2.3.

(10) Španielsko a niektorí príjemcovia podali na Všeobecný súd rôzne žaloby o neplatnosť rozhodnutia z roku 2013. Všeobecný súd 26. novembra 2015 všetky tieto žaloby zamietol, pričom potvrdil rozhodnutie z roku 2013 ([12]). Proti rozsudkom Všeobecného súdu boli následne podané odvolania na Súdny dvor. Súdny dvor odvolania, ktoré predložilo Španielsko; Baskicko a spoločnosti Itelazpi; Cataluña a CTTI; Navarra de Servicios y Tecnologías; Cellnex Telecom a Retevisión, zamietol ([13]). V nadväznosti na odvolanie, ktoré podalo autonómne spoločenstvo Galície a spoločnosť Retegal, však Súdny dvor 20. decembra 2017 zrušil príslušný rozsudok Všeobecného súdu ([14]) a rozhodol o vyhlásení rozhodnutia z roku 2013 za neplatné ([15]) z dôvodu chýbajúceho odôvodnenia Komisie, pokiaľ ide o selektívnosť sporného opatrenia.

(11) Po vyhlásení rozhodnutia z roku 2013 za neplatné spoločnosť Astra z vlastnej iniciatívy predložila rôzne podania (22. a 30. januára 2018, 29. mája 2018, 15. júna 2018 a 11. januára 2019), pričom vyjadrila svoje stanovisko k dôsledkom vyhlásenia neplatnosti. V priebehu vyšetrovania sa uskutočnilo viacero stretnutí medzi stranami: 28. júna 2018 medzi Komisiou a spoločnosťou Cellnex, 19. septembra 2018 medzi Komisiou a spoločnosťou Astra a 16. októbra 2018 medzi Komisiou a Španielskom. Španielsko poskytlo 31. októbra 2018 prehľad postupov verejných súťaží a iných opatrení, ktoré autonómne spoločenstvá vykonali v nadväznosti na rozhodnutie z roku 2013. Komisia listom zo 14. decembra 2018 požiadala Španielsko o ďalšie informácie. Španielsko predložilo ďalšie informácie 19. februára 2019. Španielsko 19. marca 2019 zaslalo Komisii podanie od Baskicka zo 4. februára 2019. Komisia zaslala 4. apríla 2019 Španielsku žiadosť o informácie, na ktorú Španielsko odpovedalo 10. mája 2019. Komisia 26. apríla 2019 zaslala ďalšie žiadosti o informácie, v ktorých vyzvala Španielsko, spoločnosti Itelazpi, Cellnex, Retevisión, CTTI, Navarra de Servicios y Tecnologías, S.A., Retegal a Astra, aby vyjadrili svoje stanovisko k selektívnosti opatrení vzhľadom na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-70/16 P. Astra predložila svoju odpoveď na žiadosť o informácie 27. mája 2019, zatiaľ čo Cellnex a Itelazpi predložili svoju odpoveď 13. júna 2019. Španielsko poskytlo odpoveď na túto žiadosť o informácie 14. júna 2019. Komisia 1. októbra 2020 zaslala španielskym orgánom žiadosť o informácie, v ktorej požiadala o aktuálne informácie týkajúce sa opatrení vykonaných na základe rozhodnutia z roku 2013. Španielsko poskytlo odpoveď na túto poslednú žiadosť o informácie 19. októbra 2020 a 5. februára 2021.

2. **PODROBNÝ OPIS POMOCI**

2.1. **Súvislosti**

2.1.1. *Sťažnosť*

(12) Sťažovateľ je prevádzkovateľ satelitnej platformy. Spoločnosť SES ASTRA (ďalej len „Astra“), ktorá bola založená v roku 1985 pod názvom Société Européenne des Satellites (SES), bola prvým súkromným satelitným prevádzkovateľom v Európe. Spoločnosť Astra prevádzkuje satelitný systém ASTRA, ktorý ponúka rozsiahle portfólio vysielacích a širokopásmových riešení pre zákazníkov v Európe i mimo nej. Vysiela rozhlasové a televízne programy priamo do miliónov domácností a poskytuje prístup na internet a sieťové služby verejným orgánom, veľkým spoločnostiam, MSP i jednotlivým domácnostiam.

([12]) Rozhodnutia vo veciach T-465/13, *Comunidad Autónoma de Cataluña a CTTI/Komisia*, ECLI:EU:T:2015:900; T-462/13 *Comunidad Autónoma del País Vasco a Itelazpi/Komisia*, ECLI:EU:T:2015:902; T-461/13, *Španielsko/Komisia*, ECLI:EU:T:2015:891; T-463/13 a T-464/13, *Comunidad Autónoma de Galicia a Retegal/Komisia*, ECLI:EU:T:2015:901; T-487/13, *Navarra de Servicios y Tecnologías/Komisia*, ECLI:EU:T:2015:899; T-541/13, *Abertis Telecom, a Retevisión I/Komisia*, ECLI:EU:T:2015:898.

([13]) Pozri rozsudky vo veciach C-81/16 P Španielsko/Komisia ECLI:EU:C:2017:1003; spojené veci C-66/16 P až C-69/16 P *Comunidad Autónoma del País Vasco a iní/Komisia*; ECLI:EU:C:2017:999.

([14]) T-463/13 a T-464/13, *Comunidad Autónoma de Galicia a Retegal/Komisia*, ECLI:EU:T:2015:901.

([15]) Rozsudok Súdneho dvora z 20. decembra 2017 vo veci C-70/16 P, *Comunidad Autónoma de Galicia a Retegal/Komisia*, ECLI:EU:C:2017:1002. Pozri najmä body 57 až 63.

(13) Spoločnosť Astra vo svojej sťažnosti tvrdí, že opatrenia, ktoré prijala vláda a autonómne spoločenstvá vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach Španielska, sú v rozpore so zásadou technologickej neutrality, lebo sa predpokladá, že terestriálny prenos je jedinou cestou k digitalizácii. Spoločnosť Astra uvádza konkrétny prípad Kantábrie. Vo verejnej súťaži na rozšírenie pokrytia digitálnym televíznym vysielaním na celé územie Kantábrie, ktorá sa začala v januári 2008, regionálna vláda Kantábrie vybrala spoločnosť Astra, aby prostredníctvom svojej platformy poskytovala voľne dostupné televízne kanály. V novembri 2008 však regionálna vláda túto zmluvu vypovedala. Podľa spoločnosti Astra orgány vypovedali zmluvu až po tom, ako sa dozvedeli, že ústredná vláda bude financovať modernizáciu analógovej terestriálnej siete. Kantábrijské orgány v liste zo 7. novembra 2008 vysvetlili, že dôvodom vypovedania zmluvy bola skutočnosť, že ústredná vláda medzitým prijala rozhodnutia o rozšírení pokrytia digitálnym televíznym vysielaním na celé Španielsko ([16]). Zdá sa teda, že prípad Kantábrie je dôkazom toho, že po prvé spoločnosť Astra mohla súťažiť na tomto trhu a po druhé, že rozhodnutia ústrednej vlády túto hospodársku súťaž znemožnili.

2.1.2. *Odvetvie*

(14) Prípad sa týka odvetvia vysielania, v ktorom pôsobí mnoho aktérov na rôznych úrovniach produktového reťazca vysielacích služieb.

(15) „Vysielatelia“ sú prevádzkovatelia televíznych kanálov, ktorí nakupujú televízny obsah alebo tvoria vlastný televízny obsah a umiestňujú ho do kanálov. Tieto kanály sa potom poskytujú verejnosti prostredníctvom rôznych platforiem (napríklad satelitu, DTT, kábla, IPTV). V Španielsku zákonodarca považuje vysielacie služby za službu vo verejnom záujme, takže ich poskytujú štátom vlastnení vysielatelia (Radiotelevisión Española, RTVE), ako aj súkromní vysielatelia, ktorí dostali koncesiu od štátu ([17]). Takzvané voľne dostupné televízne kanály sa divákom poskytujú bezplatne. V záujme toho, aby mohli obyvatelia účinne využívať túto službu vo verejnom záujme, sa v zákone stanovujú povinnosti minimálneho pokrytia pre verejnoprávneho vysielateľa i pre súkromných prevádzkovateľov s koncesiami. Verejnoprávni vysielatelia majú na základe toho povinnosť pokryť aspoň 98 % obyvateľov Španielska, kým súkromní vysielatelia musia pokryť aspoň 96 % obyvateľov. Celoštátni vysielatelia v Španielsku nevlastnia celoštátnu sieť televízneho vysielania. Na to, aby mohli prenášať svoj obsah a plniť si povinnosti týkajúce sa pokrytia, preto uzatvárajú dohody s prevádzkovateľmi platforiem.

(16) „Prevádzkovatelia platforiem“ (alebo prevádzkovatelia sietí) ([18]) sú súkromné alebo verejne riadené subjekty, ktoré prevádzkujú potrebnú infraštruktúru (napríklad prenášajú a vysielajú signál) s cieľom poskytovať verejnosti kanály vytvárané vysielateľmi. Prevádzkovatelia platforiem môžu aj vybudovať potrebnú infraštruktúru a poskytovať technické vybavenie. V začiatkoch televízneho priemyslu bola jedinou dostupnou platformou analógová terestriálna platforma. S technologickým pokrokom sa na trhu sprístupnili ďalšie platformy, konkrétne satelitná platforma, káblová platforma a najnovšie i platforma IPTV ([19]), ktorá na prenos televízneho signálu využíva širokopásmové pripojenie.

(17) „Dodávatelia technického vybavenia“ vyrábajú alebo inštalujú potrebné časti infraštruktúry a zariadenia potrebné na vybudovanie rôznych platforiem.

(18) Pri terestriálnom vysielaní sa televízny signál odosiela z televízneho štúdia do prenosového centra (trasy), ktoré zvyčajne vlastní a prevádzkuje prevádzkovateľ vysielacej siete. Signál sa potom prenáša a distribuuje z prenosového centra (trasy) do televíznych vysielačov, ktoré riadi prevádzkovateľ siete (napr. veža). Niekedy sa signál prenáša prostredníctvom satelitu. Napokon sa signál vysiela z televíznych vysielačov do domácností. Na zabezpečenie

([16]) Spoločnosť Astra napadla vypovedanie zmluvy na súde prvého stupňa v Santanderi (konanie č. 1728/2009), ktorý 23. decembra 2011 nariadil kantábrijským orgánom odškodniť spoločnosť Astra za neodôvodnené vypovedanie zmluvy. Súd nezistil žiadne porušenie zmluvy zo strany spoločnosti Astra, ktoré by mohlo byť dôvodom na vypovedanie zmluvy. Podľa súdu bolo jedným z dôvodov vypovedania zmluvy rozhodnutie ústrednej vlády Španielska vypracovať národnú stratégiu pre digitálne terestriálne televízne vysielanie. Pozri rozhodnutie súdu prvého stupňa v Santanderi 000313/2011.

([17]) Koncesia zahŕňa pridelenie frekvencie na terestriálne vysielanie.

([18]) V texte tohto rozhodnutia sa striedavo používajú oba pojmy „prevádzkovatelia platforiem“ i „prevádzkovatelia sietí“.

([19]) „Televízia s internetovým protokolom“ je pojem používaný pre systémy distribúcie televízneho signálu a videosignálu prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete s využitím internetového protokolu.

digitalizácie analógovej terestriálnej siete televíznych vysielačov je potrebné vymeniť pozemné vysielače za digitálne. Keďže má však digitálny signál kratší dosah ako analógový signál, a preto si nová technológia vyžaduje hustejšiu sieť digitálnych pozemných vysielačov, v niektorých prípadoch je na udržanie rovnakého pokrytia nutné vybudovať aj nové prenosové centrá.

(19) Pri satelitnom vysielaní sa signál odosiela do prenosového centra (trasy) a potom sa prenáša na satelit, ktorý ho vysiela do domácností. Prípadne možno signál z televízneho štúdia priamo odoslať na satelit za predpokladu, že televízne štúdio má na to potrebné zariadenie. Divák musí mať satelitnú parabolu a dekodér. Na zvýšenie satelitného pokrytia regiónu je potrebné nainštalovať pozemné zariadenie v domácnosti zákazníka.

(20) Pokiaľ ide o geografické pokrytie, satelitná platforma by mohla obsiahnuť takmer 100 % územia Španielska, zatiaľ čo terestriálna platforma pokrýva približne 98 %.

2.1.3. *Súvislosti*

(21) Prešetrované opatrenie sa musí preskúmať z hľadiska uskutočnenej alebo prebiehajúcej digitalizácie vysielania prostredníctvom terestriálnych, satelitných a káblových platforiem. Výhodou digitalizovaného vysielania v porovnaní s analógovým vysielaním je vyššia kapacita prenosu v dôsledku efektívnejšieho využitia rádiofrekvenčného spektra. Prechod na digitálnu technológiu je významný najmä v prípade terestriálneho vysielania, ktoré má k dispozícii obmedzené frekvenčné spektrum. Satelitný prenos má na druhej strane výhodu v tom, že funguje v úplne odlišnom frekvenčnom pásme, takže nehrozí nedostatok frekvencií.

(22) Prechodom z analógového na digitálne televízne vysielanie sa uvoľní značná časť vysokokvalitného vysokofrekvenčného spektra (tzv. digitálna dividenda), ktoré sa bude môcť využiť na rozvoj elektronických komunikačných služieb. Táto digitálna dividenda, a najmä frekvencia 790 – 862 MHz (ďalej len „pásmo 800 MHz“), môže naštartovať odvetvie elektronickej komunikácie, výrazne posilniť konkurencieschopnosť a rast a priniesť množstvo rôznych spoločenských a kultúrnych výhod ([20]).

(23) „Digitálna dividenda“ by mohla vzniknúť buď prechodom z terestriálnej platformy na inú platformu, alebo prechodom z analógového na digitálne terestriálne vysielanie. Možno uvažovať aj o zmiešanom riešení, ktoré by bolo kombináciou rôznych platforiem ([21]).

(24) V prípade terestriálneho vysielania však nedostatok frekvencií ostáva problémom aj po digitalizácii. Potvrdzuje to skutočnosť, že španielska vláda musela krátko po ukončení prechodu z analógového na digitálne televízne vysielanie v apríli 2010 presunúť vysielateľov z pásma 800 MHz do iného frekvenčného pásma. Premiestnenie multiplexov DTT pridelených vysielateľom viedlo k ďalším nákladom a ďalšej štátnej pomoci, ktorú Komisia považovala za nezlučiteľnú ([22]). Okrem toho Španielsko podporuje uvoľnenie pásma 700 MHz službami terestriálneho televízneho vysielania prostredníctvom kompenzácie pre domácnosti a poskytovateľov televízneho vysielania. Na jednej strane toto opatrenie poskytuje kompenzáciu pre majiteľov bytových domov za náklady na prispôsobenie zariadení na príjem televízneho vysielania. Celkový rozpočet predstavuje sumu 150 miliónov EUR.

([20]) V oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o premene digitálnej dividendy na spoločenské výhody a hospodársky rast [KOM(2009) 586] Komisia členským štátom odporučila, aby prestali používať pásmo 800 MHz na vysokovýkonné vysielacie služby a v plnej miere vykonali rozhodnutie EÚ o technickej harmonizácii do určitého dátumu dohodnutého na úrovni EÚ.

([21]) Pozri napríklad prípad Francúzska: štátna pomoc N666/2009 – Zmena schémy pomoci TNT, N 111/2006, prípad Slovenska: štátna pomoc N 671/2009 – Prechod na digitálne televízne vysielanie na Slovensku. V Španielsku: štátna pomoc SA.28685 (2011/NN) – Príjem digitálnej televízie v Kantábrii. Treba takisto poznamenať, že vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach Španielska (ďalej len „oblasť II“) nebolo vždy praktické poskytovať televízny signál prostredníctvom platformy DTT, takže sa v niektorých prípadoch zvolil satelitný prenos.

([22]) Pozri rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/2395 z 5. augusta 2016 o štátnej pomoci SA.32619 [2012/C (ex 2011/N)] oznámenej Španielskym kráľovstvom na náhradu určitých nákladov vyplývajúcich z uvoľnenia digitálnej dividendy (Ú. v. EÚ L 361, 31.12.2016, s. 1).

Na druhej strane toto opatrenie poskytuje kompenzáciu pre majiteľov bytových domov za náklady na prispôsobenie systémov prenosu televízneho vysielania. Celkový rozpočet predstavuje sumu 10 miliónov EUR ([23]).

(25) Pokiaľ ide o televízne vysielanie, terestriálny digitálny prenos možno v budúcnosti nahradiť širokopásmovou technológiou, keďže siete novej generácie (NGA) sa pravdepodobne stanú vedúcou technológiou prenosu. Zatiaľ však tieto siete NGA v Španielsku neposkytujú všeobecné geografické pokrytie.

(26) V Španielsku v súčasnosti existujú štyri vysielacie platformy: DTT – digitálna terestriálna technológia (DVB-T), satelitná (DVB-S), káblová (DVB-C) a IPTV. DTT je hlavnou platformou pre voľne dostupné verejnoprávne a súkromné španielske televízne kanály ([24]). Hlavným prevádzkovateľom terestriálnej siete je spoločnosť Abertis, ktorá zároveň kontroluje satelitného prevádzkovateľa Hispasat. Existuje aj niekoľko miestnych telekomunikačných prevádzkovateľov prenášajúcich signály DTT, ktorí sú zvyčajne prepojení s celoštátnou sieťou spoločnosti Cellnex. Platené televízne kanály sa vysielajú najmä cez satelit, kábel a IPTV. Hlavnými satelitnými prevádzkovateľmi sú spoločnosti Astra a Hispasat.

(27) Španielsko v záujme prechodu z analógového na digitálne televízne vysielanie v rámci procesu digitalizácie prijalo počas obdobia 2005 – 2009 sériu regulačných opatrení týkajúcich sa terestriálnej siete, ktoré sú opísané v časti 2.2. Španielske ústredné orgány rozdelili územie krajiny na tri rozličné oblasti:

— oblasť I – v ktorej žije veľká väčšina španielskeho obyvateľstva a náklady na prechod niesli vysielatelia – 96 % obyvateľstva v prípade súkromných vysielateľov a 98 % obyvateľstva v prípade verejnoprávnych vysielateľov. Keďže náklady na prechod niesli vysielatelia, štátna pomoc nebola potrebná. Prechod z analógového na digitálne terestriálne televízne vysielanie predstavuje náklady pre spotrebiteľov, keďže si musia kúpiť buď integrovaný digitálny televízny prijímač, alebo DTT dekodér ([25]),

— oblasť II – menej urbanizované a vzdialené oblasti pokrývajúce 2,5 % obyvateľov, ktorí v minulosti prijímali verejnoprávne a súkromné kanály prostredníctvom analógového terestriálneho televízneho vysielania. Keďže si však prechod na digitálnu technológiu vyžaduje modernizáciu existujúcich a vybudovanie nových prenosových centier, boli potrebné veľké investície do terestriálnej siete. Vysielatelia nemali dostatočný komerčný záujem poskytovať službu v oblasti II a odmietli niesť náklady na digitalizáciu. Španielske orgány preto vytvorili schému štátnej pomoci, ktorá je predmetom vyšetrovacieho konania, na modernizáciu existujúcich a vybudovanie nových prenosových centier, aby tak mohli obyvatelia, ktorí dovtedy prijímali súkromné a verejnoprávne kanály prostredníctvom analógového terestriálneho televízneho vysielania, aj naďalej prijímať kanály prostredníctvom DTT. Tento proces sa bežne nazýval „rozšírenie pokrytia DTT“ (t. j. rozšírenie pokrytia DTT za hranicu pokrytia povinného pre komerčných vysielateľov). Podobne ako v prípade oblasti I, prechod na digitálne terestriálne televízne vysielanie v oblasti II predstavuje náklady pre spotrebiteľov, keďže si musia kúpiť buď integrovaný digitálny televízny prijímač, alebo DTT dekodér,

— oblasť III – v ktorej vzhľadom na topografiu nie je možné poskytovať televíznu službu prostredníctvom terestriálnej platformy, takže sa táto služba poskytuje satelitne. Prenos signálov voľne dostupných televíznych kanálov v oblasti III zabezpečuje spoločnosť Hispasat. Poskytovanie televíznej služby cez satelit znamená náklady pre zákazníkov, ktorí si musia zakúpiť satelitné paraboly a dekodéry.

([23]) Komisia tieto opatrenia posúdila a 12. apríla 2019 prijala rozhodnutia o nevznesení námietok podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ vo veci SA.51079 (2018/N) – Španielsko – Pomoc na príjem audiovizuálneho vysielania pre bytové domy (Ú. v. EÚ C 194, 7.6.2019, s. 1); a 2. augusta 2019 vo veci SA.51080 – Španielsko – Pomoc na prenos audiovizuálneho vysielania pre poskytovateľov audiovizuálnych služieb (Ú. v. EÚ C 303, 6.9.2019, s. 1).

([24]) Približne 26 voľne dostupných celoštátnych kanálov a približne 30 regionálnych kanálov.

([25]) Existencia týchto nákladov sa uznáva v štúdii spoločnosti Itelazpi z roku 2015 aj v štúdii spoločnosti Itelazpi z roku 2019, ktorú spoločnosť predložila 13. júna 2019.

2.2. **Opis pomoci**

(28) Skúmaná schéma je založená na zložitom systéme právnych ustanovení, ktoré ústredné španielske orgány začali zavádzať od roku 2005. Autonómne spoločenstvá a mestské rady poskytovali na základe týchto ustanovení v rokoch 2008 – 2009 štátnu pomoc na rozvoj DTT v oblasti II, pričom príjemcom poskytli finančné prostriedky z ústredného rozpočtu a zo svojich príslušných rozpočtov. Od roku 2009 navyše autonómne spoločenstvá poskytujú pomoc na údržbu a prevádzku sietí v oblasti II.

(29) Prvým právnym predpisom o prechode na digitálnu televíznu technológiu bol zákon 10/2005 zo 14. júna 2005 ([26]). Uvádza sa v ňom nutnosť podporovať prechod z analógovej na digitálnu terestriálnu technológiu a vláde sa ukladá povinnosť prijať primerané opatrenia na zaistenie tohto prechodu.

(30) V nadväznosti na tento mandát Rada ministrov kráľovským dekrétom 944/2005 schválila národný technický plán, v ktorom sa pre Španielsko stanovil dátum odpojenia analógového prenosu na 3. apríla 2010.

(31) V národnom technickom pláne sa pre súkromných vysielateľov stanovila povinnosť pokryť do tohto dátumu 96 % ([27]) obyvateľov v ich príslušných oblastiach pokrytia. Pre verejnoprávnych vysielateľov sa stanovila povinnosť pokryť do toho istého dátumu 98 % obyvateľov v ich príslušných oblastiach pokrytia.

(32) V oblasti I boli vysielatelia povinní pokryť tieto percentuálne podiely obyvateľov terestriálnym digitálnym televíznym vysielaním, pričom sami museli niesť náklady na digitalizáciu. V uvedenej oblasti preto nebola potrebná žiadna štátna pomoc.

(33) Čo sa týka oblastí II a III, dvanáste doplnkové ustanovenie národného technického plánu obsahovalo možnosť, že miestne a regionálne orgány rozšíria pokrytie v rozsahu 96 – 100 % obyvateľov. V národnom technickom pláne sa v tejto súvislosti konkrétne hovorí o digitálnom terestriálnom televíznom vysielaní (DTT) a stanovuje sa šesť podmienok, za ktorých môžu miestne orgány toto rozšírenie uskutočniť. Podľa podmienky e) musí byť miestna inštalácia v súlade s národným technickým plánom pre digitálne terestriálne televízne vysielanie.

(34) Rada ministrov následne 7. septembra 2007 schválila národný plán prechodu na digitálne terestriálne televízne vysielanie (ďalej len „plán prechodu“) ([28]), ktorým sa vykonáva národný technický plán. Podľa plánu prechodu sa španielske územie rozdelilo na deväťdesiat technických projektov prechodu ([29]) a stanovil sa termín odpojenia analógového vysielania pre každý z týchto projektov.

(35) Ministerstvo priemyslu, cestovného ruchu a obchodu (ďalej len „MITyC“) prijalo 29. februára 2008 rozhodnutie týkajúce sa zlepšenia telekomunikačnej infraštruktúry a zavedenia kritérií a distribúcie finančných prostriedkov určených na rozvoj informačnej spoločnosti v súlade s plánom Avanza na rok 2008 ([30]). V rámci tohto rozhodnutia bol schválený rozpočet vo výške 558 miliónov EUR, ktorý sa čiastočne vyčlenil na rozvoj širokopásmového pripojenia a čiastočne na digitalizáciu televízneho vysielania vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach Španielska, ktorých sa netýkajú zákonné povinnosti komerčných vysielateľov ([31]). Digitalizácia v týchto oblastiach sa vo všeobecnosti nazývala „rozšírenie pokrytia“. Rozhodnutie sa následne vykonalo prostredníctvom série dodatkov k existujúcim rámcovým dohodám z roku 2006 ([32]), ktoré uzatvorilo ministerstvo MITyT a autonómne

([26]) Pozri už uvedenú poznámku pod čiarou č. 3.

([27]) V kráľovskom dekréte 944/2005 sa pre súkromných vysielateľov stanovila povinnosť pokrytia na úrovni 95 %. Táto povinnosť pokrytia bola v roku 2010 zvýšená kráľovským dekrétom 365/2010 na 96 %.

([28]) http://www.televisiondigital.es/Documents/PlanNacionalTransicionTDT.pdf.

([29]) Ktoré sa následne klasifikovali do fáz I, II a III.

([30]) Resolución de 29 de febrero de 2008, de la Secretaría de Estado de Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información, por la que se publica el acuerdo de Consejo de Ministros, por el que se formalizan los criterios de distribución, y la distribución resultante para el año 2008, del crédito para la financiación de las actuaciones encaminadas al desarrollo de la Sociedad de la Información en el marco del Plan Avanza, acordados por la Conferencia Sectorial de Telecomunicaciones y Sociedad de la Información. BOE número 57, 06.03.2008; http://www.boe.es/boe/dias/2008/03/06/pdfs/A13832-13834.pdf.

([31]) Rozhodnutie o rozdelení finančných prostriedkov na rozvoj širokopásmového pripojenia a digitalizáciu televízneho vysielania v oblasti II sa prenechalo regionálnym orgánom.

([32]) Rámcové dohody uzatvorilo ministerstvo MITyC a autonómne spoločenstvá v roku 2006 v rámci plánu Avanza.

spoločenstvá medzi júlom a novembrom 2008 (ďalej len „dodatky k rámcovým dohodám z roku 2006“), ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Španielska samostatne pre každé autonómne spoločenstvo. Dodatky k rámcovým dohodám z roku 2006 majú rovnaký vzor v prípade všetkých autonómnych spoločenstiev, pričom sa vyznačujú niekoľkými malými odlišnosťami. Dodatky k rámcovým dohodám z roku 2006 sa týkajú plánu Avanza, plánu prechodu a kráľovského dekrétu 944/2005 o národnom pláne prechodu na digitálne terestriálne televízne vysielanie. Vo väčšine prípadov sa v týchto dohodách uvádza, že jedinou financovanou technológiou bude digitálna terestriálna technológia. Ministerstvo MITyC na základe dohôd previedlo finančné prostriedky všetkým autonómnym spoločenstvám, ktoré sa zaviazali pokryť zvyšné náklady na prevádzku zo svojich rozpočtov. Tieto dodatky obsahovali aj povinnosť miestnych orgánov dodržať súlad s dvanástym doplnkovým ustanovením národného technického plánu.

(36) Rada ministrov zároveň 17. októbra 2008 súhlasila s vyčlenením ďalších 8,72 milióna EUR na rozšírenie a dokončenie pokrytia DTT v rámci projektov prechodu, ktoré sa mali dokončiť počas prvej polovice roka 2009, teda vo fáze I plánu prechodu. Finančné prostriedky boli poskytnuté po uzatvorení nových rámcových dohôd medzi ministerstvom MITyC a autonómnymi spoločenstvami v decembri 2008 (ďalej len „rámcové dohody z roku 2008“). Tieto dohody sa týkali uvedeného financovania vo výške 8,72 milióna EUR a mali názov „Rámcová dohoda o spolupráci medzi ministerstvom priemyslu, cestovného ruchu a obchodu a autonómnym spoločenstvom […] o vykonávaní národného plánu prechodu na DTT“. Obsahovali zoznam činností, ktoré budú financovať ústredné a regionálne orgány s cieľom dosiahnuť pokrytie digitálnym televíznym vysielaním, ktoré by zodpovedalo existujúcemu analógovému pokrytiu. Tieto činnosti sa týkajú rozvoja digitálneho terestriálneho televízneho vysielania.

(37) Dňa 23. februára 2009 bol prijatý kráľovský dekrét 1/2009 o naliehavých opatreniach v oblasti telekomunikácií ([33]). V kráľovskom dekréte 1/2009 sa potvrdzuje, že rozšírenie pokrytia v oblasti II sa plánuje výlučne prostredníctvom digitálnych terestriálnych technológií: Článkom 2 tohto kráľovského dekrétu sa do zákona 10/2005 dopĺňa nové ustanovenie, v ktorom sa uvádza, že „*[P]rístup k týmto kanálom šíreným prostredníctvom satelitného (-ých) vysielacieho (-ích) systému (-ov) sa obmedzuje na občanov s bydliskom v oblastiach, kde po prechode na digitálne terestriálne televízne vysielanie nebude na úrovni štátu existovať žiadne pokrytie službou digitálneho terestriálneho televízneho vysielania*.“ Okrem toho sa v preambule uvedeného dekrétu uvádza, že rozšírenie pokrytia v oblasti II financovaného orgánmi sa uskutočňuje výlučne prostredníctvom terestriálnej technológie. Inými slovami, v kráľovskom dekréte sa predpokladá, že v oblastiach I a II sa používa len terestriálna technológia ([34]).

(38) Rada ministrov 29. mája 2009 schválila kritériá rozdelenia 52 miliónov EUR na financovanie opatrení prechodu na DTT zameraných na rozšírenie pokrytia projektov v rámci fáz II a III plánu prechodu ([35]). Dohodou Rady ministrov sa stanovilo priame prepojenie s plánom prechodu vzhľadom na to, že sa v ňom uvádza, že „*na dosiahnutie cieľa stanoveného v národnom pláne prechodu na DTT, podobného pokrytia DTT, ako je súčasné terestriálne pokrytie analógovou technológiou, je potrebná finančná podpora verejných orgánov*“ a následne, že „*realizácia tejto spolupráce sa sformalizuje v rámci stanovenom v národnom pláne prechodu na DTT*“.

([33]) Real Decreto-ley 1/2009, de 23 de febrero, de medidas urgentes en materia de telecomunicaciones. BOE número 47, 24.02.2009; https://www.boe.es/eli/es/rdl/2009/02/23/1.

([34]) V preambule kráľovského dekrétu 1/2009 sa uvádza: "*De este modo, mediante sistemas de satélite, se realiza la extensión complementaria de la cobertura poblacional de los canales de Televisión Digital Terrestre de ámbito estatal, respecto de las zonas en las que residan ciudadanos que no vayan a tener cobertura de dichos canales de televisión una vez cumplidos los compromisos de alcanzar el 96% de la población por los operadores privados del servicio de Televisión Digital Terrestre de ámbito estatal y del 98% de la población por la Corporación de Radio y Televisión Española, así como realizadas las extensiones de cobertura, por las Administraciones Públicas, más allá de dichos porcentajes de población. Esta obligación de extensión complementaria de cobertura a través de sistemas por satélite, que se estima que alcanzará en el entorno del 1,5% de la población que se ubica en zonas dispersas y aisladas del territorio y cuya cobertura mediante emisores terrestres de televisión supone un coste desproporcionado*".

([35]) Resolución de 24 de junio de 2009, de la Secretaría de Estado de Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información, por la que se publica el Acuerdo de Consejo de Ministros de 29 de mayo de 2009, por el que se formalizan los criterios de distribución y la distribución resultante, para el año 2009, del crédito para la financiación de las actuaciones encaminadas a la transición a la televisión digital terrestre y actuaciones en el marco del Plan AVANZA, aprobados por la Conferencia Sectorial de Telecomunicaciones y Sociedad de la Información. BOE número 159, 02.07.2009; http://www.boe.es/boe/dias/2009/07/02/pdfs/BOE-A-2009-10972.pdf.

(39) A napokon medzi októbrom a decembrom 2009 boli v Úradnom vestníku Španielska uverejnené dodatky k rámcových dohodám z roku 2008 (uvedené v odôvodnení 36), ktoré sa týkali aj financovania na rozšírenie pokrytia v rámci fáz II a III plánu prechodu. V týchto dodatkoch je vymedzené, čo sa má chápať pod pojmom „opatrenia na rozšírenie pokrytia“, pričom sa v nich výslovne uvádza len terestriálna technológia (hoci sa oficiálne nevylučujú ani iné technológie) ([36]).

(40) Po uverejnení rámcových dohôd z roku 2008 a uvedených dodatkov ([37]) začali vlády autonómnych spoločenstiev realizovať rozšírenie. Buď samy usporiadali verejné súťaže, alebo poverili úlohou rozšírenia a/alebo usporiadaním verejnej súťaže verejný podnik. Časť dotácií odsúhlasilo ministerstvo MITyC, takže sa financovali z ústredného rozpočtu (pozri odôvodnenia 35 až 38), a časť financovali samotné autonómne spoločenstvá. V niektorých prípadoch autonómne spoločenstvá poverili vykonaním rozšírenia obecné zastupiteľstvá.

(41) Na základe verejných súťaží na rozšírenie pokrytia bola víťazná spoločnosť poverená úlohou poskytnúť (často vybudovať) funkčnú sieť DTT. Úlohy, ktoré bolo potrebné vykonať, zahŕňali návrh a technické vyhotovenie siete, prenos signálu, inštaláciu siete a dodávku potrebného zariadenia. Súťaže na rozšírenie pokrytia – okrem zákazky na poskytnutie funkčnej siete DTT – zvyčajne zahŕňali aj dodávku potrebného zariadenia (a v určitých prípadoch poskytnutie zariadenia bez akýchkoľvek nákladov pre prevádzkovateľa siete). Okrem toho verejné súťaže na rozšírenie pokrytia často zahŕňali doplnkové zmluvy týkajúce sa digitalizácie prenosových centier alebo výstavby nových prenosových centier (ako sú priestory, adaptačné práce, dodávka energie, dôkladná údržba, lízingové zmluvy, štúdie týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia). Verejné súťaže druhého typu sa týkali dodávky technického vybavenia v prípade už existujúcich sietí. Úspešný uchádzač mal sieť modernizovať s použitím potrebného zariadenia, teda dodať, nainštalovať a aktivovať príslušné zariadenie.

(42) Vo väčšine verejných súťaží hovoria orgány, ktoré ich usporiadali, o terestriálnej technológii a DTT, a to explicitne vo vymedzení predmetu verejnej súťaže ([38]) a implicitne v opise technických špecifikácií alebo zariadení, ktoré sa majú financovať ([39]). V niekoľkých prípadoch, v ktorých sa vyslovene spomína satelitná technológia, sa hovorí o satelitných parabolách na príjem satelitného signálu na terestriálnych vežiach ([40]) alebo o zariadení na prístup k digitálnemu televíznemu vysielaniu v oblasti III ([41]). Veľmi málo verejných súťaží sa mohlo považovať za technologicky neutrálne. Tieto technologicky neutrálne verejné súťaže boli navrhnuté tak, aby – napriek plánom španielskej vlády používať DTT výlučne na rozšírenie pokrytia – nevylučovali iné technológie ako DTT ([42]). Namiesto uverejnenia výziev na predkladanie ponúk niektoré orgány zvolili iný spôsob, ako rozšíriť pokrytie DTT. Napríklad Baskicko priamo poskytlo finančnú podporu regionálnemu prevádzkovateľovi siete, spoločnosti Itelazpi. Podobné riešenie bolo zvolené v Navarre.

([36]) Pozri napríklad dodatok týkajúci sa Andalúzie: Resolución de 5 de octubre de 2009, de la Secretaría de Estado de Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información, por la que se publica la Adenda al Convenio marco de colaboración entre el Ministerio de Industria, Turismo y Comercio y la Comunidad Autónoma de Andalucía, para el desarrollo del Plan Nacional de Transición a la TDT. BOE número 260, 28.10.2009; http://www.boe.es/boe/dias/2009/10/28/pdfs/BOE-A-2009-17108.pdf.

([37]) Celkovo orgány medzi sebou uzatvorili viac než 600 dohôd – rámcových dohôd, dodatkov atď. –, ktoré sa týkali rozšírenia pokrytia.

([38]) Napr. Estremadura, Astúria, Kanárske ostrovy, Katalánsko, Madrid.

([39]) Napríklad Aragónsko.

([40]) Napríklad v prípade Aragónska alebo Astúrie.

([41]) Estremadura.

([42]) Spomedzi 516 verejných súťaží, ktoré sa uskutočnili vo všetkých regiónoch okrem Kastílie-La Manche, Komisia analyzovala vzorku 82 verejných súťaží. Vzorka zahŕňa všetky autonómne spoločenstvá Španielska okrem Melily (v prípade tohto regiónu španielske orgány neuviedli žiadne verejné súťaže, pričom tvrdili, že neexistujú žiadne relevantné dokumenty). Z týchto 82 verejných súťaží Komisia označila iba štyri súťaže za technologicky neutrálne: tri verejné súťaže v autonómnom spoločenstve Kastílie a Leónu a jednu súťaž v Kantábrii (referenčný dokument: Gobierno de Cantabria/Dirección General de transportes y comunicaciones, Contratación de Contrato menor de "Infraestructura de Telecomunicación Multiservicio (ITM) en Herrerias", expediente H12453C60581).

(43) Celkovo sa v rokoch 2008 – 2009 investovalo do rozšírenia v oblasti II takmer 163 miliónov EUR z ústredného rozpočtu (čiastočne prostredníctvom zvýhodnených úverov pre autonómne spoločenstvá ([43]) od ministerstva MITyC) a 60 miliónov EUR z rozpočtov 16 skúmaných autonómnych spoločenstiev (všetkých okrem Kastílie-La Manche). Okrem toho mestské rady financovali rozšírenie z vlastných finančných prostriedkov približne vo výške 3,5 milióna EUR.

(44) Po rozšírení DTT v oblasti II niektoré autonómne spoločenstvá realizovali od roku 2009 druhý krok, ktorým bolo usporiadanie ďalších verejných súťaží alebo uzatvorenie príslušných zmlúv bez verejných súťaží na prevádzku a údržbu zariadenia, ktoré sa digitalizovalo a nainštalovalo v rámci rozšírenia. Na rozdiel od pomoci na prechod tieto opatrenia predstavujú prebiehajúcu pomoc. Keďže dané zmluvy sa týkajú prevádzky a údržby terestriálnej siete nainštalovanej v oblasti II, ani ony nie sú technologicky neutrálne. Celková suma finančných prostriedkov poskytnutých prostredníctvom verejných súťaží na prevádzku a údržbu (prebiehajúca pomoc) v rokoch 2009 – 2011 predstavovala minimálne 32,7 milióna EUR.

2.3. **Vývoj po roku 2013**

(45) V nadväznosti na prijatie rozhodnutia z roku 2013 niektoré autonómne spoločenstvá zaviedli určité zmeny v opatreniach týkajúcich sa prevádzky a údržby *infraštruktúry*. Konkrétne (odôvodnenia 46 až 60):

(46) V Andalúzii verejný obstarávateľ 12. novembra 2014 uverejnil výzvu na súťaž na telekomunikačné služby na účely voľne dostupných celoštátnych digitálnych televíznych kanálov, ktoré mali byť k dispozícii v určitých geografických oblastiach autonómneho spoločenstva Andalúzie. V súťaži 11. apríla 2017 uspela spoločnosť U.T.E Andalucía Televisión Digital (Retevisión a Axión Infraestructuras de Telecomunicaciones, S.A.). Zmluva bola podpísaná 9. júna 2017.

(47) V Aragónsku bola 25. novembra 2016 uverejnená výzva na súťaž na poskytovanie služby digitálneho televízneho vysielania vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach. V súťaži 19. mája 2017 uspela spoločnosť Retevisión a 26. júna 2017 bola podpísaná príslušná zmluva.

(48) Na Baleárskych ostrovoch bola 14. júla 2014 vyhlásená výzva na súťaž. Zákazka bola 5. novembra 2014 zadaná spoločnosti Tradia Telecom, S.A.

(49) Na Kanárskych ostrovoch bola 28. januára 2015 uverejnená výzva na súťaž na služby prenosu vysielania vnútroštátnych a regionálnych digitálnych televíznych kanálov vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach autonómneho spoločenstva Kanárskych ostrovov (súťažný dialóg). Podľa informácií, ktoré poskytli španielske orgány 5. februára 2021, bola zmluva podpísaná v januári 2020 a služba je v prevádzke od 3. júla 2020.

(50) V Kantábrii bola 13. mája 2015 uverejnená výzva na súťaž na služby prenosu vysielania digitálnych televíznych kanálov vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach tohto autonómneho spoločenstva. V súťaži 2. decembra 2015 uspela spoločnosť Retevisión a 14. marca 2016 bola podpísaná príslušná zmluva.

(51) V Estremadure bola 3. apríla 2015 uverejnená výzva na súťaž na telekomunikačné služby umožňujúce šírenie a príjem digitálnych televíznych kanálov v určitých oblastiach autonómneho spoločenstva Estremadury. V súťaži 30. decembra 2015 uspela spoločnosť Retevisión a 15. marca 2016 bola podpísaná príslušná zmluva.

(52) V autonómnom spoločenstve Navarry bola 11. novembra 2014 uverejnená výzva na súťaž na rozšírenie digitálneho televízneho vysielania vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach. Navarrské orgány sa 28. mája 2019 rozhodli nezadať zákazku a postup ukončili.

(53) V autonómnej oblasti La Riojy bol 13. novembra 2014 vyhlásený postup súťažného dialógu. Podľa informácií, ktoré poskytli španielske orgány 5. februára 2021, postup ešte prebieha.

([43]) Okrem Kastílie-La Manche.

(54) V autonómnom spoločenstve Astúrie bola 28. decembra 2018 vyhlásená súťaž na spoločné umiestnenie zariadenia ([44]). V tejto súťaži 10. januára 2019 uspela spoločnosť Retevisión. Dňa 19. decembra 2018 bola vyhlásená verejná súťaž na zmluvu o poskytnutí služby údržby. Okrem toho bola 10. decembra 2018 vyhlásená verejná súťaž na služby prenosu vysielania v Astúrii so zariadením, ktoré vlastní Astúria. Podľa informácií, ktoré poskytli španielske orgány 16. januára 2019, posledné dva uvedené postupy verejnej súťaže ešte prebiehajú.

(55) Pokiaľ ide o Galíciu, španielske orgány informovali Komisiu, že autonómne spoločenstvo nechce financovať prevádzku a údržbu pre prevádzkovateľov v oblasti II, a preto nebude organizovať žiadne nové technologicky neutrálne výzvy na súťaž. Prevádzka a údržba pre prevádzkovateľov vysielacej siete v oblasti II by nebola zodpovednosťou autonómneho spoločenstva, ale patrila by do úloh mestskej rady.

(56) Španielske orgány informovali Komisiu, že Madrid vyhlásil verejnú súťaž na údržbu zariadenia digitálnej televízie. V súťaži 8. júla 2019 uspela spoločnosť Retevisión a 7. augusta 2019 bola podpísaná príslušná zmluva. V súvislosti s Melilou a Murciou španielske orgány informovali Komisiu, že sa neuskutoční žiadny postup verejnej súťaže a že za údržbu budú zodpovedné mestské rady.

(57) Podľa informácií poskytnutých Španielskom Baskicko nevyhlásilo v nadväznosti na rozhodnutie z roku 2013 žiadne postupy verejnej súťaže a ani nemá v úmysle ich vyhlásiť. Namiesto toho Baskicko prijalo vyhlásenie o službách všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ). Dohodu týkajúcu sa služby rozšírenia pokrytia televíznymi kanálmi v autonómnou spoločenstve Baskicka schválila 2. decembra 2014 riadiaca rada.

(58) Pokiaľ ide o Ceutu, španielske orgány informovali Komisiu, že nebude vyhlásený žiadny postup verejnej súťaže, a uviedli, že na všetky platby za údržbu sa budú vzťahovať pravidlá *de minimis*.

(59) Vo Valencijskom spoločenstve bola v januári 2017 vyhlásená výzva na súťaž na údržbu zariadenia. V súťaži v decembri 2017 uspela spoločnosť Retevisión a 18. mája 2018 bola podpísaná príslušná zmluva. Zmluva je obmedzená na údržbu zariadenia a nezahŕňa poskytovanie služieb preventívnej a nápravnej údržby.

(60) V Katalánsku bola 3. augusta 2018 uverejnená v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([45]) výzva na súťaž na prenos a distribúciu audiovizuálneho signálu na pokrytie obyvateľov Katalánska v oblasti II. V roku 2019 bola uzavretá zmluva s trvaním jedného roka s možnosťou predĺženia o ďalší rok.

(61) Na základe uvedených skutočností boli v niektorých autonómnych spoločenstvách pôvodné opatrenia týkajúce sa pomoci na prevádzku a údržbu zrušené odo dňa vypovedania pôvodných zmlúv v dôsledku nadobudnutia účinnosti zmlúv týkajúcich sa nových, upravených opatrení alebo zavedenia nového právneho základu pre prebiehajúcu pomoc na prevádzku a údržbu (na ktorú sa podľa názoru Španielska vzťahujú pravidlá SVHZ alebo *de minimis*).

(62) Právne posúdenie nových, upravených opatrení nie je predmetom tohto rozhodnutia. Týmto rozhodnutím nie je žiadnym spôsobom dotknuté posúdenie upravených opatrení podľa pravidiel štátnej pomoci.

2.4. **Dôvody na začatie konania**

(63) Komisia v rozhodnutí o začatí konania v prvom rade uviedla, že sa zdá, že opísané opatrenie spĺňa všetky kritériá článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a možno ho teda považovať za štátnu pomoc.

([44]) Poskytnutie fyzického priestoru a technického vybavenia potrebného na vhodné umiestnenie a pripojenie príslušného zariadenia príjemcu.

([45]) https://ted.europa.eu/TED/notice/udl?uri=TED:NOTICE:340064-2018:HTML:ES:HTML&tabId=1&tabLang=es.

(64) Keďže trh s televíznym vysielaním sa člení na rôzne úrovne, v rozhodnutí o začatí konania boli identifikované tri kategórie príjemcov štátnej pomoci: i) prevádzkovatelia sietí; ii) dodávatelia technického vybavenia, ktorí sa zúčastnili na verejných súťažiach na dodávku zariadenia potrebného na rozšírenie; a iii) vysielatelia televíznych kanálov.

(65) Komisia dospela k predbežnému záveru, že predmetná schéma mohla financovaním nákladov spojených s rozšírením platformy DTT spôsobiť potenciálne alebo skutočné narušenie hospodárskej súťaže medzi poskytovateľmi technického vybavenia využívajúcimi rôzne technológie a medzi prevádzkovateľmi terestriálnych a satelitných platforiem. Podľa predbežného názoru Komisie konkrétne (odôvodnenia 66 až 68):

(66) by mohlo dôjsť k narušeniu hospodárskej súťaže medzi rôznymi platformami (terestriálnymi a satelitnými), keďže sporné opatrenie sa zameriava na digitalizáciu a inštaláciu *ex novo* terestriálnych vysielacích centier bez zohľadnenia satelitnej technológie;

(67) sporné opatrenie môže takisto narúšať hospodársku súťaž medzi vysielateľmi. V minulosti terestriálnu platformu využívali tradične vysielatelia voľne dostupných programov a satelitnú platformu najmä vysielatelia platenej televízie alebo spoplatnených kanálov. V čase rozhodnutia o začatí konania však vysielatelia voľne dostupných kanálov začínali iniciatívy platenej televízie na terestriálnej platforme a satelitní vysielatelia hľadali prístup k voľne dostupným kanálom, aby mali kompletnú ponuku a mohli aktívnejšie konkurovať vysielateľom voľne dostupných kanálov.

(68) Pokiaľ ide o dodávateľov technického vybavenia, sporné opatrenie zdanlivo obsahovalo selektívnu výhodu (v podobe zvýšeného dopytu) v prospech poskytovateľov technického vybavenia.

(69) Komisia vo svojom predbežnom posúdení konštatovala, že opatrenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a nenašla žiadne dôvody, na základe ktorých by mohlo byť zlučiteľné s vnútorným trhom, lebo preň neplatí žiadna výnimka.

(70) Pokiaľ ide o ďalšie faktické podrobnosti, v tomto rozhodnutí sa odkazuje na rozhodnutie o začatí konania.

3. **PRIPOMIENKY ZAINTERESOVANÝCH STRÁN**

3.1. **Pripomienky spoločnosti Astra**

3.1.1. *Všeobecné pripomienky*

(71) Spoločnosť Astra opakuje svoju predchádzajúcu pozíciu, že opatrenia, ktoré viedli k prechodu na terestriálne digitálne televízne vysielanie, predstavovali koordinovaný plán vypracovaný na úrovni ústrednej vlády, ktorý realizovali regionálne orgány. Spoločnosť Astra sa však domnieva, že aj za predpokladu, že štátna pomoc na rozšírenie pokrytia sa naplánovala, zorganizovala a realizovala na regionálnej úrovni, predstavovala by neoprávnenú a nezlučiteľnú pomoc.

(72) Čo sa týka verejnej súťaže v Kantábrii, spoločnosť Astra trvá na tom, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Španielsko, bolo povinnosťou kantábrijských orgánov získať oprávnenia od vysielateľov, aby svoje kanály sprístupnili satelitnej platforme. Okrem toho, hoci vysielatelia poslali listy v marci 2008, kantábrijské orgány v júli 2008 odporučili ostatným autonómnym spoločenstvám satelitnú alternatívu, ktorú si zvolili. Ak by – ako tvrdí Španielsko – neochota vysielateľov využívať satelitnú platformu bola dôvodom na vypovedanie zmluvy so spoločnosťou Astra, kantábrijské orgány by neodporúčali satelitné riešenie iným autonómnym spoločenstvám.

3.1.2. *Existencia štátnej pomoci*

(73) V súvislosti s výhodou, ktorú získali prevádzkovatelia sietí a najmä spoločnosť Abertis, spoločnosť Astra uvádza, že spoločnosť Abertis uspela ako dodávateľ technického vybavenia približne v 45 % verejných súťaží na digitalizáciu terestriálnych zariadení, ktoré sa nachádzali v oblastiach rozšírenia pokrytia. Keďže spoločnosť Abertis je prevádzkovateľom platformy, digitalizácia siete zvýhodňuje jej komerčnú ponuku pre vysielateľov, lebo sieť DTT v súčasnosti pokryje takmer 100 % obyvateľov bez akýchkoľvek ďalších nákladov v porovnaní s 96 až 98 %, ktoré by sa terestriálne digitalizovali bez sporného opatrenia. Spoločnosť Abertis by navyše získala výhodu tým, že spoločnosti Astra by bolo ako hlavnému konkurujúcemu alternatívnemu prevádzkovateľovi platformy znemožnené získať vstupom do oblasti II podiel na španielskom trhu.

(74) Podľa spoločnosti Astra navyše spoločnosť Abertis získala opatreniami aj ďalšie výhody. Po prvé značný počet terestriálnych zariadení spoločnosti Abertis získal finančné prostriedky poskytované španielskymi orgánmi v rámci skúmaných opatrení, pričom tieto zariadenia prevádzkuje spoločnosť Abertis. Ide najmä o zariadenia, ktoré sa nachádzajú v oblasti, kde je verejnoprávny vysielateľ RTVE povinný poskytovať signál, ale kde takú povinnosť nemajú súkromní vysielatelia (približne 2,5 % obyvateľov). Po druhé spoločnosť Astra tvrdí, že spoločnosť Abertis získala nepriamu výhodu zo štátnej pomoci na súvisiacich trhoch, napríklad v odvetví prenosu. Sťažovateľ ďalej uvádza, že skúmané opatrenie vedie k narušeniu hospodárskej súťaže v oblasti III ([46]).

(75) Spoločnosť Astra sa domnieva, že satelitné a terestriálne platformy sú súčasťou rovnakého trhu. Rozdiel medzi spoplatneným a voľne dostupným televíznym vysielaním nie je z hľadiska hospodárskej súťaže medzi platformami podstatný. Terestriálne a satelitné platformy už dnes súťažia o prenos plateného televízneho vysielania, lebo sú dostupné minimálne dva spoplatnené kanály, ktoré ponúkajú svoj signál prostredníctvom platformy DTT, pričom jeden z nich je dostupný len na DTT. Podľa spoločnosti Astra už navyše všetci vysielatelia, ktorí majú v súčasnosti povolenia, požiadali vládu o licenciu na vysielanie svojho obsahu v platenom režime.

(76) Spoločnosť Astra vo svojom podaní z 27. mája 2019 vyjadrila názor, že predmetné opatrenia sú selektívne a nepodporujú rozvoj vysielacích činností ako celku, ale skôr diskriminujú prevádzkovateľov terestriálnych sietí. Astra vysvetľuje, že na účely poskytnutia rozšírenia pokrytia vo vzdialených a vidieckych oblastiach by sa prevádzkovatelia sietí, ktorí používajú iné technológie – vrátane spoločnosti Astra –, mali považovať za prevádzkovateľov v porovnateľnej situácii ako prevádzkovatelia, ktorí používajú terestriálnu technológiu. Astra konkrétne poukazuje na to, že verejné súťaže na rozšírenie pokrytia v niektorých prípadoch (napríklad v Kantábrii, Navarre) boli zorganizované so zreteľom na technologickú neutralitu, pričom satelitné platformy súťažili s terestriálnymi prevádzkovateľmi a vo verejnej súťaži uspeli. V iných členských štátoch (napr. vo Francúzsku, v Portugalsku a Spojenom kráľovstve) alternatívne platformy súťažia s terestriálnou platformou. Okrem toho sa služby satelitného prevádzkovateľa Hispasat využívajú výhradne v oblasti III v Španielsku. Astra uvádza, že satelitná technológia nie je v konkurenčnej nevýhode v porovnaní s terestriálnou technológiou. Podľa názoru spoločnosti Astra všetky tieto skutočnosti ukazujú, že terestriálni prevádzkovatelia a prevádzkovatelia používajúci iné technológie sa vzhľadom na ciele sledované predmetnými opatreniami nachádzajú v porovnateľnej situácii.

(77) Spoločnosť Astra sa domnieva, že skúmané opatrenia neboli primerané. Uvádza, že prechod na DTT si vyžadoval významné úpravy v obytných budovách a investície do káblov. Spoločnosť Astra sa navyše na podporu svojho tvrdenia, že rozšírenie pokrytia prostredníctvom satelitu by nebolo drahšie ako prostredníctvom terestriálnej platformy, odvolala na svoju internú štúdiu nákladov z novembra 2008, ktorú predložila spolu so sťažnosťou (ďalej len „štúdia spoločnosti Astra“). V štúdii sa porovnávali náklady na rozšírenie pokrytia s použitím oboch technológií – terestriálnej a satelitnej. Predpoklady v štúdii sa v rôznych ohľadoch líšia od štúdií, ktoré uskutočnili Španielsko a spoločnosť Abertis, okrem iného v súvislosti s nákladmi na satelitné paraboly a nutnosťou zakúpiť externé dekodéry na príjem digitálneho terestriálneho televízneho vysielania. Výsledky štúdie vedú k záveru, že rozšírenie pokrytia prostredníctvom satelitu nebolo nevyhnutne drahšie ako s využitím terestriálnej technológie. Spoločnosť Astra predložila aj ďalšie dokumenty s cieľom preukázať, že náklady oboch technológií na inštaláciu a prevádzku sa výrazne nelíšia.

(78) Spoločnosť Astra takisto tvrdí, že zabezpečenie podmienenosti prístupu k satelitnému vysielaniu nie je prekážkou vysielania voľne dostupných televíznych kanálov. Systémy podmieneného prístupu sa používajú na celom svete a ich ovládanie nie je náročné ([47]). Riešenie navrhnuté pre podmienený prístup v Kantábrii navyše prijali kantábrijské orgány, ktoré sa mohli rozhodnúť, ktorým používateľom aktivujú prístup, aby mohli prijímať službu. Územné obmedzenie služby teda kontrolovala kantábrijská vláda. V tejto súvislosti nebolo potrebné nijaké osobitné prispôsobenie.

([46]) Podľa spoločnosti Astra môže spoločnosť Hispasat, satelitný poskytovateľ, ktorého spoluvlastníkom je spoločnosť Abertis a ktorý pôsobí v oblasti III, vďaka finančným prostriedkom poskytnutým orgánmi v rámci opatrení pre oblasť II poskytovať svoju satelitnú kapacitu vysielateľom bez akýchkoľvek ďalších nákladov. Spoločnosť Astra napokon tvrdí, že v dôsledku tohto opatrenia získala spoločnosť Abertis možnosť exkluzívneho využitia povinnosti vysielať v oblasti III.

([47]) Uvádza sa, že satelitné platformy majú celosvetovo veľmi veľký počet používateľov s podmieneným prístupom a že zložitosť podmieneného prístupu nebola prekážkou ich rozvoja.

(79) Pokiaľ ide o vhodnosť opatrenia, spoločnosť Astra tvrdí, že satelitná technológia je vďaka úsporám z rozsahu tým ekonomicky atraktívnejšia, čím väčšie je jej geografické pokrytie. Už samotné rozdelenie opatrenia v oblasti II na viac než 600 miestnych a regionálnych verejných súťaží predstavovalo pre satelitnú technológiu značnú konkurenčnú nevýhodu. Aj napriek tomu, že španielska vláda nestanovila ani neodporučila, aby sa ako podmienka vyplatenia finančných prostriedkov zohľadnili medziregionálne synergie, regióny mohli vziať túto možnosť do úvahy v záujme výberu najefektívnejšieho riešenia z hľadiska nákladov pre svojich daňových poplatníkov. Spoločnosť Astra tvrdí, že práve o to sa snažili pred zásahom španielskej ústrednej vlády v prospech terestriálnej technológie. Po tom, ako kantábrijské orgány vybrali vo verejnej súťaži spoločnosť Astra, pokúsili sa pôvodne presvedčiť aj ďalšie regióny, aby takisto vybrali satelitnú platformu, lebo by tým ešte viac ušetrili.

3.1.3. *Štátna pomoc na prevádzku a údržbu*

(80) Spoločnosť Astra opakuje, že časť napadnutých opatrení sa týka prebiehajúcej štátnej pomoci, lebo vlády autonómnych spoločenstiev budú priebežne financovať náklady na prevádzku a údržbu miestnych sietí v oblasti II. Spoločnosť Astra odhaduje ročné náklady na prevádzku a údržbu satelitného riešenia na 100 000 EUR na kanál ročne, ale v prípade, že by si satelitné riešenie vybralo viac regiónov, sa táto suma mohla ešte znížiť.

3.2. **Pripomienky spoločnosti Abertis/Cellnex**

(81) Spoločnosť Abertis je prevádzkovateľom telekomunikačnej infraštruktúry a dodávateľom sieťových zariadení. Okrem iného vlastní ďalšie spoločnosti Retevisión S.A.. a Tradia S.A., ktoré riadia a prevádzkujú telekomunikačné siete a infraštruktúry.

3.2.1. *Existencia štátnej pomoci*

(82) Spoločnosť Abertis v prvom rade konštatuje, že opatrenia nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Regionálne orgány jednoducho získali tovar a služby za trhových podmienok v otvorených verejných súťažiach, pričom ostávajú vlastníkmi zariadenia nainštalovaného v prenosových centrách v oblasti II. Žiadne finančné prostriedky ani žiadne digitálne zariadenie zakúpené za tieto finančné prostriedky teda nikdy neboli prevedené na žiadneho externého príjemcu.

(83) Spoločnosť Abertis sa ďalej domnieva, že sporné opatrenia neposkytujú prevádzkovateľom sietí žiadnu znateľnú hospodársku výhodu. Spoločnosť Abertis tvrdí, že neprevádzkuje žiadnu miestnu sieť v oblasti II (hoci vlastní príslušné prenosové centrá), takže ani nemôže získať žiadnu priamu výhodu. Po druhé spoločnosť Abertis pôsobila v oblasti II len ako poskytovateľ technického vybavenia. Po tretie aj v situácii, keď digitálne zariadenie použité na modernizáciu prenosového centra predala spoločnosť Abertis a keď sa toto zariadenie neskôr nainštalovalo do prenosového centra patriaceho spoločnosti Abertis, nemala z toho žiadnu výhodu. Spoločnosť Abertis totiž tieto prenosové centra jednoducho prenajíma miestnym prevádzkovateľom sietí za trhových podmienok a suma za prenájom, ktorú spoločnosti Abertis zaplatili, nebola ovplyvnená procesom digitalizácie. Po štvrté spoločnosť Abertis trvá na tom, že postupný nárast pokrytia siete DTT o 1 – 2 % neznamená pre spoločnosť Abertis ako prevádzkovateľa platformy v oblasti I žiadnu hospodársku výhodu. A napokon digitalizácia oblasti II nemá vplyv na cenu, ktorú môže spoločnosť Abertis účtovať vysielateľom za svoje služby prenosu, a to najmä preto, že veľkoobchodné ceny spoločnosti Abertis reguluje španielsky regulačný orgán Comisión del Mercado de Telecomunicaciones (ďalej len „CMT“) ([48]).

(84) Pokiaľ ide o miestnych prevádzkovateľov sietí v oblasti II (t. j. mestské rady), spoločnosť Abertis sa domnieva, že nemôže ísť o hospodársku výhodu, lebo nepatria do kategórie podnikov v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ a v každom prípade vykonávajú službu vo verejnom záujme.

([48]) Od októbra 2013 sú funkcie CMT pridelené komisii Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (CNMC).

(85) Spoločnosť Abertis takisto vyjadrila názor, že skúmané opatrenie neposkytlo vysielateľom žiadnu hospodársku výhodu. Digitálny prechod v oblasti II nezvýšil počet televíznych divákov v porovnaní s počtom divákov, ktorí mali prístup k analógovému televíznemu vysielaniu pred začiatkom procesu prechodu na digitálne vysielanie v roku 2005.

(86) Spoločnosť Abertis sa navyše domnieva, že sporné opatrenia nemali žiadny znateľný vplyv na hospodársku súťaž medzi prevádzkovateľmi sietí. Skutočnosť, že spoločnosť Astra ani žiadny iný súkromný prevádzkovateľ neprejavil za posledných 20 rokov záujem o poskytovanie služieb prenosu v oblasti II, je dôkazom toho, že tam neexistoval žiadny trh a že na umožnenie poskytovania týchto služieb bol potrebný štátny zásah. Konkrétne nedochádza k žiadnemu narušeniu hospodárskej súťaže medzi satelitnou technológiou a DTT, lebo ide o dva samostatné trhy. Digitalizácia terestriálnych sietí v oblasti II navyše nijako nezmenila konkurenčnú štruktúru príslušných trhov, ale predstavovala len nevyhnutnú technickú modernizáciu jestvujúcej analógovej platformy.

(87) Spoločnosť Abertis tvrdí, že vysielacie služby poskytované prostredníctvom sietí v oblasti II sú obmedzené na miestne izolované oblasti, takže nemajú vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

(88) Spoločnosť Abertis sa domnieva, že ak Komisia usúdi, že príslušné verejné orgány alebo ich pridružené subjekty sú podnikmi v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, prostriedky určené na financovanie digitálneho prechodu v oblasti II možno považovať za náhradu za službu vo verejnom záujme. Spoločnosť Abertis sa preto domnieva, že sporné opatrenia sú v súlade s podmienkami stanovenými judikatúrou vo veci Altmark ([49]) a že nejde o štátnu pomoc.

(89) Vo svojom podaní z 13. júna 2019 spoločnosť Cellnex vysvetľuje, že sporné opatrenia nie sú selektívne, a preto ich nemožno považovať za štátnu pomoc. Podľa ich názoru sa DTT a satelitná technológia nenachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii vzhľadom na cieľ sledovaný predmetným právnym režimom. DTT a satelitná technológia predovšetkým podliehajú odlišným právnym predpisom, pričom na rozdiel od satelitnej televízie má DTT povahu služby vo verejnom záujme Terestriálna technológia má už vytvorenú infraštruktúru, pričom technológia DTT využívala synergie vytvorené digitalizáciou oblasti I. Okrem toho spoločnosť Cellnex poukazuje na to, že vysielatelia často nemajú právo vysielať cez satelit a v prípade, že by museli využívať satelitnú platformu, museli by opätovne prerokovať práva na obsah potrebné na jeho vysielanie. Zvýšili by sa tak náklady na obsah, pričom tvorcovia obsahu by nemuseli byť ochotní práva predať. Okrem toho náklady súvisiace so satelitnou technológiou by boli výrazne vyššie ako náklady súvisiace s DTT, ako vyplýva z rôznych štúdií v spise. Spoločnosť Cellnex vysvetľuje, že v štúdii spoločnosti Astra sa vyskytuje niekoľko nedostatkov, a preto sa o ňu Komisia nemôže opierať.

(90) Cellnex tvrdí, že vyhlásenie rozhodnutia z roku 2013 za neplatné má za následok vyhlásenie rozhodnutia o začatí konania za neplatné. Podľa názoru spoločnosti Cellnex mala Komisia v nadväznosti na vyhlásenie rozhodnutia z roku 2013 za neplatné prijať nové rozhodnutie o začatí konania s uvedením dôvodov, prečo sú skúmané opatrenia selektívne. Cellnex tvrdí, že vzhľadom na neexistenciu takéhoto rozhodnutia si nemôže uplatniť svoje právo na obhajobu.

3.2.2. *Existujúca pomoc*

(91) Podľa spoločnosti Abertis sa rozvoj vysielacích sietí v oblasti II začal v neliberalizovanom odvetví televízneho vysielania v roku 1982. Španielsko malo v tom čase zákonný monopol na trhu s terestriálnym vysielaním. Na financovanie inštalácie, údržby a prevádzky miestnych sietí v oblasti II, ktoré sa vybudovali pred liberalizáciou tohto odvetvia, sa využívajú verejné finančné prostriedky. Skúmané opatrenie teda predstavuje prebiehajúcu existujúcu pomoc.

3.2.3. *Zlučiteľnosť*

(92) Spoločnosť Abertis tvrdí, že akákoľvek potenciálna štátna pomoc by bola zlučiteľná podľa ustanovení článku 106 ZFEÚ, lebo spĺňa všetky podmienky rozhodnutia Komisie 2005/842/ES ([50]) (ďalej len „rozhodnutie o článku 86 ods. 2“).

([49]) Vec C-280/00, Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg (ECLI:EU:C:2003:415).

([50]) Rozhodnutie Komisie 2005/842/ES z 28. novembra 2005 o uplatňovaní článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 312, 29.11.2005, s. 67).

(93) Ak by to tak nebolo, akákoľvek potenciálna pomoc by v každom prípade bola zlučiteľná podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Po prvé cieľom opatrení, ktoré prijali španielske orgány, je urýchliť proces digitálneho prechodu v Španielsku, ktorý Komisia vo svojej praxi rozhodovania o štátnej pomoci uznala za cieľ spoločného záujmu. Po druhé pomoc bola vhodným nástrojom, lebo DTT je vhodnejšia technológia na uskutočnenie rozšírenia pokrytia ([51]). Spoločnosť Abertis okrem hospodárskych dôvodov takisto konštatovala, že vysielatelia odmietajú využívať satelitné platformy pre obmedzenia pri získavaní práv na vysielanie obsahu pre svoje voľne dostupné programy. Vo väčšine prípadov získajú právo vysielať obsah len prostredníctvom špecifickej platformy, konkrétne DTT, pretože táto technológia umožňuje cielený prenos a geografické obmedzenia. Opatrenia sú navyše primerané, lebo sa týkajú len nákladov, ktoré sú absolútne nevyhnutné na prechod z analógových na digitálne televízne služby v oblasti II. Jediné náklady, ktoré sporné opatrenia podporili, sú náklady súvisiace s digitalizáciou prenosových centier v oblasti II, ktorá sa uskutočňuje získaním a inštaláciou digitálneho zariadenia.

(94) Pokiaľ ide o technologickú neutralitu opatrenia, spoločnosť Abertis konštatuje, že terestriálna technológia nebola jediným riešením, ktoré španielska vláda zvažovala. Satelitná platforma bola navyše nakoniec vybratá ako najvhodnejšia technologická voľba na poskytovanie digitálnych televíznych služieb v oblasti III. Čo je ešte dôležitejšie, spoločnosť Abertis tvrdí, že DTT sa považuje za najvhodnejšiu a najlacnejšiu platformu na poskytovanie digitálnych televíznych služieb v oblasti II s rovnakým pokrytím ako pred odpojením analógového prenosu, čo potvrdzujú aj predložené štúdie nákladov ([52]).

3.3. **Pripomienky spoločnosti Itelazpi**

(95) Itelazpi S. A. (ďalej len „Itelazpi“) je verejná spoločnosť baskickej vlády, ktorá poskytuje služby prenosu a pokrytie rozhlasovým a televíznym vysielaním. Vo svojom podaní z 13. júna 2019 spoločnosť Itelazpi vysvetľuje, že sporné opatrenia nie sú selektívne, a preto ich nemožno považovať za štátnu pomoc. Vysvetľujú, že DTT a satelitná technológia sa nenachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii vzhľadom na cieľ sledovaný predmetným právnym režimom. DTT a satelitná technológia predovšetkým podliehajú odlišným právnym predpisom (vrátane pravidiel týkajúcich sa povinností územného pokrytia, autorských práv). Na rozdiel od satelitnej televízie má DTT povahu služby vo verejnom záujme. DTT má už existujúcu infraštruktúru, ktorá je zdrojom synergií a odôvodňuje výber technológie DTT. Okrem toho vysielatelia často nemajú právo vysielať cez satelit a v prípade, že by bolo nevyhnutné využívať satelitnú platformu, museli by opätovne prerokovať práva na obsah potrebné na jeho vysielanie. Zvýšili by sa tak náklady na obsah, pričom tvorcovia obsahu by nemuseli byť ochotní práva predať. Okrem toho náklady súvisiace so satelitnou technológiou by boli výrazne vyššie ako náklady súvisiace s DTT, ako vyplýva z rôznych štúdií v spise. Spoločnosť Itelazpi predkladá dve ďalšie štúdie nákladov, vypracované spoločnosťou FTI Consulting v rokoch 2015 a 2019 ([53]) (ďalej len „štúdia spoločnosti Itelazpi z roku 2015“ a „štúdia spoločnosti Itelazpi z roku 2019“).

(96) Okrem toho sa podľa spoločnosti Itelazpi v rozhodnutí o začatí konania nevysvetľuje rámec analýzy týkajúci sa kritéria selektívnosti. Itelazpi tvrdí, že Komisia mala v nadväznosti na vyhlásenie rozhodnutia z roku 2013 za neplatné prijať nové rozhodnutie o začatí konania s uvedením dôvodov, prečo sú sporné opatrenia selektívne.

([51]) Spoločnosť Abertis sa odvoláva na vlastnú štúdiu nákladov z januára 2010, v ktorej sa porovnávali náklady na použitie DTT a satelitnej technológie na poskytovanie digitálnych televíznych služieb v oblasti II. Podľa tejto štúdie by celkové náklady na používanie technológie DTT predstavovali približne 286 miliónov EUR za desať rokov, kým celkové náklady na používanie satelitnej technológie by v rovnakom období predstavovali približne 532 miliónov EUR. Spoločnosť Abertis poskytla túto štúdiu externej účtovníckej spoločnosti, ktorá vo svojej správe potvrdila tieto zistenia, pričom uviedla, že odhady nákladov na satelitnú technológiu a DTT boli konzervatívne. Obe štúdie v každom prípade potvrdili vhodnosť parametrov porovnávania nákladov i záver, že použitie satelitnej technológie na poskytovanie digitálnych televíznych služieb v oblasti II by bolo výrazne drahšie ako použitie DTT, a to najmä v dôsledku vyšších hospodárskych a sociálnych nákladov spotrebiteľov v prípade satelitnej technológie.

([52]) Podľa týchto štúdií by satelitná technológia viedla k vyšším nákladom na poskytovanie predmetných služieb. Tieto náklady by museli niesť vysielatelia a miestni prevádzkovatelia sietí, ako aj diváci. V štúdii nákladov, ktorú uskutočnila spoločnosť Abertis, sa takisto dospelo k záveru, že použitie satelitnej technológie by si vyžadovalo obdobie približne šiestich mesiacov pred samotným digitálnym prechodom, lebo spotrebitelia v oblasti II by potrebovali čas na zakúpenie a inštaláciu satelitných dekodérov, parabol atď. Tým by vznikli ďalšie náklady spojené so súbežným prenosom (simultánnym vysielaním analógových a digitálnych platforiem) počas tohto obdobia.

([53]) Pri vysvetľovaní rozdielov medzi DTT a satelitnou technológiou sa v štúdii uvádza, že používanie satelitnej technológie bolo vládnou politikou obmedzené na oblasť III, a ak by baskická vláda chcela používať satelitnú technológiu v oblasti II, musela by odsúhlasiť odstránenie tohto obmedzenia. To by pre Baskicko predstavovalo ďalšie zaťaženie. (pozri časť 2.9 na strane 12 štúdie spoločnosti Itelazpi z roku 2019).

3.4. **Pripomienky spoločnosti Radiodifusión**

(97) Spoločnosť Radiodifusión je poskytovateľ na trhu so službami prenosu audiovizuálneho signálu, ktorý bol v evidencii prevádzkovateľov komisie CMT zaregistrovaný v novembri 2005.

(98) Spoločnosť Radiodifusión vo všeobecnosti súhlasí s rozhodnutím o začatí konania a podporuje názory Komisie, pričom uvádza niektoré ďalšie pripomienky. Spoločnosť súhlasí s tým, že štátna pomoc nespĺňa požiadavky rozsudku vo veci Altmark a zahŕňa značný presun štátnych prostriedkov.

(99) Skúmaná schéma štátnej pomoci zvýhodnila prevádzkovateľov sietí, ktorí už pôsobili vo vidieckych oblastiach. Na predmetnom trhu, ktorý je typický veľkými prekážkami vstupu, čo zvýhodňuje dominantného prevádzkovateľa, toto opatrenie viedlo k opakovaniu rovnakých historických vzorov monopolu. Najmä spoločnosť Abertis si dokázala posilniť svoju monopolnú pozíciu a skutočne využiť verejné financovanie na rozvoj novej a hustejšej siete, ktorá jej umožňuje súťažiť na nových trhoch.

(100) Spoločnosť Radiodifusión tvrdí, že skúmaná štátna pomoc nie je primeraná. Na to, aby pomoc spĺňala požiadavku na primeranosť, musela by byť obmedzená na nevyhnutné opatrenia, t. j. týkať sa len vzdialených vidieckych oblastí a musela by rovnako zvýhodniť všetkých prevádzkovateľov tým, že by vyžadovala splnenie povinnosti efektívneho prístupu.

3.5. **Pripomienky vysielateľov**

(101) Vysielatelia tvrdia, že opatrenie nemožno považovať za štátnu pomoc, lebo žiadnej spoločnosti a najmä vysielateľom neposkytlo finančnú výhodu. Opatreniami sa nezvýšila sledovanosť vysielateľov v porovnaní s analógovým vysielaním. Obyvatelia oblastí, ktorých sa týkalo rozšírenie pokrytia, teda vidieckych, vzdialených a riedko osídlených oblastí, navyše nemajú žiadny vplyv na reklamný trh a nepredstavujú pre vysielateľov cieľovú skupinu divákov. Súkromní prevádzkovatelia za týchto okolností po rozšírení nezvýšili ceny reklamy.

(102) Vysielatelia ďalej vyjadrili názor, že nemajú záujem o prechod na satelitnú platformu, kde by ich programy čelili konkurencii stoviek iných kanálov. Terestriálna platforma má výhodu obmedzenej kapacity, ktorá pre komerčných vysielateľov voľne dostupných televíznych kanálov znamená menšiu konkurenciu. Zdôraznili navyše skutočnosť, že zvyčajne nakupujú obsah len pre terestriálnu platformu. Dôvodom je to, že terestriálne vysielanie zaručuje geografické obmedzenie vysielania, čo neplatí pre satelit.

(103) Vysielatelia takisto trvali na tom, že keď spoločnosť Astra vyhrala verejnú súťaž v Kantábrii, informovali kantábrijské orgány, že budú proti satelitnému vysielaniu, lebo získali práva na vysielanie obsahu len prostredníctvom terestriálnej platformy.

4. **PRIPOMIENKY ŠPANIELSKA**

4.1. **Všeobecné pripomienky**

(104) Vo svojich pripomienkach k rozhodnutiu o začatí konania Španielsko a autonómne spoločenstvá predložili viacero argumentov ([54]). Vo všeobecnosti ich možno rozdeliť do dvoch kategórií. Po prvé španielske orgány tvrdia, že nejde o štátnu pomoc, lebo vzhľadom na to, že ide o službu všeobecného hospodárskeho záujmu, opatrenie nepredstavuje pomoc, pretože patrí do rozsahu služby verejnoprávneho vysielania vo verejnom záujme. Nevytvára navyše ani žiadnu výhodu. Po druhé, keby šlo o štátnu pomoc, bola by zlučiteľná podľa článku 106 ods. 2 alebo článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, lebo a) analógová sieť už existovala a z hľadiska efektívnosti by modernizácia existujúcej infraštruktúry bola menej nákladná ako prechod na novú platformu; b) len technológia DTT by spĺňala nevyhnutné kritériá kvality a c) verejné súťaže boli technologicky neutrálne a mohli sa na nich zúčastniť aj prevádzkovatelia iných platforiem. Tieto argumenty sú zhrnuté ďalej.

([54]) Argumenty ústredných a regionálnych orgánov sú predložené spoločne ako pozícia Španielska (alebo španielskych orgánov) okrem Baskicka, ktoré poskytlo veľmi podrobnú argumentáciu o uplatňovaní pravidiel náhrady za služby vo verejnom záujme. Ďalšie autonómne spoločenstvá (napr. Aragónska, Kastílie a Leónu a Navarry) sa takisto odvolávajú na uplatniteľnosť pravidiel SVHZ.

(105) Španielsko vo svojom podaní zo 14. júna 2019 tvrdí, že finančná podpora poskytnutá na rozšírenie pokrytia digitálnym televíznym vysielaním vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach nie je selektívna, a preto ju nemožno kvalifikovať ako štátnu pomoc (pozri časť 4.2.3). Španielsko okrem toho uvádza, že vyhlásenie rozhodnutia z roku 2013 za neplatné malo za následok vyhlásenie rozhodnutia o začatí konania za neplatné ([55]), a preto by Komisia mala prijať nové rozhodnutie o začatí konania. Podľa názoru Španielska by sa v tomto novom rozhodnutí o začatí konania mal uvádzať názor Komisie na selektívnosť predmetných opatrení.

4.2. **Neexistencia pomoci**

4.2.1. *Služba všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ)*

(106) Podľa španielskych orgánov prevádzkovatelia sietí poskytujú službu všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle rozsudku vo veci Altmark ([56]). Autonómne spoločenstvá sú však zodpovedné za opatrenia na rozšírenie pokrytia, takže možnosť uplatniť rozsudok vo veci Altmark sa musí skúmať v jednotlivých prípadoch, pričom autonómne spoločenstvá musia preukázať, že boli splnené podmienky rozsudku vo veci Altmark. Najpodrobnejšie argumenty predložilo Baskicko, ktoré uskutočnilo digitalizáciu prostredníctvom verejnej spoločnosti Itelazpi S. A. (ďalej len „Itelazpi").

4.2.2. *Neexistencia výhody*

(107) Španielsko vyjadrilo názor, že úspech poskytovateľov technického vybavenia vo verejných súťažiach na dodávku zariadenia vylučuje existenciu selektívnej výhody.

(108) Čo sa týka prevádzkovateľov sietí, hoci je spoločnosť Abertis hlavným prevádzkovateľom v oblasti I a vlastní 29 % zariadení v oblasti II, ktoré sa modernizovali, neprevádzkuje sieť v oblasti II. Spoločnosť Abertis by teda opatrením nezískala výhodu ako prevádzkovateľ siete.

(109) Siete prevádzkujú niektorí regionálni prevádzkovatelia, autonómne spoločenstvá alebo mestské rady, ktoré si jednoducho prenajímajú priestory a inštalácie spoločnosti Abertis. Autonómne spoločenstvá a mestské rady nesúťažia s inými prevádzkovateľmi sietí, takže nezískavajú konkurenčnú výhodu. Nevytvárajú navyše ani žiadny zisk, lebo vysielatelia v oblasti II neplatia za poskytovanie služieb prenosu.

(110) Pokiaľ ide o vysielateľov prostredníctvom DTT, Španielsko tvrdí, že vplyv skúmaných opatrení na vysielateľov je takmer neexistujúci. Opatreniami sa nezvýšila sledovanosť vysielateľov v porovnaní s tým, keď sa programy vysielali analógovo, lebo 2,5 % obyvateľov, ktorých sa týkalo rozšírenie pokrytia, už prijímalo analógové terestriálne televízne vysielanie. Opatrenia teda nemajú žiadny vplyv na financie týchto podnikov.

4.2.3. *Neexistencia selektívnosti*

(111) Španielske orgány vo svojom podaní zo 14. júna 2019 tvrdia, že predmetné opatrenia nie sú selektívne. Vysvetľujú, že pravidlá, ktoré sa uplatňujú na terestriálne televízne vysielanie a satelitné vysielanie, sa veľmi odlišujú. V čase, keď boli vykonané predmetné opatrenia, sa rôzne technológie riadili rôznymi právnymi predpismi ([57]). Španielsko vysvetľuje, že hoci v súčasnosti sa všetky audiovizuálne služby riadia všeobecným zákonom 7/2010 z 31. marca 2010 o audiovizuálnej komunikácii, právny rámec pre technológiu DTT a iné technológie sa výrazne líši. Najmä požiadavky na získanie licencie na poskytovanie služby DTT sú v porovnaní s inými technológiami prísnejšie, komplexnejšie a podrobnejšie. Okrem toho technológia DTT – na rozdiel od iných technológií – sa kvalifikuje ako služba všeobecného hospodárskeho záujmu a vzťahujú sa na ňu prísne povinnosti pokrytia.

([55]) Španielsko v tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie 41 rozhodnutia z roku 2013: *„Ďalšie faktické podrobnosti nájdete v rozhodnutí o začatí konania, ktoré sa má považovať za neoddeliteľnú súčasť tohto rozhodnutia."*

([56]) Rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003 vo veci Altmark.

([57]) Španielsko predovšetkým vysvetľuje, že DTT bola upravená zákonom 10/2005 zo 14. júna 2006 o naliehavých opatreniach na podporu digitálneho terestriálneho televízneho vysielania; satelitné vysielanie bolo upravené zákonom 37/1995 z 12. decembra 1995 o telekomunikáciách prostredníctvom satelitu a káblové služby boli upravené zákonom 42/1995 z 22. decembra 1995 o káblových telekomunikáciách.

(112) Španielsko tvrdí, že skutková situácia terestriálnej technológie a iných technológií je veľmi odlišná. Terestriálna technológia a iné technológie nie sú technicky, komerčne ani ekonomicky porovnateľné. Pri vykonávaní digitálneho prechodu sa Španielsko opieralo o existujúcu infraštruktúru terestriálnej siete. Digitálna migrácia prostredníctvom satelitnej technológie by si vyžadovala úplné zavedenie novej vysielacej a prijímacej technológie. Tým by sa prechod sťažil a jeho náklady zvýšili. Španielsko poukazuje na to, že zo skôr predložených nákladových štúdií vyplýva, že DTT bola nákladovo najefektívnejším riešením. Okrem toho za viac ako 30 rokov žiadny prevádzkovateľ neponúkal satelitnú technológiu na vysielanie voľne prístupnej televízie ani ju na jej vysielanie nepoužíval, pričom sa vysiela výlučne prostredníctvom DTT. Podľa názoru Španielska to takisto poukazuje na skutočnosť, že DTT a iné technológie sa nachádzajú v odlišnej skutkovej situácii.

(113) Baskicko vo svojom podaní zo 4. februára 2019 tvrdilo, že satelitná technológia a technológia DTT sa nenachádzajú v porovnateľnej právnej a skutkovej situácii, a preto opatrenie nie je selektívne. Baskicko poukázalo na to, že Španielsko a spoločnosť Abertis predložili viaceré štúdie, ktoré poukazujú na značné právne a faktické rozdiely medzi satelitnou technológiou a technológiou DTT. Z týchto správ vyplýva, že používanie iných technológií ako DTT na digitalizáciu by znamenalo výrazne vyššie náklady a spôsobilo by vážne oneskorenia v digitalizácii oblasti II.

(114) Vláda Katalánska listom zo 14. januára 2019, ktorý španielske orgány zaslali Komisii 19. februára 2019, predložila štúdiu zo septembra 2017. Štúdiu si objednalo centrum Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (ďalej len „CTTI“) a vypracovalo ju združenie Federación Catalana de Empresas Integradas e Integradoras de Telecomunicaciones (FEDECOMINTE), katalánske združenie inžinierov (Telco.cat) a Telekomunikačné technické inžinierske združenie Katalánska (Graus TIC) (ďalej len „štúdia Katalánska“). V štúdii sa posudzovali rôzne technológie plánované na poskytovanie digitálneho televízneho vysielania v oblasti II a dospelo sa k záveru, že najschodnejšími technológiami sú terestriálna a satelitná a že z týchto dvoch technológií je technológia DTT pre občanov najlacnejšia. Na základe štúdie vláda Katalánska tvrdí, že výber technológie DTT na poskytovanie digitálnej televízie v oblasti II je objektívne odôvodnený a že opatrenie nemožno z hľadiska štátnej pomoci považovať za diskriminačné a selektívne.

4.3. **Zlučiteľnosť podľa článku 106 ods. 2 a článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ**

(115) Orgány Baskicka tvrdia, že štátna pomoc poskytnutá spoločnosti Itelazpi je zlučiteľná s vnútorným trhom podľa ustanovení článku 106 ZFEÚ. V tejto súvislosti sa domnievajú, že opatrenie spĺňa všetky podmienky rozhodnutia z 28. novembra 2005 o uplatňovaní článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „rozhodnutie o článku 86 ods. 2“) ([58]).

(116) V prípade, že Komisia rozhodne, že opatrenia prijaté španielskymi orgánmi v súvislosti s rozvojom digitálneho terestriálneho televízneho vysielania v oblasti II predstavujú štátnu pomoc a že nie sú zlučiteľné s vnútorným trhom v súlade s článkom 106 ZFEÚ, Španielsko tvrdí, že tieto opatrenia určite sú zlučiteľné s vnútorným trhom, pretože ich účelom je zaistiť dosiahnutie cieľa v záujme spoločenstva (prechod na digitálne vysielanie), takže by sa na ne vzťahovala výnimka uvedená v článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.

([58]) Rozhodnutie 2005/842/ES a rámec Spoločenstva pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme (Ú. v. EÚ C 297, 29.11.2005, s. 4) (ďalej len „rámec“). Uvedené rozhodnutie bolo nahradené s účinnosťou od 31. januára 2012 Rozhodnutím Komisie 2012/21/EÚ z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 7, 11.1.2012, s. 3). Uvedený rámec bol nahradený oznámením Komisie o rámci Európskej únie pre štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme (Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 15).

4.3.1. *Argumenty týkajúce sa efektívnosti*

(117) Podľa Španielska národný technický plán a plán prechodu nie sú na celoštátnej úrovni plánmi na rozšírenie pokrytia, lebo sa týkajú len prechodu v oblasti I. Tieto plány teda neobmedzujú technologické možnosti, ktoré možno použiť na rozšírenie pokrytia. Pokiaľ ide o rámcové dohody, nemajú rovnaký regulačný štatút ako tieto dva plány a sú založené na dohodách medzi ústrednými a regionálnymi orgánmi. Podľa Španielska navyše nevylučujú používanie satelitnej technológie ani iných technológií. Rozšírenie pokrytia a výber technológie v každom prípade uskutočnili autonómne spoločenstvá zvyčajne prostredníctvom verejnej súťaže. Španielsko tvrdí, že jedna taká verejná súťaž – uskutočnená v Kastílii a Leóne – bola technologicky neutrálna a samotná skutočnosť, že táto verejná súťaž sa uskutočnila, je dôkazom, že ústredné orgány nevnucovali autonómnym spoločenstvám terestriálnu technológiu.

(118) Hoci niektoré verejné súťaže na iných miestach obsahujú určité technické prvky terestriálnej technológie, možno to vysvetliť tým, že terestriálne vysielanie si vyžaduje niektoré prvky, ktoré si satelitné vysielanie nevyžaduje, a ich zahrnutie bolo nevyhnutné na to, aby sa z verejných súťaží nevylúčili terestriálne riešenia.

(119) Španielske orgány sa takisto odvolávajú na štúdiu uskutočniteľnosti poskytovania univerzálnej služby digitálneho televízneho vysielania s použitím rôznych technológií (technológie DTT a satelitnej technológie), ktorú uskutočnilo ministerstvo MITyC v júli 2007, teda pred navrhnutím financovania na rozšírenie pokrytia DTT (ďalej len „štúdia Španielska z roku 2007“). Orgány síce pripúšťajú, že štúdia bola len vnútorným dokumentom, ktorý sa neskôr nezohľadnil, v každom prípade však zdôrazňujú, že brala do úvahy realistické náklady na využitie prenosu DTT i satelitného prenosu. Podľa záverov štúdie nie je možné vopred určiť, ktorá technológia je efektívnejšia alebo lacnejšia v súvislosti s rozšírením pokrytia televíznym signálom. Voľbu by mali uskutočniť individuálne jednotlivé regióny podľa možnosti na základe štúdií uskutočnených konkrétnymi autonómnymi spoločenstvami, v ktorých by sa analyzovali faktory, ako sú topografia, územné rozmiestnenie obyvateľstva a stav existujúcej infraštruktúry.

4.3.2. *Požiadavky na kvalitu*

(120) Boli predložené dva argumenty týkajúce sa kvality. Po prvé voľne dostupné televízne kanály vysielané v tejto oblasti prostredníctvom DTT doteraz nie sú dostupné prostredníctvom satelitného vysielania. Prechod na satelitnú platformu by teda znamenal, že zákazníci by museli za službu platiť.

(121) Po druhé okrem celoštátnych kanálov je nutné vysielať aj regionálne kanály. Technológia DTT umožňuje každej geografickej oblasti prijímať kanály určené pre danú oblasť. V celom Španielsku je pre regionálne a miestne kanály vyčlenených na terestriálne televízne vysielanie celkovo 1 380 frekvencií bez nutnosti akýchkoľvek technických obmedzení a bez rozširovania vysielania za hranice cieľovej oblasti daného kanála. V prípade satelitných sietí by to podľa Španielska nebolo možné, lebo neposkytujú možnosť geografického obmedzenia, takže by museli využívať zložitý systém podmieneného prístupu. Tým by sa ešte viac zvýšili náklady satelitného vysielania a vysielatelia by neboli ochotní poskytnúť prístup k svojim kanálom bez toho, aby bola zaistená možnosť obmedzenia.

4.3.3. *Technologická neutralita*

(122) Dvojstranné dohody medzi ústrednými a regionálnymi orgánmi podľa Španielska nevnucovali konkrétnu technológiu digitalizácie. Stanovili len prevody autonómnym spoločenstvám v závislosti od nákladov na digitalizáciu, ktoré sa vypočítali na základe efektívnej referenčnej technológie, za ktorú sa považovalo DTT. V tejto súvislosti treba podľa Španielska zobrať do úvahy skutočnosť, že 98,5 % španielskych domácností prijímalo v čase rozšírenia analógové terestriálne televízne vysielanie.

(123) Čo sa týka verejnej súťaže v Kantábrii, ktorá sa spomína v rozhodnutí o začatí konania, španielske orgány zdôraznili, že verejná súťaž, v ktorej uspela spoločnosť Astra, sa týkala oblastí II i III, t. j. bola zameraná na všeobecné poskytovanie digitálneho televízneho vysielania v Kantábrii. To má dvojaký vplyv na posudzovanie prípadu.

(124) Po prvé projekt v Kantábrii sa skončil neúspechom, keď po zadaní zákazky spoločnosti Astra niektorí z hlavných vysielateľov informovali spoločnosť Astra a kantábrijskú vládu, že neumožnia vysielanie svojho obsahu prostredníctvom satelitu. Cieľ plánu už preto nebolo jednoduché dosiahnuť. Po druhé hlavným dôvodom vypovedania zmluvy bolo rozhodnutie ústrednej vlády poskytovať satelitné pokrytie v celej oblasti III Španielska, a nie rozhodnutie poskytnúť finančné prostriedky ústrednej vlády na rozšírenie pokrytia v oblasti II. Zmluva bola navyše vypovedaná v novembri 2008, lebo v tom čase už bolo zrejmé, že spoločnosť Astra nebude schopná splniť svoje povinnosti. Spoločnosť Astra predovšetkým nezačala načas s potrebnými prácami a nezískala oprávnenia od vysielateľov voľne dostupných televíznych kanálov vysielať ich kanály.

(125) V súvislosti s týmto rozhodnutím je projekt v Kantábrii dôležitý, len pokiaľ možno satelitnú platformu považovať za opodstatnenú alternatívu k terestriálnej platforme. Uvedené argumenty teda v tejto súvislosti nie sú relevantné. Keď sa španielske orgány rozhodli pre satelitnú platformu v oblasti III, prijali národný plán a uzákonili osobitný predpis, ktorý vysielateľom ukladá povinnosť koordinovať sa medzi sebou a zvoliť si jedného spoločného satelitného poskytovateľa. Španielsko uvádza, že podľa rozhodnutia o začatí konania sa podobný mechanizmus mohol uplatniť aj v prípade oblasti II. Podľa Španielska by však uloženie takejto povinnosti vysielateľom v oblasti II bolo v rozpore so zásadou minimálneho zasahovania. Navyše španielski vysielatelia nie sú ochotní používať satelitnú platformu. Na rozdiel od ostatných členských štátov v Španielsku nie je k dispozícii voľne dostupná satelitná platforma. Podľa Španielska uvedené dôvody vypovedania zmluvy nijako nespochybňujú skutočnosť, že satelitná technológia nemusí byť opodstatnenou platformou na prenos televíznych signálov v oblasti II.

4.3.4. *Neexistencia narušenia hospodárskej súťaže a obchodu*

(126) Španielsko vyjadrilo v súvislosti s hospodárskou súťažou medzi prevádzkovateľmi sietí názor, že terestriálne a satelitné televízie predstavujú dva úplne odlišné trhy, a preto skúmané opatrenia nenarúšajú hospodársku súťaž na príslušných trhoch. Španielsko trvá na tom, že skúmané opatrenia nemajú žiadny vplyv na trh vnútri Únie, lebo sú zamerané na obyvateľov obmedzenej geografickej oblasti. Keďže ide o miestne služby, nie je pravdepodobné, že by opatrenie malo vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

4.4. **Uplatniteľnosť pravidla *de minimis***

(127) Španielske orgány takisto vyjadrili názor, že na značnú časť financovania sa rozhodne vzťahuje pravidlo *de minimis* zavedené nariadením Komisie (ES) č. 1998/2006 ([59]) o pomoci *de minimis*. Každé autonómne spoločenstvo či mestská rada nakupovala technické vybavenie nezávisle, takže ustanovenia o pomoci *de minimis* by sa mali analyzovať na tejto úrovni. Keďže v týchto prípadoch je známa vyplatená suma, ako aj zakúpený tovar a služby, pomoc bola dostatočne transparentná na to, aby sa uplatňovali prahové hodnoty *de minimis*.

4.5. **Štátna pomoc na prevádzku a údržbu**

(128) Pokiaľ ide o prevádzku a údržbu prenosových centier, španielske ústredné orgány sa domnievajú, že tieto činnosti nepatria medzi práce týkajúce sa rozšírenia pokrytia, ktoré čiastočne financovalo ministerstvo MITyC. Ministerstvo nemá žiadnu úradnú právomoc žiadať od rád alebo autonómnych spoločenstiev, aby pokračovali v prevádzke a údržbe po uplynutí obdobia uvedeného vo verejných súťažiach na rozšírenie pokrytia. Nemožno preto úplne vylúčiť možnosť, že prevádzka a údržba niektorých centier sa môže prerušiť v dôsledku škrtov v rozpočtoch mestských rád. Ústredné orgány predbežne odhadli ročné náklady na prevádzku a údržbu na sumu 10 % z pôvodnej investície. Viaceré autonómne spoločenstvá poskytli v priebehu vyšetrovania podrobnejšie údaje o finančných prostriedkoch použitých na prevádzku a údržbu siete DTT v oblasti II.

([59]) Nariadenie Komisie (ES) č. 1998/2006 z 15. decembra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na pomoc *de minimis* (Ú. v. EÚ L 379, 28.12.2006, s. 5). Uvedené nariadenie sa s účinnosťou od 1. januára 2014 nahradilo nariadením Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 1).

5. POSÚDENIE PROCESNÝCH ARGUMENTOV UVÁDZANÝCH STRANAMI

(129) Spoločnosti Itelazpi a Cellnex a Španielsko vo svojich pripomienkach z 13. a 14. júna 2019 tvrdili, že Komisia mala v nadväznosti na vyhlásenie rozhodnutia z roku 2013 za neplatné prijať nové rozhodnutie o začatí konania, v ktorom sa mal uvádzať názor Komisie na selektívnosť predmetných opatrení. Podľa Španielska a zainteresovaných strán neexistencia nového rozhodnutia o začatí konania neumožnila stranám uplatniť si právo na obhajobu.

(130) Španielsko a spoločnosť Cellnex takisto tvrdili, že keď Súdny dvor vyhlásil rozhodnutie z roku 2013 za neplatné, aj rozhodnutie o začatí konania v tejto veci bolo vyhlásené za neplatné. V odôvodnení 41 rozhodnutia z roku 2013 sa uvádzalo: *„[Ď]alšie faktické podrobnosti nájdete v rozhodnutí o začatí konania, ktoré sa má považovať za neoddeliteľnú súčasť tohto rozhodnutia“*. Podľa Španielska má vyhlásenie rozhodnutia z roku 2013 za neplatné za následok vyhlásenie rozhodnutia o začatí konania za neplatné. Tento názor je chybný z týchto dôvodov.

(131) Po prvé rozhodnutie o začatí konania a konečné rozhodnutie sú dva samostatné právne akty, ktoré majú samostatné právne účinky. Rozhodnutie o začatí konania bolo prijaté na základe článku 4 ods. 4 procesného nariadenia 1999. V rozhodnutí o začatí konania sa uvádzajú pochybnosti Komisie, pokiaľ ide o zlučiteľnosť skúmaných opatrení s vnútorným trhom. Konečné rozhodnutie (t. j. rozhodnutie z roku 2013) bolo prijaté na základe článku 7 ods. 5 procesného nariadenia z roku 1999. V rozhodnutí z roku 2013 Komisia dospela k záveru, že pomoc nebola zlučiteľná s vnútorným trhom a nariadil jej vrátenie. Keďže rozhodnutie o začatí konania a konečné rozhodnutie sú dva odlišné právne akty, správny výklad odôvodnenia 41 rozhodnutia z roku 2013 je, že faktické podrobnosti uvedené v rozhodnutí o začatí konania sú súčasťou rozhodnutia z roku 2013. Okrem toho vyhlásenie konečného rozhodnutia za neplatné nesúvisí s týmito faktickými podrobnosťami.

(132) Po druhé v žiadnej z rôznych súdnych žalôb podaných Španielskom a zainteresovanými stranami po prijatí rozhodnutia z roku 2013 sa nežiadalo o vyhlásenie rozhodnutia o začatí konania za neplatné, ale žiadalo sa o vyhlásenie konečného rozhodnutia za neplatné. Podľa ustálenej judikatúry rozsah vyhlásenia neplatnosti Súdnym dvorom nesmie ísť nad rámec, ktorý požaduje žalobca ([60]). Keďže v žiadnej z týchto žalôb sa nepožadovalo vyhlásenie rozhodnutia o začatí konania za neplatné, Súdny dvor nemohol vyhlásiť rozhodnutie o začatí konania v rozsudku vo veci Retegal za neplatné ([61]).

(133) Po tretie podľa ustálenej judikatúry zrušenie aktu Únie nemá nevyhnutne vplyv na prípravné akty ([62]). Zrušenie aktu, ktorým sa končí správne konanie, zahrňujúce niekoľko štádií, nemá nutne za následok zrušenie celého konania, ktoré predchádzalo prijatiu napadnutého aktu, bez ohľadu na vecné či procesné dôvody zrušujúceho rozsudku.

(134) Pokiaľ ide o údajnú povinnosť opätovného začatia konania v nadväznosti na vyhlásenie rozhodnutia z roku 2013 za neplatné, Komisia poznamenáva, že nič v právnych predpisoch ani v judikatúre nenasvedčuje tomu, že by vyhlásenie rozhodnutia Komisie za neplatné nevyhnutne znamenalo opätovné začatie formálneho vyšetrovacieho konania prijatím nového rozhodnutia (pozri najmä vec T-1/15 SNCM/Komisia, ECLI:EU:T:2017:470, bod 69). Ako už bolo vysvetlené, podľa judikatúry zrušenie aktu Spoločenstva nemá nevyhnutne vplyv na prípravné akty. Komisia po vyhlásení konečného rozhodnutia Komisie za neplatné vo veci SNCM opätovne nezačala konanie, ale len vyzvala účastníkov konania, aby predložili pripomienky. Súdny dvor uviedol, že vzhľadom na to, že Komisia poskytla členskému štátu a účastníkom konania možnosť vyjadriť sa po vyhlásení rozhodnutia za neplatné, boli dodržané procesné práva členského štátu a dotknutých osôb. Okrem toho sa v nariadení Rady (EÚ) 2015/1589 ([63]) neuvádza, kedy má Komisia povinnosť opätovne začať konanie. Údajná povinnosť opätovne začať konanie prijatím nového rozhodnutia preto nemôže vyplývať ani z uvedeného nariadenia.

([60]) Pozri vec *Comunità montana della Valnerina/Komisia* (C-240/03 P, ECLI:EU:C:2006:44), bod 43 a tam citovanú judikatúru.

([61]) Rozsudok Súdneho dvora z 20. decembra 2017 vo veci C-70/16 P, *Comunidad Autónoma de Galicia, Redes de Telecomunicación Galegas Retegal S.A. (Retegal)/Komisia* (ECLI:EU:C:2017:1002).

([62]) Pozri vec T-301/01 *Alitalia/Komisia*, EU:T:2008:262, bod 100; vec C-415/96 *Španielsko/Komisia*, ECLI:EU:C:1998:533, bod 32; pozri v tejto súvislosti aj vec C-331/88, *Fedesa a i.*, ECLI:EU:C:1990:391, bod 34.

([63]) Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9).

(135) Španielsko, Itelazpi a Cellnex tvrdia, že Komisia mala prijať nové rozhodnutie o začatí konania, v ktorom sa uvádza podrobná analýza selektívnosti, aby sa strany mohli vyjadriť k selektívnosti opatrenia. Komisia poznamenáva, že španielske orgány už vyjadrili svoje názory na chýbajúcu selektívnosť vo fáze predbežného vyšetrovania (ako sa uvádza v odôvodnení 22 rozhodnutia o začatí konania ([64])). V rozhodnutí o začatí konania sa uvádza predbežné stanovisko Komisie, pokiaľ ide o existenciu štátnej pomoci (vrátane jej selektívnosti) a zlučiteľnosť pomoci. V rozhodnutí o začatí konania sa uvádzalo, že skúmané opatrenia narúšajú hospodársku súťaž tým, že uprednostňujú technológiu DTT, a takisto sa v ňom uvádzalo, že technológia DTT a satelitná technológia medzi sebou súťažia (napríklad sa v ňom uvádzal prípad Kantábrie, kde vo verejnej súťaži pôvodne uspel satelitný prevádzkovateľ). V rozhodnutí o začatí konania sa vysvetlilo, prečo boli niektoré platformy uprednostňované pred inými. Španielsku a zainteresovaným stranám to umožnilo vyjadriť sa k selektívnosti opatrení. Španielsko vo svojich pripomienkach k rozhodnutiu o začatí konania z 30. novembra 2010 vysvetlilo, že prevádzkovatelia sietí využívajúci technológiu DTT nezískali selektívnu výhodu v porovnaní s inými prevádzkovateľmi sietí. Španielsko takisto tvrdilo, že predmetné opatrenia nediskriminujú iné technológie ako DTT, pričom vysvetlilo rozdiely medzi technológiou DTT a satelitnou technológiou z hľadiska nákladov a trhových podmienok. Španielsko zdôraznilo, že satelitná technológia a DTT nepatria na rovnaký trh. To preukazuje, že Španielsko malo príležitosť vyjadriť svoje názory na otázku selektívnosti už po prijatí rozhodnutia o začatí konania.

(136) Okrem toho skúmané opatrenie ani skutkové okolnosti veci, ani jej právne posúdenie sa nezmenili.

(137) Okrem toho Komisia 26. apríla 2019 zaslala Španielsku, spoločnostiam Itelazpi, Cellnex, Retevisión, CTTI, Navarra de Servicios y Tecnologías, S.A., Retegal a Astra žiadosť o informácie, v ktorej vyzvala strany, aby sa vyjadrili k rozsudku vo veci Retegal a k selektívnosti predmetných opatrení ([65]). Spoločnosti Cellnex, Itelazpi a Astra a Španielsko poskytli podrobné pripomienky vo svojej odpovedi na žiadosť Komisie o informácie, v ktorých uviedli svoj názor na kritérium selektívnosti. Strany poskytli podrobné pripomienky a Komisia zanalyzovala všetky nové, relevantné a aktuálne prvky uvedené Španielskom a dotknutými tretími stranami. Na základe uvedeného Španielsko a ostatné zainteresované strany mali dostatok príležitostí vyjadriť sa k otázke selektívnosti, a preto boli v plnej miere dodržané procesné práva strán.

6. **POSÚDENIE POMOCI**

6.1. **Právny základ pomoci**

(138) Ako je podrobne opísané v časti 2.2 v odôvodneniach (28) až (39), právny rámec pre digitálny prechod v Španielsku je zložitou sieťou rôznych zákonov, ktoré počas štyroch rokov prijala ústredná vláda i regionálne a miestne orgány. Národný technický plán z roku 2005 a plán prechodu z roku 2007 upravujú predovšetkým prechod na DTT v oblasti I, ale predstavujú aj základ pre ďalšie opatrenia zamerané na rozšírenie v oblasti II. Tieto opatrenia zamerané na rozšírenie vykonali regionálne orgány po uzatvorení viacerých rámcových dohôd s ústrednou vládou (rámcové dohody z roku 2008), dodatku z roku 2008 k predchádzajúcich rámcovým dohodám z roku 2006 a dodatku z roku 2009 k rámcovým dohodám z roku 2008.

(139) Regionálne a miestne orgány na základe týchto dohôd a dodatkov prijali rozsiahly súbor opatrení zameraných na rozšírenie pokrytia DTT v oblasti II najmä prostredníctvom verejných súťaží, ktoré sú opísané v odôvodneniach (40) až (43). Komisia sa preto domnieva, že rôzne akty prijaté na ústrednej úrovni a uzatvorené a zmenené dohody medzi ministerstvom MITyC a autonómnymi spoločenstvami predstavujú základ schémy pomoci na rozšírenie pokrytia v oblasti II a obsahujú jej základné prvky, t. j. stimul na prechod na digitálne televízne vysielanie v oblasti II a obmedzenie tohto stimulu na terestriálnu technológiu. Cieľom týchto zákonov a dohôd bolo, aby autonómne

([64]) V predbežnom preskúmaní Španielsko okrem iného vysvetlilo, že medzi technológiou DTT a satelitnou technológiou nedochádzalo k žiadnej diskriminácii. Španielsko takisto vysvetlilo, že technológia DTT a satelitná technológia sa prevádzkujú na odlišných trhoch.

([65]) Komisia okrem toho vyzvala Španielsko, aby zaslalo žiadosť o informácie všetkým podnikom, ktoré by mohli byť dotknuté prípadným zamietavým rozhodnutím Komisie, ktorým sa v tomto prípade nariaďuje vrátenie neoprávnenej nezlučiteľnej pomoci.

spoločenstvá prijali opatrenia, ktoré neboli technologicky neutrálne ([66]). Hoci národný technický plán upravuje prechod na DTT v oblasti I, dáva aj mandát miestnym orgánom, aby v spolupráci s autonómnymi spoločenstvami vybudovali ďalšie prenosové centrá potrebné na zabezpečenie príjmu DTT v oblasti II. Ústredná vláda teda už v tom čase plánovala rozšíriť pokrytie DTT. Mandát obsiahnutý v hlavnom právnom predpise upravujúcom prechod na digitálne televízne vysielanie sa týka len terestriálnej platformy. Okrem toho kráľovský dekrét 1/2009 preukazuje, že používanie satelitnej technológie bolo plánové len pre oblasť III. Autonómne spoločenstvá teda v praxi uplatnili usmernenia ústrednej vlády o rozšírení DTT ([67]). Autonómne spoločenstvá zrealizovali plán ústrednej vlády na základe vlastných rámcových dohôd, ktoré boli vypracované podľa rovnakého vzoru.

(140) Z uvedených aktov prijatých na ústrednej úrovni, dohôd a dodatkov teda vyplýva, že sú základom schémy zameranej na rozšírenie pokrytia DTT v oblasti II využívaním výlučne terestriálneho vysielania. Okrem toho za takýchto okolností ústredné ani miestne orgány nemali pri technickom vykonávaní schémy priestor na dodržanie zásady technologickej neutrality. Opatrenia prijaté štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi mali rovnaký cieľ a vzhľadom na ich úzke prepojenie by mali byť analyzované spolu ako súčasť rovnakej schémy. Potvrdil to aj Všeobecný súd, ktorý vo veci T-541/13 v súvislosti so žalobou o neplatnosť rozhodnutia z roku 2013 potvrdil to, čo sa uvádza ďalej. Tento záver zostáva v platnosti aj v prípade opatrení skúmaných v súčasnom rozhodnutí (ktoré sú rovnakými opatreniami, ako sa skúmali v rozhodnutí z roku 2013):

„52 *Il résulte de différents actes législatifs et administratifs des autorités espagnoles que le plan de transition vers la télévision numérique dans l'ensemble du territoire du Royaume d'Espagne par un recours prédominant à la technologie terrestre obéissait à une initiative lancée et coordonnée par l'administration centrale. Il est constant, ainsi qu'il ressort du considérant 24 de la décision attaquée, que la loi 10/2005, qui marquait le début de la réglementation du passage à la TNT, a précisé la nécessité d'encourager la transition de la technologie analogique vers la TNT. Ainsi qu'il ressort du considérant 26 de ladite décision, les autorités espagnoles prévoyaient, dans une disposition additionnelle du programme technique national en faveur de la TNT, la possibilité d'une extension de couverture au moyen de la technologie terrestre dans les zones à faible densité de population à la condition que l'installation locale soit conforme à ce programme. Les considérants 28 à 32 de cette décision, dont le contenu n'est pas contesté par les requérantes, décrivent la collaboration entre le MITC et les communautés autonomes au moyen de conventions-cadres et d'addenda à des conventions-cadres afin de procéder à la numérisation dans ladite zone. Ces actes avaient notamment trait au cofinancement par le gouvernement espagnol de l'extension de la couverture de la TNT dans cette zone.*

53 *Au vu des éléments qui précèdent, il ne saurait être reproché à la Commission d'avoir analysé les mesures espagnoles en faveur du déploiement de la TNT dans la zone II dans un seul et même contexte. En effet, les différentes interventions étatiques aux niveaux national, régional et communal devant être analysées en fonction de leurs effets, elles présentaient, en l'espèce, des liens tellement étroits entre elles qu'elles pouvaient être considérées par la Commission comme un seul régime d'aides accordé par les autorités publiques en Espagne. Tel est le cas notamment parce que les interventions consécutives en*

([66]) Tieto usmernenia možno nájsť v príslušných dokumentoch ústrednej vlády. Najmä rámcové dohody podpísané v decembri 2008 s názvom *Rámcová dohoda o spolupráci medzi Ministerstvom priemyslu, cestového ruchu a obchodu a autonómnym spoločenstvom […] o vypracovaní národného rámcového plánu pre DTT* obsahujú zoznam činností, ktoré budú financovať ústredné a regionálne orgány v záujme dosiahnutia pokrytia digitálnym televíznym vysielaním zodpovedajúceho existujúcemu analógovému pokrytiu. Na jednej strane sa v nich hovorí o modernizácii existujúcich prenosových centier vysielateľmi (centier DTT vybudovaných v oblasti I) a na druhej strane o „rozšírení pokrytia", teda o ďalších centrách, ktoré bude potrebné vybudovať na zaistenie rovnakého pokrytia digitálnym televíznym vysielaním. Vzhľadom na to, že len technológia DTT si vyžaduje zvýšenie počtu centier, je jasné, že plánované opatrenia sa týkajú len technológie DTT. Okrem toho dodatky k rámcových dohodám z roku 2008 podpísané medzi októbrom a decembrom 2009 sa týkajú financovania rozšírenia pokrytia. V týchto dodatkoch je vymedzené, čo sa má chápať pod pojmom „opatrenia na rozšírenie pokrytia", pričom sa v nich výslovne uvádza len terestriálna technológia.

([67]) Ministerstvo MITyC tlmočilo na stretnutiach s autonómnymi spoločenstvami svoj cieľ dosiahnuť prechod na DTT aj v oblasti II. Potvrdzuje to prezentácia podpísaná ministerstvom MITyC, ktorá je verejne dostupná na internete: http://www.fenitel.es/asamblea08/PONENCIAS/4SETSI.pdf. Potvrdzujú to aj vyjadrenia autonómnych spoločenstiev v odpovedi na žiadosť Komisie o informácie. Autonómne spoločenstvá sa v odpovediach výslovne odvolávajú na národný plán prechodu prijatý kráľovským dekrétom 944/2005 a na *plán Avanza*. Pozri napr. odpoveď autonómneho spoločenstva Estremadury: „*V súlade s … kráľovským dekrétom 944/2005…, ktorým sa schvaľuje národný technický plán pre terestriálne digitálne televízne vysielanie definujúci miestnu iniciatívu v súvislosti s rozšírením pokrytia DTT…*"

Espagne présentaient, au regard notamment de leur chronologie, de leur finalité et de la situation dans ladite zone, des liens tellement étroits entre elles qu'il ne saurait être reproché à la Commission de ne pas les avoir dissociées (voir, en ce sens, arrêt du 19 mars 2013, Bouygues et Bouygues Télécom/Commission, C-399/10 P et C-401/10 P, Rec, EU:C:2013:175, points 103 et 104)."

(141) Komisia na ďalšiu podporu tohto zistenia preskúmala aj rozsiahlu vzorku jednotlivých verejných súťaží, ktoré uskutočnili samotné autonómne spoločenstvá. Vzorka zahŕňa celé územie Španielska okrem Melily (v prípade tohto autonómneho mesta španielske orgány neuviedli žiadne verejné súťaže, pričom tvrdili, že neexistujú žiadne relevantné dokumenty). Vzorka zahŕňa verejné súťaže na rozšírenie pokrytia aj verejné súťaže na dodávku zariadenia. Okrem toho vzorka zahŕňa verejné súťaže s rôznou veľkosťou rozpočtu: súťaže s pomerne malým rozpočtom a súťaže s veľkým rozpočtom (rozpočet nad 10 miliónov EUR). Uvedeným výberom a pokrytím vzorky sa zaisťuje jej reprezentatívnosť. Tieto verejné súťaže sú výsledkom realizácie celoštátneho programu opísaného v odôvodneniach v predchádzajúcom texte, ktorý bol vymedzený na základe právnych predpisov a dohôd s autonómnymi spoločenstvami. Overenie vzorky potvrdzuje uvedený záver, lebo veľká väčšina skúmaných verejných súťaží nebola technologicky neutrálna. Na základe tejto reprezentatívnej vzorky Komisia potvrdila, že verejné súťaže uskutočnené v určitých autonómnych spoločenstvách sa vo všeobecnosti riadili logikou výlučného zameriavania sa len na terestriálnu technológiu.

(142) Aj keď sa kvalifikovali ako technologicky neutrálne individuálne verejné súťaže, ktoré neboli formálne diskriminačné, Komisia identifikovala len veľmi málo z nich. Špecifikácie týchto súťaží boli formulované tak, aby sa aj napriek plánom španielskych ústredných orgánov na nich mohli zúčastniť prevádzkovatelia, ktorí využívajú iné ako terestriálne technológie. V každom prípade samotná skutočnosť, že menšia časť ponúk by bola technologicky neutrálna, poukazuje len na neúplné uplatňovanie schémy, ale nevylučuje ju ako schému.

(143) Všeobecný súd v súvislosti s rozhodnutím z roku 2013 takisto objasnil, že: „*Komisia neuskutočnila extrapoláciu, keďže sa domnievala, že nezrovnalosti konštatované vo vzorke sa vyskytujú v celom Španielsku. Komisia sa obmedzila na skúmanie povahy predmetnej schémy pomoci a práve na základe skutočnosti, že analyzované verejné súťaže nerešpektovali zásadu technologickej neutrality, nedospela k záveru, že táto zásada nebola dodržaná vo všetkých verejných súťažiach týkajúcich sa prevádzky siete DTT, na čo poukazuje aj výrok napadnutého rozhodnutia.*" ([68]) Tento záver zostáva v platnosti aj v prípade opatrení skúmaných v tomto rozhodnutí (ktoré sú rovnakými opatreniami, ako sa skúmali v rozhodnutí z roku 2013).

(144) Účinné uvoľnenie štátnej pomoci na rozvoj DTT v oblasti II nastalo v momente, keď sa zrealizoval presun finančných prostriedkov od ústredných a regionálnych orgánov príjemcom. Došlo k tomu v časovom rozmedzí, ktoré sa medzi jednotlivými autonómnymi spoločenstvami líšilo. Prvá identifikovaná verejná súťaž sa uskutočnila podľa dostupných informácií v júli 2008 ([69]). Príloha obsahuje výpočet verejných výdavkov podľa regiónov.

(145) Pokiaľ ide o prebiehajúcu pomoc na prevádzku a údržbu sietí, táto pomoc je doplnkom schémy zameranej na rozšírenie pokrytia DTT v oblasti II výlučne prostredníctvom terestriálneho vysielania a je jeho logickým dôsledkom, hoci vykonávanie tejto prebiehajúcej pomoci ponechala ústredná vláda v rukách autonómnych spoločenstiev. Niektoré autonómne spoločenstvá (pozri časť Stále náklady v prílohe k tomuto rozhodnutiu) uskutočnili verejné súťaže na prevádzku a údržbu existujúcich terestriálnych digitálnych sietí, ktoré zverejnili vo svojich úradných vestníkoch ([70]).

([68]) Pozri rozsudok vo veci T-461/13, bod 107.

([69]) Verejná súťaž na dodávku zariadenia z 30. júla 2008 zverejnená autonómnym spoločenstvom La Riojy a verejná súťaž na rozšírenie SE/CTTI/06/08 z 27. júla 2008 zverejnená autonómnym spoločenstvom Katalánska.

([70]) Pozri napríklad uznesenie orgánov autonómneho spoločenstva Kastílie a Leónu: Resolución de 24 de septiembre de 2012, de la Dirección General de Telecomunicaciones, por la que se anuncia la licitación del servicio: Contrato de servicios para la conservación y renovación tecnológica de las infraestructuras de televisión digital de la Junta de Castilla y León. Expte.: Serv 05-4/12; BOCYL 10 de octubre 2012.

(146) Ako už bolo vysvetlené v odôvodnení 62, právne posúdenie nových, upravených opatrení nie je predmetom tohto rozhodnutia.

6.2. **Posúdenie štátnej pomoci podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ**

6.2.1. *Existencia pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy*

(147) Predmetné opatrenie vrátane prebiehajúcej pomoci na prevádzku a údržbu opísané v odôvodnení (44) možno charakterizovať ako štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, v ktorom sú stanovené podmienky existencie štátnej pomoci. Po prvé musí ísť o zásah štátu alebo zásah prostredníctvom štátnych prostriedkov. Po druhé opatrenie musí príjemcovi poskytovať selektívnu hospodársku výhodu. Po tretie opatrenie musí narúšať hospodársku súťaž alebo hroziť jej narušením. Po štvrté zásah musí mať potenciál ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

6.2.1.1. Štátne zdroje

(148) Predmetné opatrenie má pôvod v systéme opísaných právnych predpisov prijatých na ústrednej i regionálnej a miestnej úrovni, ako aj v dohodách uzatvorených medzi rôznymi úrovňami španielskej štátnej správy. Španielsko navyše nenamietalo proti zisteniu z rozhodnutia o otvorení konania, že opatrenie bolo financované z rozpočtových prostriedkov. Trvalo však na tom, že bolo financované z ústredného rozpočtu i z regionálnych a mestských rozpočtov. Vyjadrilo aj názor, že predmetné opatrenie bolo vlastne len presunom finančných prostriedkov medzi rôznymi úrovňami štátnej správy. Španielsko teda nenamietalo proti skutočnosti, že finančné prostriedky pochádzali najmä z ústredného rozpočtu a čiastočne z regionálnych a miestnych rozpočtov. Opatrenie navyše nebolo len presunom finančných prostriedkov medzi úrovňami štátnej správy, lebo prostriedky sa v konečnom dôsledku využili na rozvoj siete DTT subjektmi, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť (ako je vysvetlené v časti 6.2.1.2).

(149) Komisia za týchto okolností dospela k záveru, že skúmané opatrenie bolo financované priamo zo štátneho rozpočtu a z rozpočtov konkrétnych autonómnych spoločenstiev a miestnych korporácií. Pomoc na prevádzku a údržbu opísaná v odôvodnení 44 nebola financovaná z ústredného štátneho rozpočtu, ale priamo z rozpočtov autonómnych spoločenstiev. Je teda pripísateľná štátu a zahŕňa použitie štátnych prostriedkov.

6.2.1.2. Hospodárska výhoda pre subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť

(150) Predmetné opatrenie zahŕňa presun štátnych prostriedkov určitým podnikom. Hoci sa v zmluve nevymedzuje pojem „podnik“, ako podnik sa v nej chápe akákoľvek fyzická alebo právnická osoba bez ohľadu na právne postavenie a financovanie, ktorá vykonáva hospodársku činnosť. V praxi Komisie, ktorú potvrdili aj súdy, sa prevádzka televíznych prenosových sietí považuje za hospodársku činnosť ([71]) podobne ako iné prípady, ktoré zahŕňajú riadenie infraštruktúry regionálnymi orgánmi ([72]). Prevádzkovatelia platforiem a väčšina verejných podnikov alebo mestských rád je v predmetnom prípade zaevidovaná v registri komisie CMT ako prevádzkovatelia sietí. To znamená, že poskytujú určité služby, ktoré podľa zavedenej rozhodovacej praxe predstavujú hospodársku činnosť. Trh existuje v prípade, že iní prevádzkovatelia by boli ochotní alebo schopní poskytovať predmetnú službu, ako je to aj v tomto prípade. Spoločnosť Astra sa napríklad pred uskutočnením rozšírenia pokrytia v oblasti II viackrát stretla s autonómnymi spoločenstvami, aby im predstavila svoju ponuku. V marci 2008 sa navyše spoločnosť Astra zúčastnila na technologicky neutrálnej verejnej súťaži na poskytovanie digitálneho televízneho vysielania v oblasti II a oblasti III zverejnenej v Kantábrii, v ktorej uspela. Skutočnosť, že verejné podniky a mestské rady nedostávajú za poskytnuté služby odmenu, neznamená, že predmetné činnosti nemožno považovať za hospodársku činnosť ([73]).

([71]) Rozhodnutia Komisie N622/2003 Digitalisierungsfonds Austria; C 25/2004 DVB-T Berlin Brandenburg (odôvodnenie 62), Ú. v. EÚ L 200, 22.7.2006; C 34/2006 DVB-T North-Rhine Westphalia (odôvodnenie 83), Ú. v. EÚ L 236, 3.9.2008, s. 10 – 44; C 52/2005 Mediaset (odôvodnenie 96), Ú. v. EÚ L 147, 8.6.2007.

([72]) Vec T-196/04, *Ryanair Ltd./Európska Komisia*, ECLI:EU:T:2008:585, bod 88; vec C-82/01P, *Aéroports de Paris/Komisia*, ECLI:EU:C:2002:617, body 107 – 109 a 121 – 125.

([73]) Pozri spojené veci T-443/08 a T-455/08, *Freistaat Sachsen a Spolková krajina Sasko-Anhaltsko* (T-443/08) a *Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig-Halle GmbH* (T-455/08)/Európska komisia, ECLI:EU:T:2011:117, bod 115, v ktorom súd vyhlásil: *„Skutočnosť, že činnosť nie je zabezpečená súkromným subjektom alebo nie je zisková, nie je relevantným kritériom v rámci jej kvalifikácie ako hospodárskej činnosti (…).“*

(151) Komisia nesúhlasí s argumentom Španielska, že prevádzka terestriálnej siete autonómnymi spoločenstvami, verejnými podnikmi a mestskými radami predstavuje vykonávanie oficiálnych právomocí verejného orgánu, takže sa jej netýka článok 107 ZFEÚ. Platí, že činnosti spojené s vykonávaním právomocí štátu samotným štátom alebo orgánmi, ktoré pôsobia v medziach svojho postavenia verejného orgánu, nepredstavujú hospodárske činnosti na účely pravidiel hospodárskej súťaže. Tieto činnosti predstavujú súčasť základných funkcií štátu alebo sú s týmito funkciami spojené svojím charakterom, cieľom a pravidlami, ktorým podliehajú ([74]). Tieto činnosti predstavujú súčasť základných funkcií štátu alebo sú s týmito funkciami spojené svojím charakterom, cieľom a pravidlami, ktorým podliehajú. Judikatúra Súdneho dvora obsahuje viacero príkladov činností, ktoré patria do tejto kategórie, čo vytvára deliacu čiaru medzi výlučnými činnosťami štátu a komerčnými činnosťami, do ktorých môže byť zapojený štátny subjekt. Tento zoznam obsahuje činnosti týkajúce sa armády alebo polície, udržiavania a zvyšovania bezpečnosti letovej prevádzky, riadenia letovej prevádzky ([75]), dohľadu nad znečisťovaním, čo je úloha vo verejnom záujme, ktorá je súčasťou základných funkcií štátu v súvislosti s ochranou životného prostredia v morských oblastiach ([76]), a štandardizačných činností, ako aj súvisiacich činností výskumu a vývoja ([77]).

(152) Komisia sa preto domnieva, že prevádzka terestriálnej vysielacej siete v tomto prípade nepatrí medzi povinnosti alebo právomoci štátu, ani nie je typickou činnosťou, ktorú by mohol vykonávať jedine štát. Skúmané služby nie sú typickými službami verejného orgánu a svojím charakterom sú hospodárske, čo potvrdzuje skutočnosť, že v oblasti I pôsobia na trhu viaceré podniky. Po druhé súkromný podnik, ktorý je nezávislý od akýchkoľvek verejných orgánov – konkrétne spoločnosť Astra (ako to dokazuje jej účasť ako uchádzača vo verejnej súťaži v Kantábrii v roku 2008) –, mal záujem poskytovať túto službu v oblasti II. Po tretie rozvoj siete v oblasti II sa týka len prenosu celoštátnych a regionálnych súkromných kanálov ([78]). Hospodárska povaha zavedenia digitálnej terestriálnej siete v oblasti II bola potvrdená vo viacerých rozsudkoch Súdneho dvora; pozri napríklad vec T-808/14 Španielsko/Komisia ([79]); veci T-37/15 a T-38/15, Abertis a Telecom Castilla-la Mancha/Komisia ([80]); vec T-487/13 Navarra de Servicios y Tecnologías, S.A./Európska komisia ([81]). Komisia preto dospela k záveru, že prevádzka terestriálnej siete autonómnymi spoločenstvami, verejnými podnikmi a mestskými radami nepredstavuje vykonávanie oficiálnych právomocí verejného orgánu.

Priami príjemcovia pomoci

(153) Priamymi príjemcami sporných opatrení sú prevádzkovatelia platformy DTT, lebo dostali finančné prostriedky na modernizáciu a rozšírenie svojej siete v oblasti II a na dodávku technického vybavenia v súvislosti s ich sieťou. Zároveň využívajú prebiehajúcu pomoc na prevádzku a údržbu týchto sietí. Autonómne spoločenstvá si zvolili odlišné prístupy k vykonaniu rozšírenia pokrytia, takže boli identifikované rôzne typy priamych príjemcov.

([74]) Oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012).

([75]) Vec C-364/92, *SAT/Eurocontrol*, body 19 až 30, ECLI:EU:C:1994:7; C-113/07 P, *Selex*, ECLI:EU:C:2009:191.

([76]) Vec C-343/95, *Calì & Figli*, ECLI:EU:C:1997:160, bod 22.

([77]) Vec T-155/04, *Selex*, ECLI:EU:T:2006:387, body 73 – 82, potvrdené vecou C-113/07, *Selex* ECLI:EU:C:2009:191.

([78]) Ako sa uvádza v časti 2.1.3, verejní vysielatelia majú povinnosť pokryť 98 % obyvateľstva, takže oblasť II museli pokryť vlastnými prostriedkami. Celoštátne verejnoprávne televízne kanály RTVE a regionálne verejnoprávne kanály sa navyše vysielajú prostredníctvom inej siete. Kým súkromní vysielatelia využívajú signál jednofrekvenčnej siete, verejnoprávni vysielatelia používajú sieť Red Global Española. V dôsledku týchto rozdielov si terestriálne zariadenia vyžadujú odlišné vybavenie pre každú z týchto dvoch sietí.

([79]) Rozsudok vo veci T-808/14, body 60 – 67. Tento rozsudok potvrdil Súdny dvor vo veci C-114/14 P *Španielsko/Komisia*, ECLI:EU:C:2018:753.

([80]) Rozsudok vo veciach T-37/15 a T-38/15, *Abertis Telecom Terrestre, S.A. a Telecom Castilla-La Mancha, S.A./Európska komisia*, ECLI:EU:T:2016:743, body 82 – 90. Rozsudok potvrdil Súdny dvor v spojených veciach C-91/17 P a C-92/17 P, *Cellnex Telecom S.A.* a *Telecom Castilla-La Mancha, ECLI:EU:C:2018:284*.

([81]) Rozsudok vo veci T-487/13, body 53 – 56. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom v spojených veciach C-66/16 P až C-69/16 P.

(154) Po prvé niektoré autonómne spoločenstvá ([82]) poverili úlohou rozšíriť pokrytie verejný podnik, ktorý niekedy pôsobí ako telekomunikačná spoločnosť. Tieto podniky buď usporiadali verejné súťaže na rozšírenie pokrytia a túto úlohu nechali na úspešného uchádzača, alebo vykonali rozšírenie samy po získaní potrebného technického vybavenia.

(155) Tieto verejné podniky teraz môžu prevádzkovať sieť DTT v oblasti II vďaka verejnej dotácii. Novú infraštruktúru môžu využívať aj na poskytovanie iných služieb, napríklad WiMax (bezdrôtové širokopásmové štandardy, ktoré môžu poskytovať pevné alebo mobilné širokopásmové pripojenie), digitálneho rozhlasového vysielania, mobilného televízneho vysielania (DVB-H) alebo služby spoločného umiestnenia pre základnú širokopásmovú sieť spoločnosti Telefónica vo vidieckych oblastiach alebo pre mobilných operátorov. Týmito úsporami z rozsahu sa pred prevádzkovateľmi siete DTT otvárajú príležitosti získať príjmy z verejne financovanej infraštruktúry.

(156) Kvantifikovateľnú výhodu pre verejné podniky predstavuje množstvo finančných prostriedkov, ktoré získali na rozšírenie pokrytia.

(157) Po druhé niektoré autonómne spoločenstvá ([83]) samy uskutočnili verejné súťaže na regionálnej úrovni na rozšírenie DTT. Španielsko tvrdí, že veľká väčšina verejných súťaží sa týkala dodávky technického vybavenia a že spoločnosti, ktoré v týchto verejných súťažiach uspeli, pôsobili ako dodávatelia technického vybavenia. Toto bol aj prípad verejných súťaží, v ktorých uspela spoločnosť Abertis a jej prepojené podniky Tradia a Retevisión. Zistenia vyšetrovania však nasvedčujú tomu, že významný počet verejných súťaží sa týkal rozšírenia pokrytia, nielen dodávky zariadenia ([84]). Komisia sa teda v rozpore s tvrdením Španielska domnieva, že spoločnosť Abertis a ďalšie spoločnosti sa zúčastnili na týchto verejných súťažiach ako prevádzkovatelia sietí ([85]). Úspešní uchádzači v tomto prípade získali konkurenčnú výhodu nad inými prevádzkovateľmi sietí, ktorí sa ani nemohli zúčastniť na procese výberu. Ich výhodu predstavuje suma finančných prostriedkov, ktoré dostali na rozšírenie na základe verejnej súťaže, ktorá nebola z hľadiska technológií neutrálna.

(158) Po tretie niektoré autonómne spoločenstvá ([86]) poskytli prostriedky na rozšírenie pokrytia DTT mestským radám. Španielsko tvrdí, že išlo len o prevody finančných prostriedkov medzi rôznymi úrovňami štátnej správy a že mestské rady rozšírením sietí, ktoré vlastnia, splnili len svoje administratívne povinnosti voči obyvateľom. Španielsko si však uvedomuje, že miestne korporácie pôsobili ako prevádzkovatelia sietí, že mnohé z nich sú zaevidované v zozname prevádzkovateľov sietí komisie CMT a že reálne uskutočnili rozšírenie siete, a to v niektorých prípadoch prostredníctvom verejnej súťaže. Komisia sa preto domnieva, že v prípade, že miestne korporácie pôsobia ako miestni prevádzkovatelia sietí DTT, sú priamymi príjemcami pomoci. Výhodou, ktorú získali, je suma, ktorú dostali od regionálnych a ústredných orgánov na rozšírenie pokrytia. Platí to aj vtedy, keď sa rozšírenie čiastočne financuje z vlastných zdrojov miestnej korporácie, čo predstavuje pomoc podniku alebo činnosti.

([82]) Napríklad *Aragón telecom, Gestión de Infraestructuras Públicas de Telecomunicaciones del Principado de Asturias, S.A., Multimedia de les Illes Balears S.A., Instituto Tecnologico de Canarias, Sociedad Regional de Cantabria I+D+I* (IDICAN), *RETEGAL* a Itelazpi sú verejné spoločnosti, ktoré boli poverené rozšírením. Na tento účel uskutočnili verejné súťaže na dodávku zariadenia potrebného na digitalizáciu vysielacích centier. Organizácie *Fundación Centro Tecnológico en Logística Integral de Cantabria, Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació* v Katalánsku a *Agencia de Informatica y Comunicaciones de la Comunidad de Madrid* mali na starosti usporiadanie verejných súťaží na rozšírenie pokrytia DTT. Rozšírenie teda vykonali úspešní uchádzači. Organizácia *OPNATEL* v Navarre mala na starosti uskutočnenie rozšírenia, pričom potrebné zariadenie získala bez verejných súťaží.

([83]) Napríklad Andalúzia, Kastília-León, Estremadura, Murcia, La Rioja a Valencijské spoločenstvo.

([84]) Ako je uvedené v odôvodnení (41), v prípade verejných súťaží na rozšírenie pokrytia bola víťazná spoločnosť poverená úlohou poskytnúť – a v mnohých prípadoch vybudovať – funkčnú sieť DTT. Úlohy, ktoré bolo potrebné na tieto účely vykonať, zahŕňali návrh a technické vyhotovenie siete, prenos signálu, inštaláciu siete a dodávku potrebného zariadenia. Na druhej strane v prípade už existujúcich sietí sa uskutočnili verejné súťaže na dodávku technického vybavenia. Úspešní uchádzači v týchto súťažiach mali siete zmodernizovať s použitím potrebného zariadenia, teda dodať, nainštalovať a aktivovať zariadenie.

([85]) Spoločnosti Abertis a Retevisión napríklad vyhrali neneutrálne verejné súťaže na rozšírenie pokrytia v autonómnych spoločenstvách Estremadura a Kastília-León v celkovej sume 5,6 milióna EUR.

([86]) Andalúzia, Kanárske ostrovy, Estremadura, Murcia.

(159) Spoločnosťami, ktorým verejné súťaže priniesli celkovo najviac výhod, boli Abertis a Retevisión. Na základe dostupných informácií sa zdá, že celkovo dostali približne polovicu z celkovej sumy finančných prostriedkov určených na rozšírenie pokrytia.

(160) Niektoré autonómne spoločenstvá navyše poskytli štátnu pomoc na prevádzku a údržbu sietí. Tieto úlohy vykonávajú buď verejné podniky, mestské rady, alebo iné subjekty na základe verejných súťaží, napríklad vlastníci prenosových centier. Španielske ústredné orgány uviedli, že neuložili povinnosť prevádzkovať digitalizované zariadenia a vykonávať ich údržbu a že o tejto veci rozhodovali autonómne spoločenstvá. Rôzne autonómne spoločenstvá predložili v priebehu vyšetrovania údaje, ktoré preukazujú, že skutočne financovali prevádzku a údržbu prenosových centier v oblasti II, a to najmä od roku 2009 po tom, ako vypršalo pôvodné dvojročné obdobie prevádzky a údržby stanovené v zmluvách s víťazmi verejných súťaží. Podniky poverené prevádzkou a údržbou digitalizovanej terestriálnej siete v oblasti II sú priamymi príjemcami tejto pomoci.

(161) Zo všeobecnejšieho hľadiska napokon spoločnosť Abertis ťaží aj z toho, že prevádzkovateľovi inej platformy bolo znemožnené vstúpiť na trh v oblasti prenosu voľne dostupných televíznych signálov v Španielsku ([87]).

Nepriami príjemcovia pomoci

(162) *Prevádzkovatelia sietí*. Prevádzkovatelia sietí, ktorí sa zapojili do verejných súťaží na rozšírenie pokrytia usporiadaných verejnými podnikmi v rámci prvého prípadu opísaného v odôvodnení (154) a vyhrali tieto verejné súťaže, sú nepriamymi príjemcami pomoci. Verejné podniky neuskutočnili rozšírenie samy a nenechali si finančné prostriedky určené na rozšírenie pokrytia, ale previedli ich prevádzkovateľom sietí prostredníctvom verejných súťaží na rozšírenie. Tieto verejné súťaže boli určené len pre prevádzkovateľov terestriálnych sietí. Títo prevádzkovatelia teda získali výhodu vylúčením satelitných prevádzkovateľov. Prevádzkovatelia terestriálnych sietí navyše v dôsledku malého počtu prevádzkovateľov na trhu čelili len malým konkurenčným prekážkam. Ako je uvedené v prípade priamych príjemcov, prevádzkovatelia sietí výhodu získajú aj vtedy, keď budú novú infraštruktúru používať aj na poskytovanie iných služieb (napríklad WiMax, digitálneho rozhlasového vysielania, mobilného televízneho vysielania atď.). Výhodu, ktorú získali títo prevádzkovatelia sietí, predstavuje suma finančných prostriedkov, ktorú získali na základe verejnej súťaže na rozšírenie ([88]).

(163) *Dodávatelia technického vybavenia*. Dodávatelia technického vybavenia sa na rozdiel od prevádzkovateľov sietí nepovažujú za nepriamych príjemcov, lebo nezískali selektívnu výhodu. Tak ako v prípade digitálnych dekodérov v Taliansku ([89]) nebolo možné rozlíšiť rôzne kategórie výrobcov rôznych typov digitálnej infraštruktúry, lebo výrobcovia by mali byť schopní vyrábať akýkoľvek typ zariadenia. Spoločnosti, ktoré vyhrali verejné súťaže, sa nijak nelíšia od skupiny podnikov, ktoré by sa zapojili do verejných súťaží, ak by bola schéma technologicky neutrálna z hľadiska prevádzkovateľov platforiem ([90]). Spoločnosti, ktoré v Španielsku integrujú, inštalujú a dodávajú technické vybavenie potrebné na rozšírenie DTT, zvyčajne ponúkajú aj ďalšie služby. Títo výrobcovia zariadenia, ako aj telekomunikační prevádzkovatelia, môžu ponúkať aj terestriálne alebo satelitné riešenia, prípadne ich kombináciu ([91]).

([87]) Ako sa uvádza v odôvodnení 21, spoločnosť Abertis dominuje trhu v oblasti prenosu voľne dostupných televíznych signálov pomocou terestriálnej platformy v oblasti I a prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti Hispasat aj v oblasti III. Rozšírením dosahu digitálneho terestriálneho televízneho vysielania do oblasti II ostáva poskytovanie celoštátnych voľne dostupných televíznych signálov pod kontrolou spoločnosti Abertis. Vstup spoločnosti Astra do oblasti II by v budúcnosti mohol vytvoriť väčšiu hospodársku súťaž platforiem aj v oblastiach I a III. Množstvo analogických štúdií preukazuje výhody vstupu satelitného prevádzkovateľa na televízny trh v USA z hľadiska zníženia cien a zvýšenia kvality služieb. Pred vstupom satelitného prevádzkovateľa mali firmy poskytujúce káblové vysielanie v miestnych geografických oblastiach monopolné postavenie. Pozri napríklad článok Chenghuan Sean Chu, *The effect of satellite entry on cable television prices and product quality* (Vplyv vstupu satelitu na ceny káblovej televízie a kvalitu výrobkov), RAND Journal of Economics, zv. 41, č. 4, zima 2010, s. 730 – 764.

([88]) To je prípad spoločnosti Retevisión, ktorú celú vlastní spoločnosť Abertis a ktorá vyhrala neneutrálne verejné súťaže na rozšírenie v Madride a Katalánsku v celkovej sume 14,8 milióna EUR.

([89]) C52/05 – Digitálne dekodéry v Taliansku (Ú. v. EÚ C 118, 19.5.2006, s. 10 a Ú. v. EÚ L 147, 8.6.2007, s. 1).

([90]) Niekoľko príkladov spoločností, ktoré vyhrali verejné súťaže na dodávku technického vybavenia: spoločnosť Tredess je výrobca digitálnych prenosových zariadení patriaci do skupiny Televes, ktorá vyrába aj digitálne satelitné televízne prijímače, antény, paraboly (pozri: http://www.tredess.com a http://www.televes.es) Ďalšie podobné spoločnosti: Mier (http://www.mier.es), Elecnor (http://www.elecnor.es/es.negocios.infraestructuras/telecomunicaciones), Itelsis, BTESA, Axion, Retegal, Itelazpi, Telecom CLM.

([91]) Vo verejných súťažiach v oblasti II týkajúcich sa rozšírenia pokrytia sa často žiadajú riešenia „na kľúč“, ktoré zahŕňajú integráciu, inštaláciu a dodávku viacerých komponentov zariadenia (paraboly, antény, vysielača, satelitného prijímača). Súčasťou poskytnutého riešenia bol vo väčšine prípadov satelitný prijímač na prijímanie digitálneho signálu, ktorý už prostredníctvom satelitu distribuujú vysielatelia.

(164) Účelom predmetného opatrenia nie je prostredníctvom jeho cieľa alebo všeobecnej štruktúry vytvoriť výhodu pre výrobcov. Akákoľvek politika štátu v prospech digitalizácie (aj tá technologicky najneutrálnejšia) by zvýhodnila výrobcov digitálnych zariadení. V prípade výrobcov zariadení teda možno nárast predaja v dôsledku opatrenia považovať za mechanický ekonomický vedľajší účinok. V zásade každá štátna pomoc má účinok prenosu výhod (tzv. trickle-down effect) na dodávateľov príjemcu štátnej pomoci. Tým však nemusí nevyhnutne vzniknúť selektívna výhoda pre týchto dodávateľov. Pomoc nebola zameraná na dodávateľov technického vybavenia, ktorí preto nemali prospech z cieleného nepriameho účinku. Keďže sa navyše vyberali v transparentných verejných súťažiach, ktoré boli otvorené pre všetkých dodávateľov zariadenia vrátane dodávateľov z iných členských štátov, nemožno očakávať, že by získali výhodu abnormálnych ziskov.

(165) *Vysielatelia*. Španielsko dostatočne preukázalo, že terestriálni vysielatelia nezískali rozšírením pokrytia žiadnu výhodu. Vysielatelia v oblasti II na rozdiel od oblasti I odmietli zaplatiť za digitalizáciu, lebo by im to neprinieslo žiadny ďalší zisk. Vzhľadom na to, že ide o malý počet obyvateľov, ktorí nie sú komerčnou cieľovou skupinou zadávateľov reklamy, vysielatelia by po rozšírení na oblasť II nemohli výrazne zvýšiť ceny za reklamu. Terestriálni vysielatelia teda nie sú nepriamymi príjemcami skúmaného opatrenia.

6.2.1.3. Selektívnosť

(166) V článku 107 ods. 1 ZFEÚ sa vymedzuje pomoc poskytovaná členskými štátmi alebo zo štátnych prostriedkov, ktoré narúšajú hospodársku súťaž alebo hrozia narušením hospodárskej súťaže „tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru“. Toto kritérium slúži na identifikáciu opatrení, ktoré zvýhodňujú určité podniky alebo určité hospodárske odvetvie.

(167) Ako už bolo uvedené, predmetné opatrenie sa týka odvetvia vysielania a v rámci tohto odvetvia sa týka prenosu vysielacieho signálu. Dotknuté opatrenie sa zameriava na podniky, ktoré pôsobia len v určitých častiach odvetvia vysielania, konkrétne v oblasti prenosu vysielacieho signálu ([92]).

(168) Podľa judikatúry Súdneho dvora je opatrenie selektívne „*len v prípade, ak v rámci daného právneho režimu malo za následok zvýhodnenie iba niektorých podnikov oproti iným podnikom, ktoré patria do iných odvetví alebo patria do toho istého odvetvia a vzhľadom na cieľ sledovaný týmto režimom sa nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii.*“ ([93])

a) Hlavná argumentácia týkajúca sa selektívnosti opatrenia

(169) Vzhľadom na to, že pomoc je vo forme dotácií, referenčným systémom sú v tomto prípade bežné trhové podmienky, za ktorých by spoločnosti mali pôsobiť. Cieľom referenčného systému nie je poskytovať dotácie, pretože prevádzkovatelia za bežných trhových podmienok znášajú svoje vlastné náklady. Skúmané opatrenie bolo zamerané na urýchlenie digitálneho prechodu a na rozšírenie pokrytia v oblasti II, ako je vysvetlené v odôvodnení (244). Opatrenie predstavuje výnimku z referenčného systému (t. j. za bežných trhových podmienok), pretože sa ním zmierňujú bežné náklady pre určité spoločnosti.

(170) Príjemcovia schémy sú preto zvýhodnení v porovnaní so všetkými ostatnými podnikmi vo všetkých ostatných odvetviach a v tom istom odvetví, ktoré musia znášať svoje vlastné náklady. Opatrenie je preto *prima facie* selektívne.

([92]) Pozri rozsudok Súdneho dvora z 15. júna 2006 v spojených veciach C-393/04 a C-41/05 Air Liquide Industries Belgium ECLI:EU:C:2006:403, bod 31, v ktorom sa uvádza: „*Pokiaľ ide o tretiu podmienku týkajúcu sa selektívneho charakteru opatrení, o ktoré ide vo veci samej, je nesporné, že predmetné daňové výhody sa neuplatňujú na všetky hospodárske subjekty, ale sa poskytujú podnikom vykonávajúcim určité typy činností, a to tým, ktoré v kompresných staniciach zemného plynu používajú motory určené na pohon kompresorov vytvárajúcich stav tlaku v zásobovacích rozvodoch.*“

([93]) Pozri rozsudok vo veci C-70/16 P, *Comunidad Autónoma de Galicia a Retegal/Komisia*, ECLI:EU:C:2017:1002, bod 61.

b) Subsidiárna argumentácia týkajúca sa selektívnosti opatrenia

(171) Niektoré strany tvrdili, že nedošlo k selektívnosti, pretože za poslanie verejnoprávnej služby by boli zodpovední terestriálni prevádzkovatelia. Ako sa uvádza nižšie v časti 6.2.1.4. tohto rozhodnutia, nie sú zodpovední za takéto poslanie ([94]). Okrem toho treba pripomenúť, že opatrenie zostáva selektívne, aj keď je jeho cieľom finančne zvýhodniť subjekty, ktoré sa považujú za sociálne záslužné ([95]), prípadne ak majú pozitívny vplyv na hospodárstvo, ktorý presahuje ich individuálny záujem ([96]). Pozitívnym vplyvom digitalizácie vysielacieho signálu sa preto nemôže spochybniť záver týkajúci sa *prima facie* selektívnosti opatrenia.

(172) V každom prípade, aj keby bol referenčný systém obmedzený na odvetvie vysielania (čo nie je tento prípad) a aj keby sa za cieľ referenčného systému považoval prenos digitálneho vysielania (čo takisto nie je tento prípad), treba poznamenať, že v odvetví vysielania zvyčajne medzi sebou súťažia viaceré platformy a všetky tieto platformy (ako terestriálne, káblové, satelitné alebo DSL siete) sú schopné poskytovať služby prenosu digitálneho vysielacieho signálu.

(173) Selektívnosť opatrenia by sa posudzovala s prihliadnutím na všetky podniky, ktoré poskytujú alebo sú schopné poskytnúť rozšírenie pokrytia digitálneho vysielania v oblasti II ([97]). Ak sú prevádzkovatelia sietí, ktorí používajú iné ako terestriálne technológie, najmä satelitné technológie, schopní poskytovať služby na rozšírenie pokrytia v oblasti II, mali by sa vzhľadom na ciele stanovené v príslušnom právnom režime považovať za prevádzkovateľov, ktorí sa nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii.

(174) Španielsko tvrdilo, že v súvislosti s terestriálnou a satelitnou technológiou nemožno hovoriť o porovnateľnej právnej a skutkovej situácii. Španielsko vysvetľuje, že právny rámec pre technológiu DTT a právny rámec pre iné technológie sa do veľkej miery odlišujú. V čase prijatia predmetných opatrení sa rôznymi právnymi predpismi upravovali rôzne technológie ([98]). Podľa názoru Španielska, hoci v súčasnosti sa všetky audiovizuálne služby riadia všeobecným zákonom 7/2010 z 31. marca 2010 o audiovizuálnej komunikácii, právny rámec pre technológiu DTT a právny rámec pre iné technológie sa stále líšia. Okrem toho je podľa Španielska technológia DTT v porovnaní so satelitnou technológiou nákladovo efektívnejšia a v Španielsku (v oblasti I) je už široko dostupná, pričom zavedenie DTT v oblasti II spočívalo na vysielacej infraštruktúre, ktorú už prevádzkovatelia vlastnia. Španielsko tvrdí, že nedošlo k diskriminácii podnikov využívajúcich satelitnú technológiu, keďže tieto iné technológie sa nenachádzajú v podobnej právnej a skutkovej situácii ako DTT.

(175) Uvedené argumenty nemožno prijať. Komisia sa domnieva, že skutočnosť, že rôzne technológie podliehajú rôznym osobitným právnym predpisom, nie je pri posudzovaní kritéria selektívnosti v tomto prípade relevantná. Cellnex sa v súvislosti s regulačnými rozdielmi odvolal na rozsudok vo veci Eventech ([99]), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že skutočnosť, že londýnskym taxíkom je umožnená jazda v pruhoch pre autobusy, pričom súkromne prenajímaným vozidlám je zakázané uvedené pruhy používať, sa nejaví ako poskytnutie selektívnej hospodárskej výhody pre tieto taxíky. Podľa názoru Komisie má vec Eventech v tomto prípade obmedzený význam, keďže skutkové okolnosti daného prípadu sú veľmi odlišné. Pokiaľ ide o vec Eventech, služby, ktoré ponúkajú obe skupiny prevádzkovateľov

([94]) V rovnakom duchu možno povedať, že niektoré strany sa snažia spochybniť selektívnosť opatrenia na základe myšlienky, že toto opatrenie by subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť neposkytlo hospodársku výhodu. Takéto argumenty by sa mali zamietnuť. Ako je vysvetlené v časti 6.2.1.2. tohto rozhodnutia, uvedené opatrenie v prvom rade poskytuje hospodársku výhodu subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť. Po druhé analýza selektívnosti opatrenia nie je druhou analýzou iných kritérií existencie pomoci (ako je existencia hospodárskej činnosti alebo skutočnosť, že príjemcom opatrenia je podnik).

([95]) Pozri napríklad daňové opatrenie vo veci C-222/04, *Cassa di Riparmio di Firenze*, EU:C:2006:8, body 136 až 138.

([96]) Pozri vec T-674/17, *Port de Bruxelles a. i./Komisia*, EU:T:2019:651, bod 179.

([97]) *„Všeobecný súd, ktorý uviedol, že sadzobník z roku 2006 sa uplatňoval nediskriminačným spôsobom na všetky letecké spoločnosti, ktoré využívajú alebo mohli využívať letisko v Lübecku, preto vzhľadom na odôvodnenie sporného rozhodnutia správne rozhodol, že Komisia sa nesprávne domnievala, že tento sadzobník má selektívnu povahu.“* Bod 64 rozsudku vo veci C-524/14 P, *Európska Komisia/Hansestadt Lübeck* (ECLI:EU:C:2016:971).

([98]) DTT bola upravená zákonom 10/2005 zo 14. júna 2006 o naliehavých opatreniach na podporu digitálneho terestriálneho televízneho vysielania, satelitné vysielanie bolo upravené zákonom 37/1995 o telekomunikáciách prostredníctvom satelitu a káblové služby boli upravené zákonom 42/1995 o káblových telekomunikáciách.

([99]) Rozsudok vo veci C-518/13 *Eventech Ltd./Parking Adjudicator*, ECLI:EU:C:2015:9.

(t. j. londýnskych taxíkov a súkromne prenajímaných vozidiel), boli úplne odlišné ([100]). V tomto prípade by sa prostredníctvom DTT a satelitu mohli v podstate poskytovať rovnaké služby (t. j. vysielanie digitálneho televízneho signálu v oblasti II). Regulačné rozdiely týchto dvoch technológií nevedú k poskytovaniu rôznych služieb. Vec Eventech sa okrem toho vzťahovala na regulačné opatrenie, konkrétne na zákaz používania pruhov pre autobusy, čo priamo súvisí s bezpečnosťou a účinnosťou systému dopravy ([101]). Tento prípad sa naopak vzťahuje na štátnu dotáciu, a nie na regulačné opatrenie. *A fortiori* nie je predmetné opatrenie nevyhnutným dôsledkom regulačného opatrenia, ktoré by mohlo ovplyvniť bezpečnosť a účinnosť prenosovej sústavy a ktoré by bolo objektívne odôvodnené.

(176) Na rozšírenie pokrytia v oblasti II mohli byť použité rôzne technológie. Rozdiely v predpisoch špecifických pre jednotlivé technológie nemajú vplyv na schopnosť týchto rôznych technológií (t. j. DTT a satelit), aby sa prostredníctvom nich ponúkali služby prenosu televíznych signálov v oblasti II. Komisia sa domnieva, že skutočnosť, že rôzne technológie podliehajú rôznym osobitným právnym predpisom, nie je pri posudzovaní kritéria selektívnosti v tomto prípade relevantná.

— Po prvé, ako je vysvetlené v odôvodnení (226), v roku 2008 spoločnosť Astra zvíťazila vo verejnej súťaži na rozšírenie pokrytia digitálnym televíznym vysielaním v Kantábrii. Záujem satelitného prevádzkovateľa o poskytovanie služieb v konkurencii terestriálnej platformy poukazuje na to, že satelitní prevádzkovatelia dokážu poskytovať podobné služby ([102]).

— Po druhé v Španielsku sa satelitná platforma používa na rozšírenie pokrytia v oblasti III. Neexistuje žiadny dôvod technickej ani kvalitatívnej povahy, prečo by sa technológia, ktorá sa môže používať v oblasti III, nemohla používať aj v oblasti II. Okrem toho sa prenos prostredníctvom satelitnej platformy v skutočnosti využíva aj v oblasti II na podporu terestriálneho prenosu DTT. Tieto služby sú prevádzkované satelitným prevádzkovateľom Hispasat ([103]).

— Po tretie na ilustráciu, iné členské štáty (napríklad Francúzsko, Írsko ([104])) využívajú na pokrytie vzdialenejších oblastí digitálnym vysielaním aj satelitné služby.

— Po štvrté, ako je vysvetlené v odôvodnení (228), viacero verejnoprávnych a súkromných kanálov distribuovaných prostredníctvom terestriálnej platformy sa vysiela aj prostredníctvom satelitných platforiem.

— A napokon, ako je vysvetlené v odôvodnení (232), podľa údajov z mája 2010 dosahuje pokrytie Španielska technológiou DTT 98,85 % obyvateľstva, ale len 93,5 % domácností sleduje televízne vysielanie prostredníctvom terestriálnej platformy. Až 5 % domácností má teda prístup k DTT, ale nevyužíva ho, lebo väčšina má predplatené televízne vysielanie cez satelit.

(177) Z príkladov uvedených v predchádzajúcom odseku okrem kritérií technickej a kvalitatívnej povahy takisto vyplýva, že neexistuje žiadny inherentný dôvod hospodárskej povahy, prečo by sa v oblasti II mali *ex ante* vylúčiť iné platformy. Ako je podrobnejšie uvedené v časti 6.3.3.2., štúdie nákladov neumožňujú takéto počiatočné vylúčenie. Ako je vysvetlené v odôvodnení (257), niektoré autonómne spoločenstvá tvrdili, že terestriálna technológia je nákladovo efektívnejšia, a predložili interné výpočty, v ktorých sa porovnávali náklady na používanie oboch technológií s cieľom rozšíriť pokrytie. Tieto výpočty však neboli dostatočne podrobné a spoľahlivé na odôvodnenie výberu terestriálnej technológie. Okrem toho žiadny z týchto výpočtov nevykonal nezávislý odborník. Podobne, ako je vysvetlené v odôvodnení (256), štúdiou *ex ante* z roku 2007, ktorú predložili španielske orgány, sa dostatočne nepreukazuje rozdiel v nákladoch medzi terestriálnou a satelitnou platformou. Okrem toho, ako je vysvetlené v odôvodnení (258), dve štúdie nákladov ([105]), ktoré predložila spoločnosť Abertis (v súčasnosti Cellnex), boli vypracované v roku 2010, teda dávno po zavedení sporných opatrení. Ako je vysvetlené v odôvodneniach (260) až

([100]) Napríklad súkromne prenajímané vozidlá museli byť vopred rezervované a cestujúci ich nemohli mávaním privolať na ulici a nemohli ani vyčkávať na cestujúcich, ktorí si ich vopred nerezervovali. Okrem toho iba londýnske taxíky podliehali „povinnosti poskytnúť službu“ (ktorou sa ukladá londýnskym taxíkom, do ktorých nastúpil cestujúci, aby tohto cestujúceho doviezli do jeho cieľa bez obmedzenia do určitej vzdialenosti).

([101]) Pozri body 59 – 61 rozsudku vo veci Eventech.

([102]) Hoci Španielsko tvrdilo, že zmluva v Kantábrii bola vypovedaná z dôvodu neschopnosti spoločnosti Astra získať signál od vysielateľov, tento argument nemožno prijať. Po prvé túto argumentáciu vyvrátil vnútroštátny súd v Španielsku. Podľa súdu prvého stupňa v Santanderi bolo jedným z dôvodov vypovedania zmluvy rozhodnutie ústrednej vlády Španielska vypracovať národnú stratégiu pre digitálne terestriálne televízne vysielanie. (Pozri rozhodnutie súdu prvého stupňa v Santanderi 000313/2011) Po druhé, ako je vysvetlené v odôvodnení (184), satelitní prevádzkovatelia môžu rokovať s vysielateľmi a získať od nich signál na účely rozšírenia pokrytia v oblasti II.

([103]) Pozri odôvodnenie 227.

([104]) Vrátane voľne dostupných celoštátnych kanálov.

([105]) Porovnávacia správa o nákladoch na rozšírenie pokrytia digitálneho terestriálneho televízneho vysielania v Španielsku: porovnanie DTT a SAT (január 2010); osobitná správa o dohodnutých postupoch (25. januára 2011).

(264), štúdiou Katalánska predloženou 19. februára 2019 a štúdiami spoločnosti Itelazpi z rokov 2015 a 2019 sa navyše dostatočne nepreukazuje, že DTT je v porovnaní so satelitnou technológiou nákladovo efektívnejšou technológiou. Na základe toho Komisia dospela k záveru, že satelitnú technológiu nemožno považovať za znevýhodnenú z hľadiska konkurenčných nákladov ([106]).

(178) Toto zistenie ďalej podporuje rozhodnutie Komisie C(2014) 6846 vo veci SA.27408 týkajúcej sa rozvoja digitálneho terestriálneho televízneho vysielania v Kastílii-La Manchi ([107]), v ktorom Komisia uviedla, že štúdiami nákladov predloženými orgánmi sa dostatočne nepreukázal výrazný rozdiel v nákladoch na satelitnú a terestriálnu technológiu. Uvedené rozhodnutie Komisie bolo v plnom rozsahu potvrdené rozsudkami Všeobecného súdu ([108]) a Súdneho dvora ([109]).

(179) Ako je uvedené v odôvodnení (24), nedostatok terestriálnych frekvencií si navyše vyžaduje pravidelné premiestnenie prevádzkovateľov DTT do iných frekvenčných pásiem. To vytvára značné dodatočné náklady a následne si vyžaduje ďalšiu štátnu pomoc. Takéto náklady na premiestnenie by nevznikli, ak by sa napríklad vybrala satelitná platforma.

(180) V čase prechodu na digitálne vysielanie sa okrem toho satelitný prenos digitalizoval, takže si nevyžadoval porovnateľné prispôsobenie zariadení. Tým sa takisto podporuje názor, že satelitnú technológiu nemožno považovať za znevýhodnenú z hľadiska konkurenčných nákladov.

(181) Skutočnosťou, že ju nie je možné považovať za znevýhodnenú z hľadiska konkurenčných nákladov, sa ďalej podporuje názor, že satelitná a terestriálna technológia sa vzhľadom na ciele stanovené v dotknutom právnom režime nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii.

(182) Pokiaľ ide o faktický rozdiel medzi DTT a satelitnou technológiou, Španielsko, Itelazpi a Cellnex ďalej tvrdili, že veľká časť terestriálnej infraštruktúry už bola v Španielsku zavedená, a to vrátane oblasti II v čase prijatia národného technického plánu DTT. Tvrdia, že využívanie existujúcej infraštruktúry vytvára synergie, a preto odôvodňuje výber technológie DTT. Itelazpi tvrdí, že rozšírenie pokrytia neviedlo k rozsiahlej výstavbe nových centier DTT, ale vo väčšine prípadov k zlepšeniu a transformácii už existujúcich analógových terestriálnych centier.

(183) Tieto argumenty nemožno prijať z nasledujúcich dôvodov. Zavedenie siete DTT v oblasti II nemožno považovať za jednoduché prispôsobenie alebo zlepšenie existujúcej analógovej terestriálnej siete. V nadväznosti na existujúcu *analógovú* terestriálnu sieť nemožno hovoriť, že už bola zavedená existujúca *digitálna* terestriálna sieť. Digitálne terestriálne vysielanie predstavuje inú technológiu ako analógové terestriálne vysielanie. Rozšírenie pokrytia si vyžadovalo inštaláciu digitálnych zariadení v už existujúcich centrách a takisto výstavbu nových centier ([110]) v oblasti II ([111]).

(184) Spoločnosti Itelazpi, Cellnex a Španielsko takisto tvrdili, že prevádzkovatelia satelitných platforiem by nemohli získať signál od vysielateľov z dôvodu neochoty vysielateľov využívať satelitný prenos. Navyše vysvetľujú, že vysielatelia často nemajú právo prenášať svoj obsah prostredníctvom satelitnej technológie. Komisia poznamenáva, že tieto ťažkosti sa dajú prekonať. Podľa článku 31 všeobecného zákona 7/2010 o audiovizuálnych mediálnych

([106]) Záver, podľa ktorého španielske orgány dostatočne nepreukázali nadradenosť terestriálnej technológie, bol potvrdený niekoľkými rozsudkami Všeobecného súdu: rozsudok vo veci T-541/13 (body 130 – 144), rozsudok vo veci T-462/13 (body 111 – 124), T-465/13 (body 102 – 117).

([107]) Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/1385 z 1. októbra 2014 (Ú. v. EÚ L 222, 17.8.2016, s. 52).

([108]) Rozsudok vo veci T-808/14 *Španielsko/Komisia* ECLI:EU:T:2016:734, rozsudok v spojených veciach T-37/15 a T-38/15 *Abertis Telecom Terrestre, S.A. a Telecom Castilla-La Mancha, S.A./Európska komisia*, ECLI:EU:T:2016:743.

([109]) Rozsudok v spojených veciach C-91/17 P a C-92/17 P *Cellnex Telecom S.A.* a *Telecom Castilla-La Mancha S.A./Európska komisia*, ECLI:EU:C:2018:284, rozsudok vo veci C-114/17 P *Španielsko/Európska komisia*, ECLI:EU:C:2018:753.

([110]) Digitálny terestriálny signál sa šíri horšie ako analógový signál, preto si digitálny prenos vyžadoval výstavbu nových centier.

([111]) Pozri body 89 a 150 rozsudku vo veci T-541/13 *Abertis Telecom, S.A. a Retevisión I, S.A./Komisia*, ECLI:EU:T:2015:898.

službách ([112]) sú nadobúdatelia licencie na audiovizuálne mediálne služby na vnútroštátnej úrovni povinní rokovať o predaji svojich hlavných vysielacích kanálov poskytovateľom služieb televízneho vysielania, ktorí využívajú akúkoľvek technológiu ([113]). Cieľom týchto ustanovení je zachovať spravodlivú hospodársku súťaž, a teda technologickú neutralitu, ako vyplýva z preambuly všeobecného zákona 7/2010 ([114]). Akýkoľvek spor vyplývajúci z rokovaní podľa článku 31 všeobecného zákona 7/2010 možno predložiť španielskemu orgánu na ochranu hospodárskej súťaže (CNMC, Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia). Z príkladu týkajúceho sa Navarry vyplýva, že použitím takéhoto postupu sú satelitní prevádzkovatelia schopní získať súhlas vysielateľov na prenos svojich kanálov. V Navarre orgán verejného obstarávania navrhol v júni 2015 zadať zákazku na rozšírenie digitálneho televízneho pokrytia spoločnosti Astra. Orgány v Navarre následne pozastavili zadanie zákazky, pretože vysielatelia nesúhlasili s tým, aby bol ich obsah vysielaný prostredníctvom satelitnej platformy. Po zásahu CNMC získala spoločnosť Astra v máji 2019 od spoločností Atresmedia a Mediaset povolenie na prístup k ich kanálom, a to za určitých podmienok. Tento príklad ukazuje, že satelitní prevádzkovatelia dokážu s vysielateľmi rokovať a získať od nich signál na účely rozšírenia pokrytia v oblasti II ([115]).

(185) Spoločnosti Cellnex a Itelazpi takisto tvrdia, že na rozdiel od digitálneho terestriálneho prenosu sa v cieľovej oblasti (napríklad na území autonómneho spoločenstva) nemôže vysielať prostredníctvom satelitnej technológie, keďže satelitný signál pokrýva celé územie Španielska. Toto tvrdenie je v rozpore so skutočnosťou, že satelitná technológia sa používa v oblasti III, a preto by malo byť technicky možné obmedziť príjem služby poskytovanej prostredníctvom satelitu na určitú cieľovú oblasť. Okrem toho šifrovanie signálu by za normálnych okolností umožnilo obmedziť príjem služby na cieľové oblasti.

(186) Španielsko takisto tvrdí, že za voľne dostupnú televíziu v Španielsku možno považovať len DTT, pričom v prípade iných technológií, ako je satelitná alebo káblová technológia, sa účtuje poplatok. Tento názor je chybný, pretože takéto rozlišovanie medzi technológiami nie je možné. Neexistuje žiadna technologická špecifickosť, ktorá by satelitným prevádzkovateľom bránila ponúkať voľne dostupnú televíziu. Napríklad v Španielsku ponuka „SAT-TDT“ (ktorá je k dispozícii len v oblasti III a len pre domácnosti, ktoré môžu dokázať, že ich príjem DTT je nedostatočný) zahŕňa bezplatné kanály. Okrem toho v iných členských štátoch (napríklad Francúzsko, Írsko) satelitní prevádzkovatelia ponúkajú voľne dostupné kanály.

(187) Sporné opatrenie zvýhodňuje prevádzkovateľov digitálnych terestriálnych platforiem (ako jediným prevádzkovateľom im plynie z opatrenia výhoda) napriek tomu, že prevádzkovatelia využívajúci iné technológie (najmä satelitné) sú schopní poskytovať predmetné služby, a preto sa nachádzajú v právne a skutkovo porovnateľnej situácii ako terestriálni prevádzkovatelia vzhľadom na ciele stanovené v dotknutom právnom režime. Sporné opatrenie teda predstavuje diskrimináciu.

(188) Cieľom príslušného opatrenia pomoci je podporiť prechod z analógového na digitálne vysielanie v Španielsku a zabezpečiť nepretržitý príjem televízneho vysielania pre obyvateľov niektorých vzdialených a vidieckych oblastí (oblasť II), ako je vysvetlené v odôvodneniach (27), (29) a (244). Vysielatelia nemali dostatočný komerčný záujem na poskytovaní služby v oblasti II a odmietli znášať náklady na digitalizáciu (pozri odôvodnenie (165)), preto španielske orgány zaviedli skúmanú schému štátnej pomoci na digitalizáciu existujúcich prenosových centier a budovanie nových centier, aby sa zabezpečilo, že obyvatelia budú naďalej prijímať všetky kanály prostredníctvom DTT (ako je vysvetlené v odôvodnení (27)). Uvedený cieľ neodôvodňuje vylúčenie prevádzkovateľov, ktorí používajú iné technológie ako technológiu DTT, z opatrenia pomoci.

([112]) Zákon 7/2010 z 31. marca o audiovizuálnej komunikácii (Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual. BOE número 79, 01.04.2010; https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-5292.

([113]) Podľa španielskeho úradu pre hospodársku súťaž (Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia, ďalej len „CNMC“) sú vysielatelia povinní rokovať s poskytovateľmi vysielacích služieb aj v súvislosti s rozšírením pokrytia (pozri uznesenie generálneho riaditeľa sekcie informatiky, telekomunikácií a verejných inovácií vlády Navarry 156/E/2019 z 28. mája 2019).

([114]) V preambule všeobecného zákona 7/2010 sa uvádza, že cieľom jeho ustanovení je poskytnúť: i) právnu istotu podnikom, ktoré chránia občanov pred dominantným postavením názoru alebo pred obmedzeniami prístupu k všeobecnému obsahu veľkého záujmu alebo hodnoty; ii) jasné pravidlá hospodárskej súťaže a transparentnosti; iii) záväzný rámec pre súkromný aj verejný sektor.

([115]) Dňa 28. mája 2019 sa orgány Navarry nakoniec rozhodli upustiť od verejnej súťaže a nezadali zákazku spoločnosti Astra. Spoločnosť Astra podala proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť na Tribunal Administrativo de Contratos Públicos de Navarra.

c) Záver, pokiaľ ide o selektívnosť

(189) Opatrenie priznáva selektívnu hospodársku výhodu jednotlivým spoločnostiam, ktoré vykonávajú komerčné činnosti. Verejným financovaním sa poskytuje príjemcom selektívna výhoda, a to znížením nákladov, ktoré by normálne znášali za bežných trhových podmienok.

(190) Na základe uvedeného sa Komisia domnieva, že skúmané opatrenia sú selektívne v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

6.2.1.4. Poslanie verejnej služby

(191) Podľa Španielska je vzhľadom na administratívnu organizáciu krajiny a rozdelenie právomocí medzi ústredné a regionálne orgány úlohou regiónov potvrdiť neexistenciu štátnej pomoci podľa judikatúry vo veci Altmark. Španielske orgány uvádzajú najmä prípad Baskicka.

(192) Služby prenosu a pokrytie rozhlasovým a televíznym vysielaním poskytuje v Baskicku verejná spoločnosť baskickej vlády Itelazpi S.A. (ďalej len „Itelazpi“). V tejto súvislosti prevádzkuje približne 200 vysielačov, z ktorých väčšina patrí baskickej vláde. Spoločnosť Itelazpi bola na účely rozšírenia pokrytia poverená úlohou usporiadať verejné súťaže na regionálnej úrovni na dodávku zariadenia potrebného na digitalizáciu terestriálnej infraštruktúry.

(193) Členské štáty majú podľa Baskicka vysokú mieru voľného úsudku, pokiaľ ide o vymedzenie služby všeobecného hospodárskeho záujmu. Komisia môže toto vymedzenie spochybniť len v prípade zjavnej chyby; tento priestor na voľné uváženie je ešte väčší v prípade verejnoprávneho vysielania ([116]). Baskicko na tomto základe tvrdí, že prevádzku vysielacích sietí možno považovať za službu všeobecného hospodárskeho záujmu. Táto služba by pritom nebola vymedzená ako samostatná služba, ale ako „kľúčová služba“ vyplývajúca z povahy služby verejnoprávneho vysielania na základe rôznych ustanovení španielskych právnych predpisov a judikatúry ([117]).

(194) Finančné prostriedky poskytnuté spoločnosti Itelazpi boli podľa baskických orgánov náhradou za poskytnutie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu v súlade s kritériami podľa rozsudku vo veci Altmark.

(195) Spoločnosť Abertis takisto tvrdila ([118]), že prevádzkovanie terestriálnych vysielacích sietí sa kvalifikuje ako služba vo verejnom záujme a spĺňa kritériá podľa rozsudku vo veci Altmark. Spoločnosť Abertis tvrdila, že podnik, ktorému bola poskytnutá pomoc, bol poverený realizáciou záväzkov služby vo verejnom záujme a tieto záväzky sú jasne vymedzené. Spoločnosť Abertis tvrdila, že akákoľvek náhrada poskytnutá prevádzkovateľom sietí by nikdy nepresiahla sumu potrebnú na pokrytie nákladov na poskytovanie služieb prenosu. Spoločnosť Abertis predovšetkým tvrdila, že miestne orgány podnikli primerané kroky na minimalizáciu nákladov: nákupy zariadení sa uskutočnili prostredníctvom verejnej súťaže, ktorou sa zabezpečilo nadobudnutie zariadenia za trhovú cenu.

(196) Okrem toho rôzni účastníci konania vo svojich žalobách o neplatnosť rozhodnutia z roku 2013 tvrdili, že prevádzka digitálnej terestriálnej siete bola klasifikovaná ako služba všeobecného hospodárskeho záujmu úradným aktom v danom regióne. Spoločnosť Itelazpi (vec T-462/13) sa odvolávala na zákon 31/1987 o regulácii telekomunikácií z 18. decembra 1987, na zákon 10/2005 a na kráľovský dekrét 944/2005, ako aj na medziinštitucionálne dohovory uzatvorené medzi baskickou vládou, združením baskických mestských rád a tromi baskickými regionálnymi radami. Katalánsko a spoločnosť CTTI (vec T-465/13) sa odvolávali na výzvu na súťaž a na verejnú zákazku, ako aj na zákon 10/2005. Spoločnosť Navarra de Servicios y Tecnologías (vec T-487/13) sa odvolávala na kráľovský dekrét 944/2005 a na rozhodnutie vlády Navarry z 28. júla 2008. Spoločnosti Cellnex, Retevisión (vec T-541/13) sa odvolávali na zákon 31/1987 o regulácii telekomunikácií z 18. decembra 1987, ako aj na kráľovský dekrét 944/2005 a na výzvy na súťaže. Španielsko (vec T-461/13) sa odvolávalo na kráľovský dekrét 944/2005,

([116]) Ako sa uvádza v Protokole o systéme verejnoprávneho vysielania členských štátov pripojenom k Amsterdamskej zmluve.

([117]) Okrem iného ide o tieto akty: zákon 31/1987 z 18. decembra o regulácii telekomunikácií (Ley 31/1987, de 18 diciembre, de Ordenación de las Telecomunicaciones), kráľovský zákonný dekrét 529/2002 zo 14. júla, ktorým sa upravuje poskytovanie kľúčovej služby týkajúcej sa podpornej siete pre služby televízneho vysielania počas štrajku; rozhodnutia najvyššieho súdu (odvolací súd, 3. oddelenie) z 23. júla 2009 (JUR 2009\381376), odôvodnenie dva a z 18. decembra 2009 (RJ 2010\2313) odôvodnenie tri: *„Je nespochybniteľné, že je vo verejnom záujme zabezpečiť rozšírenie a univerzálne pokrytie štátnych televíznych kanálov vo vzdialených a izolovaných oblastiach krajiny (aby boli v tomto ohľade rovnocenné s oblasťami, ktoré nemajú tieto charakteristiky), ktorých sa netýka povinnosť koncesionárov televíznych služieb.“*

([118]) Pozri pripomienky spoločnosti Abertis k rozhodnutiu Komisie o začatí konania, 31. 1. 2011.

ako aj na verejné zákazky uzavreté medzi verejnými orgánmi a príslušnými prevádzkovateľmi. Okrem toho sa všetky uvedené strany odvolávali na všeobecný zákon 11/1998 o telekomunikáciách a na všeobecný zákon 32/2003 o telekomunikáciách, v ktorých sa malo údajne klasifikovať prevádzkovanie digitálnej terestriálnej siete ako služby všeobecného hospodárskeho záujmu. Na niektoré z týchto dokumentov bola upozornená Komisia a súdy EÚ v súvislosti s uvedenými žalobami.

(197) Súd v rozsudku vo veci Altmark vyhlásil, že náhrada za službu vo verejnom záujme nepredstavuje hospodársku výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o ES, ak sú splnené všetky z týchto štyroch podmienok: 1. prijímajúci podnik musí mať skutočne mandát na poskytovanie služby vo verejnom záujme a úlohy a súvisiace povinnosti musia byť jasne definované; 2. parametre týkajúce sa náhrady musia byť vopred stanovené objektívnym a transparentným spôsobom; 3. náhrada nesmie presiahnuť náklady, ktoré vznikli pri plnení mandátu na poskytovanie služby vo verejnom záujme; 4. s cieľom zabezpečiť najnižšie náklady pre spoločenstvo, spoločnosť, ktorá má plniť záväzky služby vo verejnom záujme, sa vyberá buď prostredníctvom verejného obstarávania, alebo náklady na poskytovanie služby všeobecného hospodárskeho záujmu sa určujú na základe nákladov typického dobre riadeného podniku.

Prvá podmienka uvedená v rozsudku vo veci Altmark: jasné vymedzenie a pridelenie záväzkov služby vo verejnom záujme

(198) V španielskych právnych predpisoch sa neuvádza, že prevádzka terestriálnej siete je služba vo verejnom záujme. V zákone o telekomunikáciách z roku 1998 ([119]) sa uvádza, že telekomunikačné služby vrátane prevádzky sietí na podporu rozhlasového a televízneho vysielania sú služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ale nemajú postavenie služieb vo verejnom záujme, ktoré je vyhradené len pre obmedzený počet telekomunikačných služieb ([120]). V zákone o telekomunikáciách platnom v čase prijatia opatrení ([121]) sa zachováva rovnaká kvalifikácia. Služby prenosu televízneho vysielania, čiže prenos signálov prostredníctvom telekomunikačných sietí, sa považujú za telekomunikačné služby, takže sú to služby všeobecného záujmu, ale nie služby vo verejnom záujme ([122]).

(199) Ustanovenia telekomunikačného zákona sú v každom prípade technologicky neutrálne. V článku 1 zákona sa telekomunikácia vymedzuje ako využívanie sietí a poskytovanie služieb elektronickej komunikácie a súvisiacich zariadení. Telekomunikácia znamená prenos signálov cez akúkoľvek telekomunikačnú sieť, nie konkrétne cez terestriálnu sieť ([123]). V článku 3 zákona sa navyše ako jeden z jeho cieľov uvádza podpora čo najväčšej technologickej neutrality v právnych predpisoch.

(200) Hoci sa v zákone účinnom a uplatniteľnom v čase presunu finančných prostriedkov spoločnosti Itelazpi vymedzovalo verejnoprávne vysielanie ako služba vo verejnom záujme, verejnoprávne vysielanie sa nevzťahuje na prevádzku konkrétnej podpornej platformy. Vysielacia služba sa musí odlišovať od služby prevádzky sietí na podporu vysielania ([124]). Ide o dve samostatné činnosti vykonávané rôznymi podnikmi pôsobiacimi na rôznych trhoch. Nič nenasvedčuje tomu, že by sa v zákone okrem vysielania vymedzovala prevádzka terestriálnej siete ako služba vo verejnom záujme.

([119]) Zákon 11/1998 z 24. apríla o telekomunikáciách (Ley 11/1998, de 24 de abril, General de Telecomunicaciones).

([120]) Patria sem služby súvisiace s verejnou obranou, civilnou ochranou a prevádzkou telefónnej siete.

([121]) Zákon 32/2003 z 3. novembra o telekomunikáciách (Ley 32/2003, de 3 de noviembre, General de Telecomunicaciones). Dňa 11. mája 2014 bol tento zákon nahradený zákonom 9/2014 z 9. mája o telekomunikáciách (Ley 9/2014, de 9 de mayo, General de Telecomunicaciones).

([122]) V článku 2.1. zákona sa uvádza: „Telekomunikačné služby sú služby všeobecného záujmu, ktoré sa poskytujú podľa pravidiel voľnej hospodárskej súťaže."

([123]) Príloha II zákona 32/2003 obsahuje presné a technologicky neutrálne vymedzenie telekomunikácie a elektronickej komunikačnej siete. *„Telekomunikácia: akýkoľvek prenos, vysielanie alebo prijímanie znakov, signálov, písma, obrazu a zvuku alebo informácií akéhokoľvek charakteru prostredníctvom káblov, rádiotechniky, optických metód alebo iných elektromagnetických systémov." „Elektronická komunikačná sieť znamená prenosové systémy a, kde sa to hodí, zariadenia na prepájanie alebo smerovanie a iné prostriedky, ktoré umožňujú prenos signálov po drôte, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami vrátane satelitných sietí, pevných (s prepájaním okruhov a prepájaním paketov vrátane internetu) a mobilných terestriálnych sietí, elektrických káblových systémov do tej miery, pokiaľ sa používajú na účely prenosu signálov, sietí používaných na rozhlasové a televízne vysielanie a káblových televíznych sietí bez ohľadu na typ prenášanej informácie."*

([124]) Pozri bod 115 rozsudku v spojených veciach T-37/15 a T-38/15 *Abertis Telecom Terrestre, S.A. a Telecom Castilla-La Mancha, S.A./Európska komisia*.

(201) Baskické orgány tvrdia, že pridelenie poskytovania tejto služby všeobecného hospodárskeho záujmu spoločnosti Itelazpi je výslovne uvedené v dohovoroch uzatvorených medzi baskickou vládou, združením EUDEL (združenie baskických mestských rád) a tromi baskickými regionálnymi radami.

(202) Baskická vláda v dohovoroch uznáva, že hodnoty ako univerzálny prístup k informáciám a pluralita informácií si vyžadujú univerzalizáciu voľne dostupného televízneho vysielania, a zaväzuje sa zabezpečiť uplatňovanie týchto hodnôt rozšírením pokrytia štátnych multiplexov ([125]). V žiadnom ustanovení dohovorov sa však neuvádza, že prevádzka terestriálnej siete sa považuje za službu vo verejnom záujme. Komisia je preto toho názoru, že znenie dohovorov nie je dostatočne jednoznačné na to, aby bolo možné stanoviť rozsah úlohy poskytovať služby vo verejnom záujme, a nemožno teda na tomto základe tvrdiť, že prenos prostredníctvom terestriálnej siete je službou vo verejnom záujme.

(203) Ako je vysvetlené v odôvodnení (196), rôzni účastníci konania vo svojich žalobách o neplatnosť rozhodnutia z roku 2013 tvrdili, že prevádzka digitálnej terestriálnej siete bola klasifikovaná ako služba všeobecného hospodárskeho záujmu úradným aktom v danom regióne, a upozornili Komisiu na príslušné dokumenty. Všeobecný súd po preskúmaní týchto dokumentov počas súdneho konania potvrdil názor Komisie, že žiadny z týchto dokumentov nepredstavuje požadované klasifikovanie ([126]). Uvedené rozsudky Všeobecného súdu potvrdil Súdny dvor ([127]).

(204) Komisia teda dospela k záveru, že prevádzka terestriálnych sietí nemá v španielskych právnych predpisoch postavenie služby vo verejnom záujme. Tento záver potvrdil Všeobecný súd vo veciach T-462/13 ([128]), T-465/13 ([129]), T-487/13 ([130]), T-541/13 ([131]) a T-461/13 ([132]). Uvedené rozsudky navyše potvrdil Súdny dvor v spojených veciach C-66/16 P až C-69/16 P ([133]) a vo veci C-81/16 P ([134]).

(205) Splnenie prvej podmienky rozsudku vo veci Altmark sa teda nepreukázalo. Prvé kritérium rozsudku vo veci Altmark nie je v tomto prípade splnené z dôvodu chýbajúceho jasného a presného vymedzenia služby spočívajúcej v prevádzkovaní terestriálnej siete ako služby vo verejnom záujme a táto skutočnosť bola potvrdená viacerými rozsudkami Všeobecného súdu a Súdneho dvora ([135]).

(206) Kritériá uvedené v rozsudku vo veci Altmark sú kumulatívne, takže na to, aby sa opatrenie nepovažovalo za štátnu pomoc, musia byť splnené všetky. Keďže nebolo splnené prvé kritérium, finančné prostriedky, ktoré baskické orgány poskytli spoločnosti Itelazpi, nespĺňajú podmienky náhrady za poskytnutie služby všeobecného hospodárskeho záujmu. Ako je vysvetlené v odôvodnení (62), uvedené posúdenie nebráni posúdeniu nového opatrenia zavedeného v Baskicku 2. decembra 2014 dohodou o službe s cieľom rozšíriť pokrytie celoštátnych televíznych kanálov v autonómnom spoločenstve Baskicko.

(207) V každom prípade, ak by sa v španielskych právnych predpisoch uvádzalo, že prevádzka terestriálnej siete je služba vo verejnom záujme (čo sa však neuvádza), predstavovalo by to zjavnú chybu, ako je vysvetlené ďalej.

(208) Podľa ustálenej judikatúry členské štáty disponujú veľkou mierou voľného úsudku v súvislosti s vymedzením toho, čo považujú za službu všeobecného hospodárskeho záujmu, pričom proti vymedzeniu takýchto služieb členským štátom môže Komisia vzniesť námietku len v prípade zjavnej chyby.

([125]) Odôvodnenia 6 a 7 a článok 5 dohovorov.

([126]) Pozri body 62 – 72 rozsudku vo veci T-462/13, body 60 – 73 rozsudku vo veci T-465/13, body 102 – 115 rozsudku vo veci T-487/13, body 84 – 95 rozsudku vo veci T-541/13, body 66 – 71 rozsudku vo veci T-461/13. Okrem toho Všeobecný súd vo všetkých uvedených rozsudkoch rozhodol, že v zákone 11/1998 a zákone 32/2003 sa nevymedzujú služby prenosu televízneho vysielania ako služba všeobecného hospodárskeho záujmu.

([127]) Pozri rozsudok v spojených veciach C-66/16 P až C-69/16 P, rozsudok vo veci C-81/16 P.

([128]) Body 55 – 79 rozsudku vo veci T-462/13.

([129]) Body 55 – 80 rozsudku vo veci T-465/13.

([130]) Body 89 – 119 rozsudku vo veci T-487/13.

([131]) Body 65 – 95 rozsudku vo veci T-541/13.

([132]) Body 53 – 78 rozsudku vo veci T-461/13.

([133]) Pozri body 67 – 76 rozsudku v spojených veciach C-66/16 P až 69/16 P.

([134]) Pozri body 38 – 54 rozsudku vo veci C-81/16 P.

([135]) Pozri rozsudky vo veciach T-451/13 (body 65 – 110), T-461/13 (body 53 – 78), T-462/13 (body 55 – 79), T-465/13 (body 55 – 80), T-487/13 (body 89/119), C-81/16 (body 38 – 54), v spojených veciach C-66/16 P až C-69/16 P (body 67 – 76).

(209) Právomoc členských štátov vymedziť službu všeobecného hospodárskeho záujmu však nie je neobmedzená a nemôže sa svojvoľne vykonávať výhradne s cieľom vylúčiť určité odvetvie z uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže. Takisto priestor na voľné uváženie členských štátov pri vymedzení služby všeobecného hospodárskeho záujmu nemožno využívať spôsobom, ktorý by bol v rozpore so všeobecnými zásadami práva Únie, ako je zásada rovnakého zaobchádzania ([136]).

(210) Zásada rovnakého zaobchádzania je zabezpečená, pokiaľ ide o služby prevádzky sietí na podporu vysielania prostredníctvom zásady technologickej neutrality, hoci to neznamená, že výber konkrétnej technológie určenej na služby prevádzky sietí na podporu vysielania v každom prípade znamená zjavnú chybu ([137]).

(211) Ako sa vysvetľuje v odôvodnení (176), rôzne platformy iné ako terestriálne, najmä satelitné platformy, môžu poskytovať služby na vysielanie televízneho signálu v oblasti II.

(212) Za týchto okolností sa nemožno domnievať, že terestriálne platformy sú nevyhnutné pre vysielanie televízneho signálu bez toho, aby sa porušila zásada technologickej neutrality ([138]).

(213) Prípadné vymedzenie prevádzky terestriálnej platformy ako služby všeobecného hospodárskeho záujmu by muselo byť riadne odôvodnené, aby nebolo v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a aby nedošlo k diskriminácii v porovnaní s inými platformami.

(214) V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v čase, keď regionálne orgány vykonávali rozšírenie pokrytia, mali možnosť buď zorganizovať technologicky neutrálnu verejnú súťaž, alebo vybrať jednu konkrétnu technológiu, ak by to bolo odôvodnené na základe informácií dostupných v danom čase.

(215) Ako je vysvetlené v odôvodneniach (254) až (264), žiadna zo štúdií nákladov poskytnutých španielskymi orgánmi a príjemcami pomoci nebola vypracovaná *ex ante* nezávislým odborníkom a nepreukázalo sa v nej, že satelitná technológia bola zjavne drahšia alebo nespĺňala základné kvalitatívne požiadavky na rozšírenie pokrytia v oblasti II.

(216) Okrem toho, ako už bolo uvedené a podrobne vysvetlené v odôvodnení (176), neexistujú žiadne nevyhnutné technické požiadavky, ktoré vylučujú satelitnú technológiu na rozšírenie pokrytia v oblasti II.

(217) V každom prípade a ako je vysvetlené v odôvodneniach (198) až (204), nedošlo k žiadnemu klasifikovaniu, ktorým by verejný orgán poveril prevádzkovateľov terestriálnych platforiem úlohou poskytovať služby všeobecného hospodárskeho záujmu vrátane mandátu na poskytovanie služby vo verejnom záujme a jasne vymedzených úloh a súvisiacich povinností.

(218) Vzhľadom na uvedené skutočnosti a napriek veľkej miere voľného úsudku členských štátov pri vymedzení toho, čo považujú za služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ak by sa v španielskych právnych predpisoch uvádzalo, že prevádzka terestriálnej siete je služba vo verejnom záujme (čo sa však neuvádza), bolo by to v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, a teda by to predstavovalo zjavnú chybu.

Štvrtá podmienka uvedená v rozsudku vo veci Altmark: zabezpečenie čo najnižších nákladov pre spoločenstvo

(219) V prípade, že sa neuskutoční verejná súťaž, štvrtou podmienkou rozsudku vo veci Altmark sa vyžaduje, aby sa úroveň nevyhnutnej náhrady stanovila na základe analýzy nákladov, ktoré by typický dobre riadený podnik primerane vybavený prenosovými prostriedkami na splnenie nevyhnutných požiadaviek služby vo verejnom záujme vynaložil na realizáciu týchto záväzkov. Na tento účel sa do úvahy majú zobrať súvisiace príjmy a primeraný zisk pri realizácii týchto záväzkov.

([136]) Pozri rozsudok vo veci C-390/06, bod 51.
([137]) Pozri rozsudok vo veci T-37/15, body 123 a 124.
([138]) Pozri bod 123 rozsudku vo veci T-37/15.

(220) V autonómnych spoločenstvách, v ktorých bola zorganizovaná verejná súťaž na rozšírenie pokrytia a táto výzva nebola v súlade so zásadou technologickej neutrality, a najmä nebola odôvodnená žiadnym predchádzajúcim porovnaním nákladov, takýto postup nemožno považovať za vyhovujúci podľa štvrtého kritéria rozsudku vo veci Altmark. Výzva na súťaž, ktorou sa bez akéhokoľvek oprávneného dôvodu bráni účasti určitých subjektov, ktoré majú záujem o túto výzvu, sa nemôže považovať za otvorenú, transparentnú a nediskriminačnú ([139]). Vzhľadom na to, že výzvy na súťaž boli prispôsobené terestriálnym prevádzkovateľom, iní prevádzkovatelia platforiem, ktorí mohli vykonať rozšírenie pokrytia, sa považovali za automaticky vylúčených z postupu. Komisia preto dospela k záveru, že v oblastiach, v ktorých sa uskutočnila verejná súťaž v rozpore so zásadou technologickej neutrality, nemožno štvrtú podmienku rozsudku vo veci Altmark považovať za splnenú v dôsledku existencie verejnej súťaže.

(221) V prípade Baskicka, v ktorom sa neuskutočnila žiadna verejná súťaž, baskické orgány tvrdia, že kritérium bolo splnené vzhľadom na to, že samotná spoločnosť Itelazpi je dobre riadenou a primerane vybavenou spoločnosťou na vykonanie požadovaných činností. Baskické orgány dospeli na základe porovnania nákladov k záveru, že satelitné vysielanie by bolo nákladnejšie ako modernizácia terestriálnej siete spoločnosti Itelazpi ([140]). Na splnenie štvrtého kritéria rozsudku vo veci Altmark však nestačí, aby sa na stanovenie efektívnosti spoločnosti Itelazpi použilo porovnanie so satelitnou technológiou. Mohli totiž existovať aj iní terestriálni prevádzkovatelia, ktorí by túto službu realizovali za nižšiu cenu.

(222) Komisia preto dospela k záveru, že ani v prípade Baskicka nebola splnená štvrtá podmienka rozsudku vo veci Altmark. Keďže tieto podmienky sú kumulatívne, nemožno konštatovať, že finančné prostriedky, ktoré baskické orgány poskytli spoločnosti Itelazpi, nepredstavujú štátnu pomoc, lebo spĺňajú podmienky náhrady za poskytnutie služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

(223) Pokiaľ ide o ostatné prípady, v ktorých nedošlo k verejnej súťaži, španielske orgány neposkytli žiadnu analýzu nákladov, ktoré by vznikli typickému dobre riadenému podniku primerane vybavenému prostriedkami na splnenie požiadaviek služby vo verejnom záujme.

6.2.1.5. Narušenie hospodárskej súťaže

(224) Španielsko a spoločnosť Abertis tvrdia, že technológia DTT a satelitná technológia predstavujú dva odlišné trhy. DTT je hlavnou platformou pre voľne dostupné terestriálne televízne vysielanie, pričom počet prevádzkovateľov na vnútroštátnom trhu určuje počet licencií udelených španielskou vládou. Voľne dostupné terestriálne televízne kanály sa financujú z reklamy. Veľký počet satelitných televíznych kanálov je v Španielsku dostupných len v rámci jedinej platenej televíznej platformy, ktorej sieť prevádzkuje spoločnosť Astra. Tieto kanály sú financované prostredníctvom predplatného, ktoré sa väčšinou týka balíka kanálov. Španielske orgány takisto poukazujú na to, že náklady na satelitnú distribúciu sú pre vysielateľov v Španielsku omnoho vyššie ako náklady na terestriálne vysielanie, takže vysielatelia voľne dostupných televíznych kanálov vrátane regionálnych a miestnych vysielateľov nemajú záujem o prechod na túto platformu.

(225) Komisia z viacerých dôvodov dospela k záveru, že terestriálne a satelitné platformy pôsobia na rovnakom trhu.

(226) Po prvé spoločnosť Astra sa v roku 2008 zúčastnila na verejnej súťaži na rozšírenie pokrytia digitálnym televíznym vysielaním v Kantábrii, v ktorej zvíťazila. V roku 2008 spoločnosť Astra uskutočnila sériu stretnutí s autonómnymi spoločenstvami, aby im predstavila svoju ponuku vysielať digitálne televízne kanály, ktoré sa dovtedy vysielali pomocou terestriálnej platformy. Hoci zmluvu s Kantábriou neskôr orgány vypovedali, záujem satelitného prevádzkovateľa o poskytovanie služieb v rámci hospodárskej súťaže s terestriálnou platformou poukazuje na to, že satelitní prevádzkovatelia dokážu poskytovať podobné služby.

([139]) Oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ C8, 11.1.2012, s. 4).

([140]) Spoločnosť Itelazpi neposkytla žiadne dôkazy na podporu svojho tvrdenia.

(227) Po druhé satelitný prevádzkovateľ Hispasat (dcérska spoločnosť spoločnosti Abertis) poskytuje služby v niektorých častiach oblasti II ([141]) a satelitná platforma sa výlučne využíva v oblasti III. Takisto aj iné členské štáty využívajú satelitné služby na pokrytie vzdialenejších oblastí vo svojich krajinách voľne dostupnými televíznymi kanálmi ([142]).

(228) Po tretie viacero verejnoprávnych a súkromných kanálov distribuovaných prostredníctvom terestriálnej platformy na celoštátnej úrovni sa vysiela aj prostredníctvom satelitných platforiem vrátane samotnej spoločnosti Astra ([143]).

(229) Po štvrté niektoré regionálne kanály sú alebo v nedávnej minulosti boli dostupné prostredníctvom satelitnej platformy. To je v rozpore s tvrdením, že regionálni vysielatelia nemajú záujem o satelitné vysielanie.

(230) Po piate Komisia berie na vedomie aj argument spoločnosti Astra v súvislosti s kapacitou satelitnej platformy poskytovať 1 380 kanálov a geograficky ich obmedziť. Spoločnosť Astra tvrdí, že satelitná platforma dokáže taký počet kanálov vysielať bez obmedzenia. Počet 1 380 regionálnych kanálov sa navyše zdá prehnaný. Hoci to je maximálny počet frekvencií dostupných v Španielsku pre celoštátne, regionálne a miestne kanály, počet udelených licencií bol v skutočnosti omnoho nižší (pozri poznámku pod čiarou 24). Nie všetci vysielatelia, ktorí dostali licenciu, navyše vysielajú na pridelených frekvenciách.

(231) Po šieste niektorí vysielatelia vyhlásili, že uprednostňujú terestriálny prenos, lebo získali práva vysielať obsah len prostredníctvom terestriálnej platformy. To však neznamená, že existujú odlišné trhy pre terestriálny a satelitný prenos. Tak ako vysielatelia získali práva vysielať obsah prostredníctvom terestriálnej platformy, v prípade potreby by ich rovnako mohli získať aj pre satelitnú platformu. Ak by sa navyše satelitná platforma vybrala na základe verejnej súťaže, tak ako v prípade oblasti III, vysielateľom by sa mohla uložiť „povinnosť vysielať“. Okrem toho podľa článku 31 všeobecného zákona 7/2010 o audiovizuálnych mediálnych službách sú užívatelia licencie na audiovizuálne mediálne služby povinní rokovať o predaji svojich hlavných vysielacích kanálov poskytovateľom služieb televízneho vysielania, ktorí využívajú akúkoľvek technológiu. Vysielatelia majú povinnosť rokovať s prevádzkovateľmi platforiem a akýkoľvek spor vyplývajúci z takýchto rokovaní možno predložiť CNMC (pozri odôvodnenie 184).

(232) A napokon podľa údajov z mája 2010 ([144]) dosahuje pokrytie Španielska technológiou DTT 98,85 % obyvateľstva, ale len 93,5 % domácností sleduje televízne vysielanie prostredníctvom terestriálnej platformy. Až 5 % domácností má teda prístup k DTT, ale nevyužíva ho, lebo väčšina má predplatené televízne vysielanie cez satelit.

(233) Na záver možno konštatovať, že keďže satelitné a terestriálne vysielacie platformy medzi sebou súťažia, opatrenie týkajúce sa rozvoja a prevádzky a údržby DTT v oblasti II predstavuje narušenie hospodárskej súťaže medzi týmito dvoma platformami. Treba konštatovať, že opatrenie znevýhodňuje aj ďalšie platformy, najmä IPTV. Hoci širokopásmová technológia sa zatiaľ nedostala do celej oblasti II, je veľmi pravdepodobné, že v budúcnosti sa jej pokrytie výrazne zvýši.

6.2.1.6. Vplyv na obchod

(234) Opatrenie má vplyv na obchod v rámci Únie. Podľa judikatúry súdov Únie *„ovplyvňuje štátna alebo zo štátnych zdrojov poskytnutá finančná pomoc obchod v rámci Spoločenstva, ak posilní postavenie podniku voči konkurujúcim podnikom v obchode v rámci Spoločenstva“* ([145]).

(235) Prevádzkovatelia sietí pôsobia v odvetví, v ktorom existuje obchod medzi členskými štátmi. Spoločnosť Abertis i sťažovateľ spoločnosť Astra sú členmi medzinárodných skupín spoločností, ktoré súťažia v oblasti obchodu v rámci Únie. Opatrenie týkajúce sa rozvoja, prevádzky a údržby DTT v oblasti II preto ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

([141]) Spoločnosť Hispasat poskytuje tieto služby na podporu siete DTT v oblasti II.
([142]) Napríklad Francúzsko.
([143]) Napríklad Antena 3, Cuatro, Telecinco, La Sexta, La Siete, Teledeporte, TVE, La2, Canal 24 horas.
([144]) Analýza televízneho trhu, ktorú Španielsko predložilo v rámci notifikácie opatrenia: Náhrada škôd vyplývajúcich z uvoľnenia digitálnej dividendy, SA.32619 (2011/N).
([145]) Vec T-55/99 *Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM)/Komisia Európskych spoločenstiev*, ECLI:EU:T:2000:223.

6.2.2. Závery o existencii pomoci

(236) Komisia sa vzhľadom na uvedené argumenty domnieva, že opatrenie spĺňa kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Opatrenie sa za týchto okolností musí považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

6.3. **Posúdenie zlučiteľnosti**

6.3.1. *Všeobecné úvahy*

(237) Komisia aktívne podporuje prechod z analógového na digitálne vysielanie. Výhody digitálneho prechodu zdôraznila v akčnom pláne eEurópa 2005 a v dvoch oznámeniach o digitálnom prechode ([146]). Komisia takisto uznáva, že prechod na digitálne vysielanie by sa mohol oddialiť, ak by sa ponechal výlučne na trhových silách.

(238) Členské štáty môžu použiť pomoc na prekonanie konkrétneho zlyhania trhu alebo na zaistenie sociálnej alebo regionálnej súdržnosti ([147]). V každom konkrétnom prípade sa však musí preukázať, že predmetná pomoc je vhodným nástrojom na riešenie problému, je obmedzená na nevyhnutné minimum a neprimerane nenarúša hospodársku súťaž. Podobne aj v oznámení o prechode sa uvádza, že verejný zásah by bol v konkrétnej oblasti digitalizácie oprávnený v dvoch prípadoch: po prvé, ak ide o všeobecné záujmy; po druhé v prípade zlyhania trhu, to znamená, že samotnými trhovými silami nemožno zabezpečiť kolektívne blaho. Verejný zásah sa podľa oznámenia v každom prípade musí zakladať na starostlivej analýze trhu.

(239) V oznámení o prechode sa prechod na digitálne vysielanie označuje za veľkú výzvu pre odvetvie, ktorej zvládnutie má prebiehať na základe trhového mechanizmu. Na hospodárskej súťaži by sa každá sieť mala zúčastniť zásadne z vlastnej sily. V záujme dodržania tejto zásady by každý verejný zásah mal byť technologicky neutrálny. Výnimky z tejto zásady sú možné len vtedy, keď sa zásahom zameriava na konkrétne zlyhania alebo nerovnováhu trhu a zároveň je vhodný, nevyhnutný a primeraný na prekonanie týchto ťažkostí.

(240) Ak sa tento prechod nechá na trh, existuje riziko, že nie všetky skupiny obyvateľov budú môcť vzhľadom na svoju znevýhodnenú sociálnu situáciu využiť výhody digitálneho televízneho vysielania. Členské štáty vzhľadom na tento problém týkajúci sa sociálnej súdržnosti možno budú chcieť zabezpečiť, aby všetci občania mali po vypnutí analógového televízneho vysielania prístup k digitálnej televízii. Keďže prechodom na digitálne vysielanie vznikajú spotrebiteľom náklady a vyžaduje si to zmenu návykov, členské štáty môžu chcieť pomôcť najmä znevýhodneným skupinám v spoločnosti, ako sú starší ľudia, domácnosti s nízkym príjmom alebo ľudia žijúci v okrajových regiónoch.

([146]) KOM(2002) 263 v konečnom znení, *eEurópa 2005: Informačná spoločnosť pre všetkých*, KOM(2003) 541 v konečnom znení, *oznámenie Komisie o prechode z analógového na digitálne vysielanie (digitalizácia a ukončenie analógového vysielania)* a KOM(2005) 204 v konečnom znení, *oznámenie Komisie o urýchlení prechodu z analógového terestriálneho vysielania na digitálne vysielanie*.

([147]) Pozri *Menšia a lepšie zacielená štátna pomoc: orientačný plán reformy štátnej pomoci na roky 2005 – 2009*, KOM(2005) 107 v konečnom znení.

(241) Komisia vo viacerých rozhodnutiach o štátnej pomoci uplatnila pravidlá štátnej pomoci v tomto odvetví na základe oznámení o digitálnom prechode ([148]). Členské štáty majú viacero možností, ako poskytnúť verejné finančné prostriedky na prechod vo všetkých geografických oblastiach tak, aby tieto mali aj naďalej primerané pokrytie televíznym vysielaním. Zahŕňa to aj podporu vybudovania prenosovej siete v oblastiach, v ktorých by bol inak nedostatočný televízny príjem ([149]). Tieto finančné prostriedky však možno poskytnúť len vtedy, keď tým nedôjde k zbytočnému narušeniu hospodárskej súťaže medzi technológiami alebo spoločnosťami a keď je táto pomoc obmedzená na nevyhnutné minimum.

6.3.2. *Právny základ na posúdenie zlučiteľnosti plánovaného opatrenia*

(242) V prípade, že sa zistí, že opatrenie predstavuje štátnu pomoc v súlade s článkom 107 ods. 1 ZFEÚ, španielske orgány odôvodňujú opatrenie na základe článku 107 ods. 3 písm. c) a článku 106 ods. 2 ZFEÚ. Komisia v ďalšom texte posudzuje zlučiteľnosť opatrenia v zmysle týchto ustanovení s ohľadom na uvedené všeobecné úvahy.

6.3.3. ***Článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ***

(243) Komisia na posúdenie zlučiteľnosti pomoci podľa článku 107 ods. 3 písm. c) porovnáva pozitívny a negatívny vplyv pomoci. Komisia pomocou porovnávacieho testu posudzuje tieto otázky:

1. Je opatrenie pomoci zamerané na jasne vymedzený cieľ spoločného záujmu?
2. Je pomoc dobre navrhnutá tak, aby plnila cieľ spoločného záujmu, t. j. týka sa zlyhania trhu alebo iného cieľa? Najmä:
   a) Je opatrenie pomoci vhodným nástrojom, t. j. existujú nejaké iné, vhodnejšie nástroje?
   b) Má pomoc stimulačný účinok, t. j. mení správanie firiem?
   c) Je opatrenie pomoci primerané, t. j. mohla by sa rovnaká zmena v správaní dosiahnuť aj pri nižšej pomoci?
3. Sú narušenia hospodárskej súťaže a vplyv na obchod obmedzené natoľko, že celkový výsledok je pozitívny?

6.3.3.1. Cieľ spoločného záujmu

(244) Schéma pomoci je zameraná na urýchlenie procesu digitálneho prechodu v Španielsku a na zabezpečenie nepretržitého príjmu televízneho vysielania pre obyvateľov niektorých vzdialených a vidieckych oblastí. Cieľom opatrenia je teda umožniť ľuďom žijúcim v týchto oblastiach sledovať televízne vysielanie. Prístup k médiám vrátane televízneho prenosu je dôležitý z hľadiska uplatňovania ústavného práva občanov na prístup k informáciám. Komisia potvrdila význam a prínosy digitálneho prenosu v akčnom pláne eEurópa 2005 ([150]), ako aj vo svojich dvoch oznámeniach o prechode z analógového na digitálne vysielanie ([151]). Okrem toho vo svojom oznámení i2010 – Európska informačná spoločnosť pre rast a zamestnanosť ([152]) Komisia poukázala na to, že plánovaným odpojením analógového terestriálneho televízneho vysielania do roku 2012 sa v Európe zlepší prístup k spektru. Keďže pri digitálnom vysielaní sa spektrum využíva efektívnejšie, uvoľní sa kapacita spektra pre ďalších používateľov, napríklad pre nové vysielacie a mobilné telefónne služby, čo následne podnieti inovácie a rast v odvetviach televízneho vysielania a elektronickej komunikácie.

([148]) Pozri okrem iného N622/03 Digitalisierungsfonds – Rakúsko (Ú. v. EÚ C 228, 17.9.2005, s. 12), rozhodnutie Komisie 2006/513/ES z 9. novembra 2005 o štátnej pomoci C 25/04 – Zavedenie digitálnej terestriálnej televízie (DVB-T) v Berlíne-Brandenbursku – Nemecko (Ú. v. EÚ L 200, 22.7.2006, s. 14), rozhodnutie Komisie 2007/258/ES z 20. decembra 2006 o opatrení C 24/04 – Digitálna terestriálna televízia vo Švédsku (Ú. v. EÚ L 112, 30.4.2007, s. 77), rozhodnutie Komisie 2007/374/ES z 24. januára 2007 o štátnej pomoci C 52/05 – Digitálne dekodéry v Taliansku (Ú. v. EÚ L 147, 8.6.2007, s. 1), N270/06 – Dotácie na digitálne dekodéry s API – Taliansko (Ú. v. EÚ C 80, 13.4.2007, s. 3), N107/07 – Dotácie pre IdTV – Taliansko (Ú. v. EÚ C 246, 20.10.2007), rozhodnutie Komisie 2008/708/ES z 23. októbra 2007 o štátnej pomoci C 34/06 – Zavedenie digitálneho terestriálneho televízneho vysielania (DVB-T) v Severnom Porýní-Vestfálsku (Ú. v. EÚ L 236, 3.9.2008, s. 10), SA.28685 – Captación de Televisión Digital en Cantabria – Španielsko (Ú. v. EÚ C 119, 24.4.2012).

([149]) Rozhodnutia Komisie 2006/513/ES, odôvodnenie 132.

([150]) KOM(2002) 263 v konečnom znení, eEurópa 2005: Informačná spoločnosť pre všetkých.

([151]) KOM(2003) 541 v konečnom znení, oznámenie Komisie o prechode z analógového na digitálne vysielanie (digitalizácia a ukončenie analógového vysielania) a KOM(2005) 204 v konečnom znení, oznámenie Komisie o urýchlení prechodu z analógového terestriálneho vysielania na digitálne vysielanie.

([152]) KOM(2005) 541 v konečnom znení, 1. júna 2005.

(245) Komisia preto dospela k záveru, že opatrenie je zamerané na jasne vymedzený cieľ spoločného záujmu.

6.3.3.2. Jasne vymedzená pomoc

Zlyhanie trhu

(246) Ako uvádzajú španielske orgány, vo všeobecnosti sa uznáva, že existuje riziko, že nie všetky skupiny obyvateľov budú môcť využívať výhody digitálneho televízneho vysielania (problém sociálnej a regionálnej súdržnosti). K zlyhaniu trhu môže dôjsť vtedy, keď aktéri na trhu nevezmú dostatočne do úvahy pozitívny vplyv prechodu na digitálne vysielanie na spoločnosť ako celok, lebo na to nemajú hospodárske stimuly (pozitívne externality). V záujme sociálnej súdržnosti by sa mali členské štáty navyše postarať o to, aby všetci občania mali po odpojení analógového televízneho vysielania prístup k digitálnemu televíznemu vysielaniu. Na tieto účely môžu prijať opatrenia, ktorými zabezpečia, aby vo všetkých geografických oblastiach bolo aj naďalej primerané pokrytie televíznym vysielaním.

(247) Komisia v rozhodnutí o začatí konania konštatovala, že existuje zlyhanie trhu, lebo vysielatelia nie sú ochotní niesť dodatočné náklady na rozšírenie pokrytia za hranicami svojich zákonných povinností. Satelitné platformy ani súkromné domácnosti navyše neinvestovali do zariadení na prijímanie digitálnych kanálov prostredníctvom satelitu všetkými obyvateľmi oblasti II. Komisia preto uznáva, že ak sa digitálne pokrytie nechá výlučne na trhové sily, ľudia, ktorí majú zvyčajný pobyt vo vidieckej oblasti, môžu úplne prísť o možnosť prijímať voľne dostupný digitálny televízny signál. Verejný zásah prostredníctvom finančnej podpory teda môže byť pre jednotlivcov prínosom.

Technologická neutralita, vhodnosť a primeranosť opatrenia

(248) Zásada technologickej neutrality je v prípadoch prechodu na digitálne vysielanie zakotvená vo viacerých rozhodnutiach Komisie ([153]). Podporili ju aj Všeobecný súd a Súdny dvor ([154]).

(249) Technológia by sa za normálnych okolností mala vybrať v technologicky neutrálnej verejnej súťaži, ako to bolo v ostatných členských štátoch ([155]). Ako sa uvádza v časti 2.2, veľká väčšina verejných súťaží nebola technologicky neutrálna, lebo sa buď explicitne vymedzením predmetu verejnej súťaže, a/alebo implicitne v opise technických špecifikácií týkala terestriálnej technológie a DTT. Tieto požiadavky mohli splniť len prevádzkovatelia DTT (a na týchto verejných súťažiach sa skutočne zúčastnili len títo prevádzkovatelia). Španielsko tvrdí, že zmienky o DTT alebo špecifikácie týkajúce sa zariadení DTT a prenosových centier vo verejnej súťaži neznamenajú, že používanie takýchto centier bolo pre uchádzačov povinné. Tieto zmienky však nemožno odôvodnene interpretovať tak, ako uvádza Španielsko.

(250) Po prvé podľa štúdie spoločnosti Itelazpi z roku 2019 sa na základe španielskej vládnej politiky uložilo obmedzenie týkajúce sa oblasti II, v ktorej sa vyžadovalo používanie DTT. V štúdii spoločnosti Itelazpi z roku 2019 sa uvádza, že na prevádzku inej technológie by regionálna vláda musela prediskutovať s národnou vládou odstránenie tohto obmedzenia pre oblasť II ([156]). Žiadna regionálna vláda sa nepokúsila diskutovať o takomto odstránení obmedzenia.

([153]) Pozri poznámku pod čiarou č. 148.

([154]) Veci T-8/06 – *FAB Fernsehen aus Berlin GmbH/Komisia*, rozsudok zo 6. októbra 2009 (body 70 – 84), ECLI:EU:T:2009:386; C-544/09 P – *Nemecko/Komisia*, rozsudok z 15. septembra 2011 (body 77 – 83), ECLI:EU:C:2011:584; T-177/07, *Mediaset SpA/Komisia*, rozsudok z 15. júna 2010 (bod 109), ECLI:EU:T:2010:233; a C-403/10 P – *Mediaset SpA/Komisia*, rozsudok z 28. júla 2011 (body 100 – 108), ECLI:EU:C:2011:533. Pozri aj rozsudky vo veciach T-462/13 (body 102 – 139), T-465/13 (body 94 – 117), T-487/13 (body 128 – 140), T-541/13 (body 119 – 129) a T-461/13 (body 94 – 112), ktoré Súdny dvor potvrdil v rozsudkoch v spojených veciach C-66/16 P až C-69/16 P a vo veci C-81/16 P. Pozri aj rozsudok vo veci T-808/14 (body 139 – 149) a rozsudok v spojených veciach T-37/15 a T-38/15 (body 157 – 166), ktoré Súdny dvor potvrdil v rozsudkoch vo veciach C-91/17 P, C-92/17 P a C-114/17 P.

([155]) Pozri poznámku pod čiarou č. 21.

([156]) FTI Consulting: *Providing Digital Television Services in the Basque Region of Spain* (Poskytovanie digitálnych televíznych služieb v španielskom Baskicku), strany 12, 20, 44, 9. 5. 2019. Poskytla spoločnosť Itelazpi.

(251) Po druhé tým, že španielska ústredná vláda uprednostnila technológiu DTT, a zmienkami o DTT vo verejnej súťaži sa znemožnilo uchádzačovi predložiť návrh založený na inom technologickom riešení. Formálny argument španielskej vlády teda ignoruje komerčnú realitu. Účasť na verejných súťažiach je náročná na zdroje, takže pre každého uchádzača je finančné nákladná. Rozdelením zásahu v oblasti II na niekoľko stoviek samostatných verejných súťaží sa náklady znásobili, čo bolo veľkou prekážkou vstupu akéhokoľvek uchádzača, ktorý by chcel pokryť celú oblasť II. Kombinácia zásahov ústrednej vlády v prospech technológie DTT, ktoré sú vysvetlené v odôvodneniach (138) a (139), konkrétne zmienky o DTT vo verejných súťažiach a nutnosť zúčastniť sa na stovkách rôznych verejných súťaží preto vyslali jasný signál prevádzkovateľom ostatných platforiem, že účasť na týchto verejných súťažiach by nebola komerčne výhodná. Komisia teda dospela k záveru, že tieto zmienky vo veľkej väčšine prípadov znemožnili prevádzkovateľom iných platforiem zúčastniť sa na verejných súťažiach ([157]).

(252) Výhodou technologicky neutrálnej verejnej súťaže je, že agentúra poskytujúca pomoc si mohla vybrať medzi rôznymi ponukami vrátane možných zliav ponúkaných uchádzačmi. Na druhej strane obídenie verejnej súťaže môže byť odôvodnené, ak sa v štúdii *ex ante* preukáže, že akákoľvek iná technológia je jednoznačne drahšia aj pri zohľadnení všetkých možných zliav, ktoré by sa dali očakávať od potenciálnych uchádzačov, alebo že nespĺňa základné kvalitatívne požiadavky ([158]). Takúto štúdiu nákladov by mal vykonať nezávislý odborník a musí spĺňať určité požiadavky na kvalitu (mal by sa ňou preukázať významný rozdiel v nákladoch, výsledky štúdie musia byť spoľahlivé a údaje musia byť overiteľné). V takom prípade by sa orgán mohol vyhnúť nákladom a strate času v súvislosti s účasťou na verejnej súťaži ([159]).

(253) Platí to ešte viac v tomto prípade, pretože v roku 2008 satelitný prevádzkovateľ Astra už vyhral nad ostatnými uchádzačmi vo verejnej súťaži týkajúcej sa autonómneho regiónu Kantábria (pozri odôvodnenie (13)). Keďže daná verejná súťaž bola technologicky neutrálna, dokazuje to, že v prípade DTT v tom čase pravdepodobne neexistovala podobná požadovaná výhoda v oblasti nákladov alebo kvality. Okrem toho sa satelitná technológia používa na prenos v celej oblasti III a v oblasti II ako podporná služba pre infraštruktúru DTT ([160]). To zdanlivo naznačuje, že satelitná technológia je v zásade vhodná na prenos televíznych signálov v oblasti II.

(254) Na základe týchto dôkazov, ktoré sú v rozpore s predpokladom, že technológia DTT by mala mať jasnú výhodu v oblasti nákladov, by mala byť štúdia nákladov na podporu rozhodnutia, ktorým sa zvýhodňuje konkrétne technologické riešenie spôsobom, že sa zabráni technologicky neutrálnej verejnej súťaži, obzvlášť jednoznačná. Mala by spĺňať aspoň týchto päť kumulatívnych podmienok: 1. štúdia sa musí vykonať *ex ante* ([161]); 2. musí ju vykonať nezávislý odborník; 3. musí sa ňou preukázať významný rozdiel v nákladoch ([162]); 4. výsledky musia byť spoľahlivé ([163]) a 5. údaje musia byť overiteľné.

([157]) Hoci v pôvodnej technologicky neutrálnej verejnej súťaži v Kantábrii tri konzorciá predložili ponuku postavenú na satelitnom riešení (Castilla-La-Mancha Telecom, Telefónica a Astra), žiadna z týchto spoločností – ani žiadny iný prevádzkovateľ platformy inej ako DTT – sa znova nezúčastnila na žiadnej ďalšej verejnej súťaži.

([158]) Takáto štúdia slúžila ako odôvodnenie výberu konkrétnej technológie v prípade širokopásmovej technológie, pozri rozhodnutie Komisie N222/2006 – Pomoc na preklenutie digitálnej priepasti na Sardínii (Ú. v. EÚ C 68, 24.3.2007).

([159]) Spojené kráľovstvo vybralo na účely poskytovania miestneho televízneho vysielania technológiu DTT na základe štúdie *ex ante*, ktorú vypracoval regulačný orgán OFCOM, a na základe konzultácií *ex ante* s aktérmi na trhu. Komisia preto netrvala na uskutočnení technologicky neutrálnej verejnej súťaže. SA.33980 (2012/N) – Miestne televízne vysielanie v Spojenom kráľovstve, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/244689/244689_1425664_116_2.pdf.

([160]) Napríklad v prípade spoločností Itelazpi a Cellnex nie sú niektoré prenosové centrá DTT schopné prijímať multiplexové signály cez terestriálnu sieť a prijímať ich zo satelitov spoločnosti Hispasat. Pozri štúdiu spoločnosti Itelazpi z roku 2015, strana 20.

([161]) Len ak sa štúdia vykoná pred výberom konkrétneho technologického riešenia (*ex ante*), orgán môže tvrdiť, že jeho rozhodnutie vzdať sa technologicky neutrálnej verejnej súťaže bolo založené na takejto štúdii.

([162]) Odhady nákladov vychádzajú z predpokladov, a preto sú spojené s neistotou. Aby bolo možné zdôvodniť technologický výber *ex ante*, odhady nákladov musia byť konzervatívne. Musia zahŕňať možné zníženie nákladov, ktoré môžu potenciálni uchádzači dosiahnuť na základe svojho postavenia na trhu alebo možných synergií. Mali by takisto odrážať možné zľavy, ktoré môže uchádzač ponúknuť s cieľom vstúpiť na nový trh.

([163]) Porovnanie nákladov je spoľahlivé v prípade, že celkový výsledok sa nezmení, ak sa zmenia základné predpoklady v primeranom rozsahu.

(255) Počas vyšetrovania španielske orgány predložili rôzne štúdie nákladov, z ktorých údajne vyplýva, že používanie technológie DTT by bolo menej nákladné ako používanie satelitnej technológie. Všetky tieto porovnania nákladov majú nedostatok v tom, že zohľadňujú len náklady na inštaláciu. Vo väčšine sa vôbec nezohľadňujú náklady na prevádzku a údržbu. Po zavedení DTT sa však ukázalo, že používanie tejto technológie si vyžiadalo značné výdavky na prevádzku a údržbu, ktoré španielske orgány financovali poskytovaním nepretržitej pomoci prevádzkovateľom DTT na prevádzku a údržbu (do dnešného dňa). Pri porovnaní nákladov rôznych technológií by sa mali zohľadniť všetky príslušné náklady, t. j. vrátane takýchto výdavkov na prevádzku a údržbu.

(256) Štúdiou Španielska *ex ante* z roku 2007 uvedenou v odôvodnení 119 sa dostatočne nepreukazuje nadradenosť terestriálnej platformy nad satelitnou. Štúdiou sa naopak dospelo k záveru, že voľba konkrétneho technologického riešenia na rozšírenie pokrytia sa má analyzovať individuálne v jednotlivých regiónoch s ohľadom na topografické a demografické charakteristiky každého regiónu. Tento záver teda poukazuje na nutnosť uskutočniť technologicky neutrálnu verejnú súťaž, v ktorej sa stanoví najvhodnejšia platforma. Všeobecný súd potvrdil, že štúdiou Španielska z roku 2007 sa dostatočne nepreukázala nadradenosť terestriálnej platformy nad satelitnou platformou. Okrem toho Všeobecný súd rozhodol, že analýzou vykonanou v štúdii Španielska z roku 2007 sa neodôvodňovalo nedodržanie zásady technologickej neutrality ([164]).

(257) Niektoré autonómne spoločenstvá predložili v priebehu vyšetrovania interné výpočty porovnávajúce náklady použitia týchto dvoch technológií na rozšírenie pokrytia. Okrem neistého dátumu uskutočnenia týchto výpočtov ([165]) však žiadny z nich nebol dostatočne podrobný a spoľahlivý na odôvodnenie voľby terestriálnej technológie na rozšírenie pokrytia ([166]). Žiadny z nich navyše neuskutočnil nezávislý odborník. V novembri 2010 autonómny región Galícia podal správu o stretnutiach so spoločnosťou Astra, ktoré sa uskutočnili v roku 2009, a poskytol porovnanie nákladov obsahujúce údaje, ktoré Astra poskytla v rámci týchto diskusií. Toto porovnanie nákladov bolo predmetom odvolania podaného autonómnym regiónom Galícia proti rozhodnutiu z roku 2013 a Všeobecný súd tieto výpočty neuznal ako odôvodnenie, že terestriálna technológia bola nadradená satelitnej technológii ([167]). V tomto porovnaní nákladov sa nezohľadňujú náklady na poskytovanie prijímačov DTT konečným zákazníkom. Takéto náklady sú značné, keďže prechod na DTT vyžaduje, aby každá domácnosť dostala anténu a dekodér.

(258) Pokiaľ ide o dve štúdie nákladov, ktoré predložila spoločnosť Cellnex (Abertis), treba povedať, že boli vypracované v roku 2010, teda dlho po realizácii skúmaných opatrení. To, že tieto štúdie sa uskutočnili až po realizácii sporných opatrení, znamená, že bez ohľadu na to, či ich možno považovať za nezávislé a dostatočne spoľahlivé, ich nemožno uvádzať na podporu odôvodnenia, prečo španielska vláda neuskutočnila technologicky neutrálnu verejnú súťaž. Výsledky týchto štúdií sú navyše v rozpore s odhadom nákladov spoločnosti Astra, podľa ktorého je satelitná technológia údajne efektívnejšia z hľadiska nákladov ([168]).

([164]) Pozri rozsudok vo veci T-461/13 (body 118 – 120), rozsudok vo veci T-462/13 (body 113 – 114), rozsudok vo veci T-465/13 (body 104 – 105), T-541/13 (body 132 – 133).

([165]) Interné výpočty nie sú opatrené dátumom a mohli byť vykonané *ex post*. Komisii boli poskytnuté dlho po začatí vyšetrovania a roky po nadobudnutí účinnosti opatrenia (t. j. v Galícii v roku 2010, v Navarre, Madride, La Rioje, vo Valencii v roku 2011, v Aragónsku v roku 2012).

([166]) Murcia uvádza porovnanie nákladov z 15. októbra 2008, z ktorého údajne vyplýva, že v porovnaní s DTT sú náklady na zavedenie satelitnej technológie pre mestskú radu vyššie o 70 % a pre občanov o 100 %. Porovnanie nákladov však nie je možné overiť, keďže neobsahuje žiadne prílohy s údajmi a výpočtami. Pri porovnaní sa neberie do úvahy, že v rámci verejnej súťaže (ako v prípade Kantábrie) môže satelitný prevádzkovateľ ponúkať zľavy, a neberie sa do úvahy ani to, že v prípade technológie DTT, s výnimkou inštalácie, vznikajú značné náklady na prevádzku a údržbu.

([167]) Pozri odôvodnenie Všeobecného súdu vo veci T-463/13 *Comunidad Autónoma de Galicia/Komisia*, body 128 – 129.

([168]) V podaní spoločnosti Itelazpi z 13. júna 2019 sa uznávajú štúdie nákladov spoločnosti Astra. Tvrdí sa v ňom, že tieto štúdie obsahujú niekoľko chýb, ktoré sa však nevysvetľujú, pričom sa nevysvetľuje ani to, do akej miery by boli rozhodujúce pre celkové závery spoločnosti Astra. Spoločnosť Cellnex Telecom vo svojom podaní z 13. júna 2019 podrobnejšie kritizuje niekoľko predpokladov spoločnosti Astra týkajúcich sa nákladov (strana 24 – 26). Keďže Komisia sa nespolieha na žiadnu konkrétnu správu, ďalej sa nimi nezaoberá.

(259) Ďalšiu štúdiu predložili španielske orgány 8. novembra 2012, teda viac ako štyri roky po tom, ako španielska vláda začala poskytovať pomoc na infraštruktúru DTT ([169]) (ďalej len „štúdia Španielska z roku 2012“). Komisia poznamenáva, že štúdia Španielska z roku 2012 bola predložená v súvislosti s iným prípadom ([170]) a v tomto prípade bola zaregistrovaná na žiadosť španielskych orgánov. V štúdii sa porovnávajú náklady na prispôsobenie televíznych prijímačov v každej domácnosti pre celé španielske obyvateľstvo v dôsledku sprístupnenia tzv. digitálnej dividendy. Štúdia Španielska z roku 2012 nie je v tomto prípade relevantná, pretože sa netýka rozšírenia pokrytia DTT v oblasti II ani žiadnych nákladov financovaných z posudzovanej pomoci. Vzhľadom na načasovanie navyše nemožno uznať, že rozhodnutie vlády v prospech DTT sa zakladalo na štúdii Španielska z roku 2012. Okrem toho nedostatok štúdie Španielska z roku 2012 spočíva aj v tom, že sa v nej neuvádza zdroj údajov. Použité údaje teda nie sú overiteľné.

(260) Ďalšie štúdie *ex post* boli predložené v roku 2019, t. j. približne desať rokov po tom, ako španielska vláda prijala opatrenia na zavedenie DTT v oblasti II. V štúdii Katalánska sa posudzovali rôzne technológie plánované na poskytovanie digitálnej televízie v oblasti II. Vychádza sa v nej z údajov za rok 2008. V štúdii sa dospelo k záveru, že najschodnejšími technológiami sú terestriálna a satelitná a že z týchto dvoch technológií je technológia DTT pre občanov najlacnejšia.

(261) Táto štúdia sa vykonala v roku 2017, teda po zavedení skúmaných opatrení. Skutočnosť, že sa vykonala po zavedení sporných opatrení, vylučuje, aby sa takouto štúdiou odôvodňovalo neuskutočnenie technologicky neutrálnej verejnej súťaže španielskou vládou. Odhady v štúdii okrem toho nie sú spoľahlivé. ([171])

(262) Dňa 13. júna 2019 spoločnosť Itelazpi ako príjemca pomoci určenej na DTT z autonómnej oblasti Baskicko predložila dve štúdie, ktorými sa údajne preukázalo, že poskytovanie digitálneho televízneho signálu prostredníctvom siete DTT je nákladovo efektívnejšie ako poskytovanie takýchto signálov prostredníctvom satelitnej siete. Prvá štúdia spoločnosti Itelazpi bola vypracovaná v roku 2015, zatiaľ čo druhá štúdia pochádza z roku 2019.

(263) V štúdii spoločnosti Itelazpi z roku 2015 sa odhadujú prírastkové náklady na poskytovanie pokrytia celoštátnych multiplexov prostredníctvom DTT a satelitných možností (okrem regionálnych služieb). Štúdia nezahŕňa spoločné náklady na vnútroštátne ani regionálne služby z dôvodu existujúcej infraštruktúry, riadenia a iných podporných služieb spoločnosti Itelazpi. Zahŕňa prenosové zariadenia, dekodéry pre spotrebiteľov a spoločné anténové systémy.

(264) Aj tieto štúdie boli vypracované dlho po prijatí samotného rozhodnutia. Bez ohľadu na platnosť výsledkov ich preto nemožno považovať za základ pôvodného výberu konkrétnej technológie vládou ([172]). Okrem toho výsledky štúdií nákladov vychádzajú najmä zo základných predpokladov, ktoré nie sú spoľahlivé ([173]). Nespĺňajú ani požiadavky na kvalitu uvedené v odôvodnení (254) ([174]).

([169]) Analysys Mason: Evaluación de los costes sobrevenidos de las diferentes tecnologías para poder recibir la cobertura actual del servicio de televisión tras la liberación del dividendo digital. 20 de septiembre de 2012.

([170]) SA.32619 [2012/C (ex 2011/N)] oznámené Španielskym kráľovstvom na náhradu určitých nákladov vyplývajúcich z uvoľnenia digitálnej dividendy (Ú. v. EÚ L 361, 31.12.2016, s. 1).

([171]) Existuje napríklad nerigorózna analýza nákladov na inštaláciu v jednotlivých domácnostiach. V štúdii sa predpokladá, že všetky jednotlivé domácnosti majú takmer všetky zariadenia umožňujúce prístup k DTT, a to na rozdiel od satelitu. Dôsledkom tohto predpokladu je zvýšenie nákladov na satelitné technológie v porovnaní s nákladmi na DTT. Hoci sa v štúdii uvádza, že zariadenia na inštaláciu, ktoré sú potrebné pre obe technológie, sú podobné, v prípade DTT sa v štúdii počítajú len náklady vo výške 30 EUR na dekodér, zatiaľ čo v prípade satelitnej technológie sa v nej zohľadňujú náklady vo výške 588 EUR. V sume 588 EUR je zahrnutých 270 EUR na nákup dvoch satelitných prijímačov. Rozdielne zaobchádzanie s DTT a so satelitnou technológiou sa prejavuje aj vo výpočtoch celkových nákladov. V sume viac ako 71 miliónov EUR sa zohľadňuje prispôsobenie jednotlivých domácností satelitnej technológii, zatiaľ čo náklady na prispôsobenie technológie DTT sú nulové.

([172]) Spoločnosť Itelazpi naozaj netvrdila, že či už ústredná vláda, alebo regionálna vláda Baskicka založili svoje rozhodnutie na údajoch použitých v tejto štúdii.

([173]) Napríklad v štúdiách spoločnosti Itelazpi z rokov 2015 a 2019 sa predpokladá, že poskytovanie satelitných služieb by sa uskutočnilo na základe prenájmu existujúcej kapacity satelitného transpondéra zo satelitnej platformy a prevádzkovania samotného satelitného pripojenia. Podobne ako v prípade verejnej súťaže v Kantábrii sa v nich nezohľadňuje možnosť, že na trh môže vstúpiť samotný satelitný prevádzkovateľ. Z výpočtu preto vyplýva zaujatosť voči satelitnej technológii, pretože vylučuje možnosť akýchkoľvek množstevných zliav alebo možných rokovaní o cene, ktoré by sa v prípade verejnej súťaže zvyčajne uskutočnili. V prípade otvorenej verejnej súťaže, ako sa preukázalo v súvislosti s verejnou súťažou v Kantábrii, by satelitný prevádzkovateľ mohol založiť svoju ponuku na úplne inom výpočte ceny. Presnejšie povedané, výpočty nákladov sú neobjektívne. Používajú sa v nich napríklad súčasné ceny satelitných dekodérov pri výpočte nákladov na satelitnú technológiu, ktoré sú výrazne vyššie ako náklady v niektorých iných krajinách EÚ (strana 10 štúdie spoločnosti Itelazpi z roku 2015 a strana 45 štúdie spoločnosti Itelazpi z roku 2019). Tým sa zanedbáva možnosť poskytnutia množstevných zliav, ktorú by satelitný prevádzkovateľ mohol využiť, ak pôsobí vo viacerých členských štátoch.

([174]) Výpočty nákladov nemožno overiť. Pokiaľ ide o náklady na DTT, v štúdii sa odkazuje na interné údaje spoločnosti Itelazpi. Takéto údaje neboli k štúdii priložené. Pokiaľ ide o náklady na satelitnú technológiu, v štúdii sa odkazuje na spoločnosť Astra bez toho, aby sa v nej uvádzalo, kde a v akom kontexte poskytla takéto údaje.

(265) Na záver španielska vláda neuskutočnila technologicky neutrálne verejné súťaže. Jej výber technológie DTT nebol založený na nezávislej, dôkladnej štúdii *ex ante*, ktorou by sa odôvodňovala neexistencia otvorenej verejnej súťaže.

(266) Skúmané opatrenie navyše nemožno považovať za vhodné.

(267) Skutočnosť, že niektoré domácnosti v oblasti II prijímajú voľne dostupné televízne kanály prostredníctvom satelitu ([175]), je dôkazom, že terestriálna technológia nie je vždy najefektívnejšou a najvhodnejšou platformou. Komisia takisto konštatuje, že satelitné riešenie sa použilo aj v niektorých ďalších členských štátoch ([176]).

(268) Spoločnosť Astra sa navyše zúčastnila na technologicky neutrálnej verejnej súťaži na rozšírenie digitálneho televízneho pokrytia v Kantábrii a vyhrala ju, čo poukazuje minimálne na to, že satelitná platforma dokáže poskytovať túto službu ([177]).

(269) Vhodnosť tohto opatrenia sa stále spochybňuje. Hoci prechod z analógového televízneho vysielania na DTT v pásme 800 MHz sa v Španielsku ukončil 3. apríla 2010, v roku 2011 sa rozhodlo vydražiť frekvencie v pásme 800 MHz. Preto bolo potrebné najneskôr do 1. januára 2014 presunúť vysielanie na iné kanály v pásme nižšom ako 790 MHz. Keďže tým vznikli ďalšie náklady, Španielsko 5. novembra 2011 notifikovalo dve opatrenia s rozpočtom 600 – 800 miliónov EUR týkajúce sa oblasti I. V auguste 2016 Komisia skonštatovala, že tieto opatrenia predstavujú nezlučiteľnú pomoc ([178]). Tieto náklady by nevznikli, ak by sa boli vybrali iné platformy (IPTV, kábel, satelit).

(270) Okrem toho sa poukázalo na to, že nové mobilné služby (LTE, 4G) využívajú frekvenciu, ktorá je blízka spektru využívanému DTT, a preto by tieto mobilné služby mohli rušiť signály DTT, v dôsledku čoho si domácnosti musia kupovať drahé filtre na ochranu svojho signálu DTT pred týmto rušením ([179]). Nedá sa vylúčiť, že podobné rušenie predstavuje všeobecnejší problém, ktorý môže ohroziť vhodnosť terestriálneho vysielania v budúcnosti najmä v súvislosti s intenzívnejším a rozšírenejším zavádzaním prístupových sietí novej generácie (NGA).

(271) Španielsko predložilo ďalšie dva argumenty na podporu tvrdenia, že satelitný prenos by bol drahší ako DTT. Po prvé zmluvy s niektorými poskytovateľmi obsahujú územné obmedzenia pre vysielateľov. Zabezpečenie tohto podmieneného prístupu by bolo pri satelitnej technológii nákladnejšie. Po druhé satelitná technológia by neumožňovala vysielať veľké množstvo regionálnych kanálov. Tieto tvrdenia sú však nepodložené a sú v rozpore so skutočnosťou, že zmluva spoločnosti Astra s Kantábriou obsahovala profesionálny systém podmieneného prístupu. Podľa výpočtov nákladov spoločnosti Astra by navyše satelitná technológia bola lacnejšia aj v prípade, ak by bolo nutné uzatvoriť samostatné zmluvy s každým španielskym regiónom. Čo sa týka regionálneho vysielania, spoločnosť Astra trvá na tom, že údaj španielskej vlády o 1 380 kanáloch je veľmi prehnaný ([180]). Podľa vlastných výpočtov spoločnosti Astra by bola satelitná technológia lacnejšia aj v prípade, že by súčasťou vysielania boli regionálne a miestne kanály.

(272) Jestvujú aj dôkazy o tom, že regionálne vlády vedeli o existencii technologickej alternatívy rozšírenia terestriálnej platformy. Vyšetrovaním sa zistilo, že na začiatku procesu sa niektoré regióny stretli s predstaviteľmi spoločnosti Astra. Spoločnosť Astra im na týchto stretnutiach predstavila návrh satelitného riešenia, ktorým sa však regionálne vlády ďalej nezaoberali.

([175]) Spoločnosť Hispasat, ktorú spoločne vlastnia spoločnosť Abertis a španielska vláda, poskytuje služby niektorým autonómnym spoločenstvám v častiach oblasti II. Na Kanárskych ostrovoch napríklad 16 dedín v oblasti II prijíma voľne dostupné televízne vysielanie prostredníctvom satelitu. To isté sa týka približne 9 000 ľudí v Kastílii-Leóne. Keďže spoločnosť Abertis má na starosti kontrolu satelitných prijímačov na všetkých terestriálnych zariadeniach a iným satelitným prevádzkovateľom neumožňuje pripojiť sa k týmto prijímačom, len spoločnosť Hispasat môže ponúknuť tieto služby prenosu DTT na poskytovanie signálu terestriálnym vežiam.

([176]) Napr. vo Francúzsku, v Spojené kráľovstve, Taliansku, na Slovensku.

([177]) Potvrdil to aj rozsudok vnútroštátneho súdu. Pozri poznámku pod čiarou č. 16.

([178]) Pozri rozhodnutie (EÚ) 2016/2395.

([179]) Ofcom, *Second consultation on coexistence of new services in the 800 MHz band with digital terrestrial television* (Druhá konzultácia o koexistencii nových služieb v pásme 800 MHz s digitálnou terestriálnou televíziou), http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/second-coexistence-consultation/.

([180]) Podľa odhadov spoločnosti Astra v súčasnosti vysiela celkovo len 415 miestnych kanálov. Z vlastných výpočtov Komisie vyplýva, že počet kanálov, ktoré uviedlo Španielsko, je trochu nadhodnotený.

(273) Čo sa týka primeranosti, pri navrhovaní zásahu v oblasti II by bolo vhodnejšie, aby ústredná vláda najprv uskutočnila porovnanie nákladov (alebo verejnú súťaž) na vnútroštátnej úrovni. Keďže hlavné náklady satelitnej siete vyplývajú z kapacity satelitu, táto platforma dosahuje výrazné úspory z rozsahu ([181]). Existujú dôkazy o tom, že spoločnosť Astra ponúkla na rokovaniach s regionálnymi vládami výrazné zníženie ceny, ak by sa zmluva uzatvorila spoločne s viacerými regiónmi. Ak by sa teda uskutočnila celoštátna verejná súťaž, cena sa mohla ešte viac znížiť. Tým, že sa prijali decentralizované a neharmonizované opatrenia, niekedy dokonca na mestskej úrovni, sa však technológia s takou úsporou z rozsahu dostala do výrazne znevýhodneného postavenia. Celková suma štátnej pomoci potrebná na poskytovanie digitálnych televíznych služieb domácnostiam v oblasti II sa v dôsledku toho zvýšila. Hoci Španielsko má pri poskytovaní prostriedkov ústrednej vlády právomoc rozhodnúť o administratívnej organizácii, španielska vláda mohla namiesto tlaku na použitie technológie DTT aspoň nabádať autonómne spoločenstvá, aby vo svojich verejných súťažiach zohľadnili možné úspory nákladov v prípade konkrétnych platforiem.

(274) Komisia sa na záver domnieva, že skúmané opatrenie nezodpovedalo zásade technologickej neutrality. Ako bolo vysvetlené, opatrenie nie je primerané a nie je vhodným nástrojom na zabezpečenie voľne dostupných televíznych kanálov pre obyvateľov oblasti II. Záver, že opatrenie nerešpektuje zásadu technologickej neutrality, bol potvrdený rozsudkami vo veciach T-462/13 ([182]), T-465/13 ([183]), T-487/13 ([184]), T-541/13 ([185]) a T-461/13 ([186]), ktoré Súdny dvor potvrdil v spojených veciach C-66/16 P až C-69/16 P a vo veci C-81/16 P.

6.3.3.3. Prevádzka a údržba siete

(275) Pokiaľ ide o financovanie poskytnuté na prevádzku a údržbu dotovaných sietí po dokončení digitalizácie a až do obdobia uvedeného v časti 2.3. (t. j. do času, keď boli skúmané opatrenia zmenené), keďže ide o doplnkovú pomoc k pomoci určenej na zavedenie, nemožno ju považovať za technologicky neutrálnu. Jej účelom je zachovať centrá, ktoré vysielajú signál prostredníctvom terestriálnych platforiem. Aj táto pomoc je teda nezlučiteľná.

6.3.3.4. Zabránenie zbytočnému narúšaniu hospodárskej súťaže

(276) Verejný zásah síce môže byť odôvodnený v prípade určitých zlyhaní trhu a možných problémov v oblasti súdržnosti, v tomto prípade však forma opatrenia vyvoláva zbytočné narúšanie hospodárskej súťaže.

6.3.3.5. Záver v súvislosti s článkom 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ

(277) Komisia dospela k záveru, že skúmané opatrenie vrátane prebiehajúcej pomoci nie je vhodným, nevyhnutným a primeraným nástrojom na nápravu identifikovaného zlyhania trhu.

6.3.4. Článok 106 ods. 2 ZFEÚ

(278) V tomto prípade vo všeobecnosti ani v konkrétnom prípade Baskicka nemožno uplatniť výnimku podľa článku 106 ods. 2, ktorá sa vzťahuje na náhradu zo strany štátu za náklady na poskytnutie služby vo verejnom záujme. Komisia sa domnieva, že celoštátne (alebo regionálne) orgány musia jasne vymedziť službu všeobecného hospodárskeho záujmu a zveriť ju konkrétnemu podniku. Ako je uvedené v odôvodneniach (198) až (204), Komisia sa domnieva,

([181]) Satelitný signál možno vysielať na celom území Španielska. V prípade terestriálnej platformy si však geografické rozšírenie vyžaduje inštaláciu nových opakovačov a/alebo prenosových veží.
([182]) Pozri body 102 – 139.
([183]) Pozri body 94 – 117.
([184]) Pozri body 128 – 140.
([185]) Pozri body 119 – 129.
([186]) Pozri body 94 – 112.

že španielske a baskické orgány jasne nevymedzili prevádzku terestriálnej platformy ako službu vo verejnom záujme. Tento záver potvrdil Všeobecný súd vo veciach T-462/13 ([187]), T-465/13 ([188]), T-487/13 ([189]), T-541/13 ([190]) a T-461/13 ([191]). Uvedené rozsudky navyše potvrdil Súdny dvor v spojených veciach C-66/16 P až C-69/16 P ([192]) a vo veci C-81/16 P ([193]).

6.4. **Nová neoprávnená pomoc**

(279) Spoločnosť Abertis tvrdí, že rozvoj terestriálnej vysielacej siete v oblasti II takmer úplne financovali španielske autonómne spoločenstvá s použitím verejných prostriedkov na základe právnych predpisov z roku 1982, t. j. spred pristúpenia Španielska k Európskemu hospodárskemu spoločenstvu v roku 1986. Schému teda podľa spoločnosti Abertis možno považovať za súčasť prebiehajúceho verejného financovania prevádzky miestnych terestriálnych sietí, a teda za existujúcu pomoc.

(280) Regióny naozaj začali financovať rozšírenie terestriálnej siete už začiatkom 80. rokov 20. storočia, ale v tom čase neboli na trhu žiadni súkromní vysielatelia. Rozšírená infraštruktúra teda slúžila len potrebám verejnoprávneho vysielateľa, ktorý bol v každom prípade povinný poskytovať signál väčšine obyvateľstva. Terestriálne televízne vysielanie bolo navyše v tom čase jedinou platformou na prenos televízneho signálu v Španielsku. Rozšírenie jedinej dostupnej siete preto neviedlo k narušeniu hospodárskej súťaže s inými platformami.

(281) Právne predpisy a technológia sa odvtedy zmenili, čo viedlo k vzniku nových vysielacích platforiem a vstupu nových aktérov, najmä súkromných vysielateľov, na trh. Keďže príjemca a celkové okolnosti verejného financovania sa výrazne zmenili, skúmané opatrenie nemožno považovať za zmenu čisto formálneho alebo administratívneho charakteru. Táto zmena má totiž vplyv na samotnú podstatu pôvodnej schémy, takže sa musí považovať za novú schému pomoci ([194]). Prechod z analógového na digitálne televízne vysielanie v každom prípade umožnil až nedávny technologický pokrok, takže ide o nový fenomén. Španielske orgány teda mali túto novú pomoc notifikovať.

6.5. **Záver**

(282) Komisia konštatuje, že finančné prostriedky, ktoré Španielsko poskytlo prevádzkovateľom terestriálnych sietí na modernizáciu a digitalizáciu sietí na účely poskytovania voľne dostupných televíznych kanálov v oblasti II (vrátane pomoci, ktorú poskytli španielske autonómne spoločenstvá a miestne korporácie), predstavujú pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Pomoc nie je zlučiteľná s vnútorným trhom, lebo neboli splnené kritériá technologickej neutrality. Pomoc navyše nebola notifikovaná ([195]) Komisii, ako sa vyžaduje podľa článku 108 ods. 3 zmluvy, a realizovala sa neoprávnene bez povolenia Komisie. Prevádzkovatelia terestriálnych sietí ju teda musia vrátiť.

(283) Komisia sa okrem toho domnieva, že pomoc na prevádzku a údržbu digitalizovanej siete poskytnutá bez verejných súťaží alebo na základe technologicky neneutrálnych verejných súťaží, pričom bola poskytnutá až do obdobia uvedeného v časti 2.3. (t. j. do času, keď bola skúmaná schéma zmenená), je takisto nezlučiteľná. Táto pomoc navyše nebola notifikovaná Komisii, ako to vyžaduje článok 108 ods. 3 ZFEÚ, a realizovala sa neoprávnene bez povolenia Komisie.

(284) Každá budúca štátna pomoc na údržbu a prevádzku sa musí notifikovať a musí byť v súlade so zásadou technologickej neutrality.

([187]) Body 55 – 79 rozsudku vo veci T-462/13.
([188]) Body 55 – 80 rozsudku vo veci T-465/13.
([189]) Body 89 – 119 rozsudku vo veci T-487/13.
([190]) Body 65 – 95 rozsudku vo veci T-541/13.
([191]) Body 53 – 78 rozsudku vo veci T-461/13.
([192]) Pozri body 67 – 76 rozsudku v spojených veciach C-66/16 P až 69/16 P.
([193]) Pozri body 38 – 54 rozsudku vo veci C-81/16 P.
([194]) Veci T-195/01 a T-207/01, Gibraltár, ECLI:EU:T:2002:111, body 109 – 111.
([195]) S výnimkou Murcie, ktorá opatrenie notifikovala po jeho vykonaní.

7. **VRÁTENIE POMOCI**

7.1. **Nutnosť odstrániť pomoc**

(285) Podľa Zmluvy o fungovaní Európskej únie a ustálenej judikatúry súdov Únie je Komisia oprávnená rozhodnúť, že príslušný členský štát musí zmeniť alebo zrušiť pomoc, keď zistí, že je nezlučiteľná s vnútorným trhom ([196]). Súdny dvor takisto dôsledne trvá na tom, že povinnosť členského štátu zrušiť pomoc, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, je určená na obnovenie pôvodnej situácie ([197]).

(286) V tejto súvislosti Súdny dvor potvrdil, že tento cieľ sa dosiahne vtedy, keď príjemca vráti sumy poskytnuté v podobe neoprávnenej pomoci, a tým stratí výhodu, ktorú mal v porovnaní so svojimi konkurentmi na vnútornom trhu, a obnoví sa situácia spred vyplatenia pomoci ([198]).

(287) V súlade s judikatúrou v článku 16 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2015/1589 sa uvádza, že „ak sa prijmú záporné rozhodnutia v prípadoch neoprávnenej pomoci, Komisia rozhodne, že dotknutý členský štát prijme všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu.“

(288) Vzhľadom na skutočnosť, že financovanie digitalizácie terestriálnej platformy a následnej údržby a prevádzky bolo vykonané v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ a má sa považovať za neoprávnenú a nezlučiteľnú pomoc, musí sa táto pomoc vrátiť s cieľom obnoviť situáciu, ktorá existovala na vnútornom trhu pred jej poskytnutím. Vrátenie by sa malo vzťahovať na obdobie odo dňa, ku ktorému bola pomoc poskytnutá príjemcovi, až do jej skutočného vrátenia. Suma, ktorá sa má vrátiť, by mala zahŕňať úroky až do skutočného vrátenia, ktoré sa vypočítajú v súlade s ustanoveniami uvedenými v kapitole V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ([199]).

7.2. **Príjemcovia štátnej pomoci a kvantifikácia pomoci**

(289) V prípade, že prevádzkovatelia platforiem priamo dostali finančné prostriedky na modernizáciu a rozšírenie svojich sietí a na prevádzku a údržbu, sú priamymi príjemcami. Keď sa pomoc vyplatila verejným podnikom, ktoré následne uskutočnili verejné súťaže na rozšírenie pokrytia, vybratý prevádzkovateľ platformy sa považuje za nepriameho príjemcu. Neoprávnená a nezlučiteľná pomoc sa od prevádzkovateľov platforiem by sa mala vymáhať bez ohľadu na to, či sú priamymi, alebo nepriamymi príjemcami.

7.2.1. *Kategórie verejných súťaží*

(290) Technologicky neutrálna verejná súťaž je verejná súťaž, ktorá spĺňa dve kumulatívne podmienky: i) verejná súťaž sa výslovne týka rozšírenia pokrytia digitálnym televíznym vysielaním (a nie digitálnym terestriálnym televíznym vysielaním) a ii) technické špecifikácie verejnej súťaže pripúšťajú aj iné ako terestriálne technológie. Verejnú súťaž nemožno považovať za technologicky neutrálnu, ak jej technické špecifikácie vyžadujú nákup alebo použitie technického vybavenia na prenos digitálneho terestriálneho televízneho signálu.

(291) V prípadoch, keď sa neoprávnená pomoc poskytla v nadväznosti na technologicky neneutrálnu verejnú súťaž, členský štát musí príslušnú verejnú súťaž zaradiť do kategórie dodávky technického vybavenia alebo rozšírenia pokrytia podľa podmienok stanovených ďalej.

(292) Pri verejných súťažiach na rozšírenie pokrytia bola víťazná spoločnosť poverená úlohou poskytnúť (niekedy i vybudovať) funkčnú sieť DTT. Úlohy, ktoré bolo potrebné na tieto účely vykonať, zahŕňali návrh a technické vyhotovenie siete, prenos signálu, inštaláciu siete a dodávku potrebného zariadenia. Verejné súťaže na rozšírenie pokrytia zahŕňajú aj prípady, keď sa uskutočňuje dodávka zariadenia a prevádzkovateľ siete je oprávnený prevádzkovať, používať toto zariadenie alebo mať z neho výhodu, a to bez ohľadu na vlastníctvo zariadenia. Okrem toho verejné súťaže na rozšírenie pokrytia zvyčajne zahŕňajú doplnkové zmluvy týkajúce sa digitalizácie prenosových centier alebo výstavby nových prenosových centier (ako sú priestory, adaptačné práce, dodávka energie, dôkladná údržba, lízingové zmluvy, štúdie týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia).

([196]) Rozsudok z 12. júla 1973, *Komisia/Nemecko*, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, bod 13.
([197]) Rozsudok z 21. marca 1990, *Belgicko/Komisia*, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, bod 66.
([198]) Rozsudok zo 17. júna 1999, *Belgicko/Komisia*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, body 64 a 65.
([199]) Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999, ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1).

(293) V prípade verejných súťaží na dodávku telekomunikačných zariadení bola víťazná spoločnosť požiadaná o poskytnutie potrebného zariadenia na modernizáciu siete. Úlohy, ktoré bolo potrebné na tieto účely vykonať, zahŕňali dodávku, inštaláciu a aktiváciu zariadenia, ako aj odbornú prípravu zamestnancov. V prípade týchto verejných súťaží na dodávku zariadenia sa vrátenie pomoci nevyžaduje. Inými slovami, poskytovatelia len technického vybavenia nie sú povinní pomoc vrátiť. Ak však verejná súťaž vedie k digitalizácii existujúcej terestriálnej siete vrátane prípadného poskytnutia zariadenia, ktoré prevádzkovateľ siete prevádzkuje, používa alebo má z neho výhodu, túto pomoc vráti prevádzkovateľ siete, keďže daná verejná súťaž by mala byť klasifikovaná ako verejná súťaž na rozšírenie pokrytia.

(294) Španielsko musí vymôcť pomoc poskytnutú na základe technologicky neneutrálnej verejnej súťaže, keďže verejné súťaže na rozšírenie pokrytia takto klasifikovala. Ak sa Španielsko domnieva, že aj iné verejné súťaže ako tie, ktoré Komisia sama považuje za technologicky neutrálne, spĺňajú tieto dve podmienky, poskytne Komisii dokumenty týkajúce sa príslušných verejných súťaží.

Príklad

Spomedzi verejných súťaží, ktoré Komisia preskúmala, sa ako príklad technologicky neneutrálnej verejnej súťaže na rozšírenie pokrytia uvádza verejná súťaž uskutočnená autonómnym spoločenstvom Estremadura ([200]). Napriek názvu verejnej súťaže, ktorý odkazuje len na dodávku technického vybavenia, predmet verejnej súťaže v skutočnosti zahŕňal aj návrh a rozvoj siete ([201]). Vzhľadom na špecifikácie je táto verejná súťaž technologicky neneutrálna ([202]) napriek prítomnosti doložky, ktorá je na prvý pohľad doložkou o technologickej neutralite ([203]).

Ďalším príkladom technologicky neneutrálnej verejnej súťaže na rozšírenie pokrytia je verejná súťaž, ktorú uskutočnil verejný podnik Agencia de Informática y Comunicaciones de la Comunidad de Madrid (AICCM) v autonómnom spoločenstve Madrid ([204]). V tomto prípade názov i obsah verejnej súťaže nasvedčujú tomu, že sa týka rozšírenia ([205]) len prostredníctvom terestriálnej platformy ([206]).

([200]) Dodávka, inštalácia a aktivácia zariadenia potrebného na poskytovanie služby prenosu a vysielania DTT pre šesť celoštátnych multiplexov (štátna globálna sieť, jednofrekvenčná sieť) a jedného multiplexu autonómneho spoločenstva v oblastiach Estremadury v rámci fázy II národného plánu prechodu na DTT. Vec SU-28/2009.

([201]) Dodávka, inštalácia a aktivácia zariadenia potrebného na poskytovanie služby prenosu a vysielania DTT pre šesť celoštátnych multiplexov [Red Global Estatal (štátna globálna sieť), Red de Frecuencia Unica (jednofrekvenčná sieť)] a jedného multiplexu autonómneho spoločenstva (ďalej len „RGE, SFN a AUT“) v oblastiach v rámci fázy II národného plánu prechodu na DTT. Verejná súťaž sa týka týchto činností: a) návrhu technických vysielacích a distribučných sietí, ktoré budú podporovať túto službu; b) naplánovania dodávky potrebného zariadenia pre navrhovanú sieť; c) sfunkčnenia siete vrátane inštalácie a aktivácie potrebného zariadenia a infraštruktúry. Táto dodávka sa bude realizovať na kľúč.

([202]) Strana 2 odsek 5 – Hlavným sledovaným cieľom je rozšíriť pokrytie digitálnym terestriálnym televíznym vysielaním (DTT) na všetkých občanov v okresoch patriacich do fázy II pre oblasť Estremadura a zabezpečiť percentuálny podiel pokrytia čo najbližšie 100 %. Nie sú uvedené žiadne obmedzenia v súvislosti s architektúrou siete či použitými technológiami za predpokladu splnenia minimálnych stanovených požiadaviek.
Strana 10 odsek 7 – Ponuky uchádzačov musia obsahovať architektúru navrhovanej distribučnej siete, ktorá musí zodpovedať vysielacej sieti. Pre každý multiplex sa hľadá najlepšie riešenie pre túto službu, ktoré vždy podlieha kritériám hospodárskej a technologickej optimalizácie.

([203]) Ďalšie verejné súťaže, ktoré podľa Komisie patria do rovnakej kategórie, sú verejná súťaž 2009/000127, ktorú uskutočnila Junta de Andalucía, a verejná súťaž S-004/10/10, ktorú uskutočnila Junta de Extremadura.

([204]) Technické špecifikácie v rámci zmluvy na „Vypracovanie projektov, dodávku, inštaláciu a aktiváciu potrebnej infraštruktúry a komunikácií na rozšírenie pokrytia signálom digitálneho terestriálneho televízneho vysielania (DTT) v autonómnom spoločenstve Madrid.“ Ukončí sa riadnym zjednodušeným postupom na základe viacerých kritérií. Referenčné číslo spisu (*número de expediente*) ECON/000572/2008.

([205]) Strana 3 odsek 3 – „(…) dodávka, inštalácia a aktivácia potrebnej infraštruktúry a komunikácií na rozšírenie pokrytia signálom digitálneho terestriálneho televízneho vysielania (DTT) v autonómnom spoločenstve Madrid vrátane všetkých činností týkajúcich sa realizovania súvisiacich technických projektov, meraní, údržby, prevádzky a riadenia inštalácií tvoriacich službu pre zavádzanú infraštruktúru a vrátane potrebných opatrení na šírenie inštitucionálnych informácií na propagáciu digitálneho terestriálneho televízneho vysielania.“
Strana 9 odsek 8 – „Na základe časového harmonogramu odpojenia a dostupných rozpočtových prostriedkov sa špecifikuje vysielacia sieť, ktorá bude poskytovať pokrytie digitálnym terestriálnym televíznym vysielaním.“

([206]) Strana 4 odseky 2 a 8 – „Hlavným sledovaným cieľom, ktorý sa má dosiahnuť vykonaním nižšie uvedených činností, je rozšíriť pokrytie digitálnym terestriálnym televíznym vysielaním (DTT) na všetkých občanov v autonómnom spoločenstve Madrid a zabezpečiť percentuálny podiel pokrytia čo najbližšie 100 %. Na zlepšenie prijímania DTT v oblastiach, ktoré sa majú pokryť, sa odporúča, aby vysielacie centrá stáli na miestach, ktoré zodpovedajú orientácii jestvujúcich satelitných parabol v budovách, aby občania nemuseli inštalovať nové paraboly či meniť orientáciu jestvujúcich parabol. Uchádzači teda musia uviesť, ako si v rámci navrhovaného riešenia poradia s týmto problémom.“ Strana 12 odsek 4 – „Mikrovysielač bude zodpovedať týmto špecifikáciám...“

(295) Verejné súťaže sú klasifikované nielen podľa názvu, ale predovšetkým podľa obsahu, lebo samotný názov neumožňuje jasne vymedziť ich zameranie.

(296) Pomoc poskytnutá po uskutočnení neneutrálnych verejných súťaží na rozšírenie pokrytia sa následne musí vrátiť.

7.2.2. *Príjemcovia a vrátenie štátnej pomoci*

(297) Ďalej sú uvedené rôzne kategórie príjemcov pomoci. V tabuľkách sú uvedené autonómne spoločenstvá a približné kategórie pomoci na základe informácií, ktoré poskytlo Španielsko. Keďže Španielsko neposkytlo úplné informácie o príjemcoch pomoci, musí príjemcov klasifikovať do uvedených kategórií a predložiť Komisii príslušné podporné dôkazy. Ako už bolo uvedené v odôvodnení (233), režim ako taký je diskriminačný.

(298) Veľká väčšina verejných súťaží na rozšírenie, ktoré Komisia preskúmala, bola navyše klasifikovaná ako nezodpovedajúca zásade technologickej neutrality. Komisia však zároveň preukázala, že vo výnimočných individuálnych prípadoch nemožno vylúčiť, že verejná súťaž bola technologicky neutrálna.

(299) Španielsko preto musí na základe podmienok uvedených v odôvodnení (294) uviesť konkrétne verejné súťaže, ktoré boli technologicky neutrálne, a poskytnúť o tom dostatočné dôkazy.

(300) Ak autonómne spoločenstvá uskutočnili neneutrálne verejné súťaže na rozšírenie pokrytia tak, ako v prípade Estremadury v uvedenom príklade, víťazi týchto verejných súťaží sú priamymi príjemcami neoprávnenej pomoci, ktorá sa musí vrátiť. Suma, ktorú treba vrátiť, sa rovná plnej sume, ktorá sa poskytla víťazom verejných súťaží na rozšírenie, a musia v nej byť zahrnuté všetky doplnkové služby (ako sú priestory, adaptačné práce, dodávka energie atď.), ak sa uplatňovali. Aby sa predišlo pochybnostiam, ak sa tá istá infraštruktúra alebo tie isté služby viažu alebo viazali na prenos súkromných kanálov v oblasti II a verejnoprávnych kanálov v oblasti I, španielske orgány by nemali vylúčiť vrátenie z dôvodu dvojitého využívania infraštruktúry alebo služby, ale mali by identifikovať *pro quota* výdavky súvisiace s oblasťou II a vymáhať príslušnú pomoc. Komisia na základe informácií od Španielska zistila, že neneutrálne verejné súťaže na rozšírenie pokrytia uskutočnili (minimálne) autonómne spoločenstvá Andalúzia, Estremadura, Murcia, La Rioja a Valencijské spoločenstvo.

Podniky, ktorých sa týka vrátenie pomoci	**Vrátenie pomoci**	**Spôsob poskytnutia pomoci**	**Dotknuté autonómne spoločenstvo (minimálne)**
Priami príjemcovia Víťazi technologicky neneutrálnych verejných súťaží na rozšírenie pokrytia, ktoré uskutočnili autonómne spoločenstvá	Plná suma získaná na základe technologicky neneutrálnych verejných súťaží na rozšírenie pokrytia	Prevod finančných prostriedkov príjemcom vybratým vo verejných súťažiach	— Andalúzia — Estremadura — Murcia — La Rioja — Valencijské spoločenstvo

(301) V prípadoch, keď sa neoprávnená pomoc na modernizáciu terestriálnej siete poskytla mestským radám pôsobiacim ako prevádzkovatelia sietí, sú priamymi príjemcami pomoci mestské rady. Suma, ktorá sa má vrátiť, sa rovná plnej sume, ktorú získali mestské rady od ústredných a regionálnych orgánov na rozšírenie pokrytia svojich sietí. Komisia na základe informácií od Španielska zistila, že sa to týka mestských rád minimálne v autonómnych spoločenstvách Andalúzia, Kanárske ostrovy a Murcia (zoznam nie je vyčerpávajúci). Ak mestská rada uzavrela zmluvu o rozšírení pokrytia vrátane dodávky potrebného technického vybavenia so spoločnosťou, ktorá je prevádzkovateľom siete, potom je príjemcom pomoci prevádzkovateľ siete a suma, ktorá sa má vrátiť, je plná suma verejných finančných prostriedkov, ktoré prevádzkovateľ siete dostal.

Podniky, ktorých sa týka vrátenie pomoci	Vrátenie pomoci	Spôsob poskytnutia pomoci	Dotknuté autonómne spoločenstvo (minimálne)
Priami príjemcovia Mestské rady pôsobiace ako prevádzkovatelia sietí	Plná suma získaná od orgánov na rozšírenie pokrytia	Prevod finančných prostriedkov príjemcovi	— Andalúzia — Kanárske ostrovy — Murcia

Príklad

(302) Mestské rady v Murcii uskutočnili s použitím peňazí od regiónu a ministerstva MITyC takmer všetkých 143 identifikovaných verejných súťaží. Pokiaľ zákazky neboli zadané prevádzkovateľom sietí a nie sú *de minimis*, patrili by do tejto kategórie.

(303) V prípade autonómnych spoločenstiev, v ktorých rozšírenie pokrytia siete uskutočnil verejný podnik pôsobiaci ako prevádzkovateľ siete, sa tento podnik považuje za priameho príjemcu a musí vrátiť poskytnutú pomoc. Komisia identifikovala nasledujúce spoločnosti, ktoré patria do tejto kategórie: Aragón Telecom, Gestión de Infraestructuras Públicas de Telecomunicaciones del Principado de Asturias, S. A., Multimedia de les Illes Balears S. A., Instituto Tecnológico de Canarias, Sociedad Regional de Cantabria I+D+I (IDICAN), Fundación Centro Tecnológico en Logística Integral de Cantabria (CTL), Promoción de Viviendas, Infraestructuras y Logística, S. A. v Kastílii-Leóne (Provilsa), Redes de Telecomunicación Galegas Retegal, S. A. (Retegal), Obras Publicas y Telecomunicaciones De Navarra, S. A. (Opnatel), Itelazpi S. A., Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI) v Katalánsku a Agencia de Informática y sComunicaciones de la Comunidad de Madrid (AICCM). Suma, ktorú musia vrátiť, sa rovná plnej sume finančných prostriedkov, ktorú od orgánov získali na rozšírenie.

(304) V týchto prípadoch však nemožno vylúčiť, že verejné podniky vykonali časť rozšírenia samy a sčasti zmluvne poverili rozšírením prevádzkovateľa siete prostredníctvom verejnej súťaže. V druhom prípade sa neoprávnená pomoc presunula na spoločnosti, ktoré vyhrali verejné súťaže, takže ony sú skutočnými, hoci nepriamymi príjemcami pomoci. V záujme zabránenia dvojitému vráteniu pomoci teda neoprávnenú pomoc vrátia skutoční príjemcovia, t. j. a) verejný podnik v sume, ktorú získal na rozšírenie, mínus finančné prostriedky prevedené prevádzkovateľom sietí na základe technologicky neneutrálnych verejných súťaží na rozšírenie pokrytia a b) prevádzkovatelia sietí v sumách, ktoré zmluvne získali na základe technologicky neneutrálnej verejnej súťaže na rozšírenie pokrytia usporiadanej príslušným verejným podnikom.

Podniky, ktorých sa týka vrátenie pomoci	Vrátenie pomoci	Spôsob poskytnutia pomoci	Autonómne spoločenstvo/verejný podnik/ približná suma, ktorú verejný podnik získal na rozšírenie pokrytia
Priami príjemcovia Verejný podnik A ak sa to hodí	Plná suma získaná od orgánov na rozšírenie pokrytia (mínus finančné prostriedky prevedené prevádzkovateľom sietí na základe technologicky neneutrálnych verejných súťaží na rozšírenie pokrytia, ak sa to hodí)	Čas prevodu finančných prostriedkov od orgánov	— Aragónsko (Aragón Telecom, 9 miliónov EUR) — Astúria (Gestión de Infraestructuras Públicas de Telecomunicaciones del Principado de Asturias S.A., 14 miliónov EUR) — Baleárske ostrovy (Multimedia de Illes Balears S.A., 4 milióny EUR) — Kanárske ostrovy (Instituto Tecnológico de Canarias, 3,7 milióna EUR)

Nepriami príjemcovia pomoci Víťazi technologicky neneutrálnych verejných súťaží na rozšírenie pokrytia, ktoré uskutočnili verejné podniky	Plná suma získaná na základe technologicky neneutrálnych verejných súťaží na rozšírenie pokrytia	Prevod finančných prostriedkov príjemcovi vybratému vo verejnej súťaži	— Kantábria (Idican, CTL, 3 milióny EUR) — Kastília-León (Provilsa, 44 miliónov EUR) — Katalánsko (CTTI, 52 miliónov EUR) — Galícia ([207]) (Retegal, 17 miliónov EUR) — Madrid (AICCM, 3,6 milióna EUR) — Navarra (Opnatel, 7 miliónov EUR) — Baskicko (Itelazpi, 10 miliónov EUR)

Príklad

(305) V prípade Madridu, kde bola verejná súťaž uskutočnená verejným podnikom (AICCM) uvedená Komisiou ako príklad technologicky neneutrálnej verejnej súťaže na rozšírenie pokrytia (pozri odôvodnenie (294)), musí spoločnosť Retevisión S.A. ako víťaz neneutrálnej verejnej súťaže vrátiť plnú sumu 3 622 744 EUR, pričom táto suma sa odpočíta zo sumy, ktorú vráti podnik AICCM, teda verejný podnik, ktorý je priamym príjemcom ([208]).

(306) Pokiaľ ide o pomoc na údržbu a prevádzku sietí DTT, Komisia sa domnieva, že prevádzkovatelia týchto sietí sú príjemcami pomoci na údržbu a prevádzku. Pomoc teda musia vrátiť títo prevádzkovatelia sietí.

(307) V prípadoch, keď jednotliví príjemcovia získali finančné prostriedky, ktoré neprekročili medzné hodnoty stanovené v nariadení (ES) č. 1998/2006 ([209]), sa tieto finančné prostriedky nepovažujú za štátnu pomoc a nemusia sa vrátiť, ak boli splnené všetky podmienky stanovené v uvedenom nariadení.

(308) Vrátenie by sa malo týkať obdobia od dátumu, keď vznikla výhoda pre príjemcov, teda keď príjemcovia dostali k dispozícii pomoc, a až do skutočného vrátenia sa na ňu vzťahujú úroky.

(309) Je potrebné poznamenať, ako je uvedené v odôvodnení (9), že po prijatí rozhodnutia z roku 2013 Komisia poskytla Španielsku čas do 31. októbra 2014, aby zorganizovalo technologicky neutrálne verejné súťaže, a to pod podmienkou, že všetky autonómne spoločenstvá uskutočnia takéto verejné súťaže v stanovenej lehote. Táto podmienka však nebola splnená, a preto uvedené prechodné obdobie nie je relevantné na účely vrátenia: Španielsko musí vymáhať neoprávnenú pomoc poskytnutú v období od 19. júna 2013 do 31. októbra 2014.

([207]) Hoci boli mestské rady v Galícii zaregistrované ako prevádzkovatelia sietí, Retegal bol podnik, ktorý nadobudol zariadenie a vykonával rozšírenie pokrytia siete. Retegal by sa preto mal považovať za príjemcu pomoci.

([208]) Medzi ďalšie verejné súťaže, ktoré Komisia identifikovala ako patriace do rovnakej kategórie, patria okrem iného dve verejné súťaže usporiadané podnikom Provilsa v marci 2009, ktoré vyhrali spoločnosti Retevisión S.A. a Telvent Energía S.A., verejná súťaž SE/CTTI/06/08, ktorú usporiadal podnik CTTI a vyhrala spoločnosť Abertis S.A., verejná súťaž Contratación del suministro de la fase II y III para la extensión de la TDT en Aragón, ktorú v júni 2009 usporiadal podnik Aragón Telecom a vyhrala spoločnosť Abertis.

([209]) Nariadenie (ES) č. 1998/2006 sa nahradilo nariadením (EÚ) č. 1407/2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* (ďalej len „nariadenie *de minimis* z roku 2013“). Nariadenie *de minimis* z roku 2013 sa vzťahuje na pomoc poskytnutú pred nadobudnutím jeho účinnosti, ak pomoc spĺňa podmienky stanovené v uvedenom nariadení. Podľa článku 7 ods. 3 nariadenia *de minimis* z roku 2013 akákoľvek individuálna pomoc *de minimis* poskytnutá medzi 1. januárom 2007 a 30. júnom 2014, ktorá spĺňa podmienky nariadenia (ES) č. 1998/2006, sa považuje za pomoc, ktorá nespĺňa všetky kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 zmluvy, a je teda oslobodená od notifikačnej povinnosti stanovenej v článku 108 ods. 3 zmluvy.

8. ZÁVER

(310) Komisia konštatuje, že Španielske kráľovstvo neoprávnene poskytlo pomoc prevádzkovateľom terestriálnej televíznej platformy na rozšírenie pokrytia digitálnym terestriálnym televíznym vysielaním vo vzdialených a v menej urbanizovaných oblastiach Španielska v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ. Pomoc vrátane (prebiehajúcej) pomoci na prevádzku a údržbu vrátia prevádzkovatelia platformy, ktorí sú priamymi alebo nepriamymi príjemcami. To zahŕňa miestne korporácie, ak pôsobia ako prevádzkovatelia platformy,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc, ktorú Španielsko neoprávnene poskytlo prevádzkovateľom terestriálnej televíznej platformy na rozvoj, údržbu a prevádzku digitálnej terestriálnej televíznej siete v oblasti II v rozpore s článkom 108 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, je nezlučiteľná s vnútorným trhom s výnimkou pomoci, ktorá bola poskytnutá v súlade s kritériom technologickej neutrality.

Článok 2

Individuálna pomoc poskytnutá podľa schémy uvedenej v článku 1 nepredstavuje pomoc, ak v čase jej poskytnutia spĺňala podmienky stanovené v nariadení prijatom podľa článku 2 nariadenia Rady (ES) č. 994/98 ([210]), ktoré bolo platné v čase poskytnutia pomoci.

Článok 3

1. Španielsko musí vymáhať od príjemcov nezlučiteľnú pomoc poskytnutú podľa schémy uvedenej v článku 1.

2. Sumy, ktoré treba vymôcť, sa úročia odo dňa, ku ktorému boli poskytnuté príjemcom, až do ich skutočného vrátenia.

3. Úrok sa vypočíta ako zložený úrok v súlade s kapitolou V nariadenia (ES) č. 794/2004.

4. Španielsko zruší ku dňu oznámenia tohto rozhodnutia všetky zostávajúce platby týkajúce sa pomoci v rámci schémy uvedenej v článku 1.

Článok 4

1. Vymáhanie pomoci poskytnutej podľa schémy uvedenej v článku 1 musí byť okamžité a účinné.

2. Španielsko zabezpečí, aby sa toto rozhodnutie vykonalo do štyroch mesiacov po dátume oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 5

1. Do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia Španielsko predloží Komisii tieto informácie:

a) zoznam príjemcov, ktorí získali pomoc v rámci schémy uvedenej v článku 1, a celkovú sumu pomoci, ktorú každý z nich získal v rámci schémy, a to v týchto kategóriách: i) víťazi technologicky neneutrálnych verejných súťaží na rozšírenie pokrytia, ktoré organizujú autonómne spoločenstvá a mestské rady; ii) mestské rady konajúce ako prevádzkovatelia sietí; iii) verejné podniky konajúce ako prevádzkovatelia sietí; iv) víťazi technologicky neneutrálnych verejných súťaží na rozšírenie pokrytia organizovaných verejným podnikom;

([210]) Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov 92 a 93 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (Ú. v. ES L 142, 14.5.1998, s. 1). Toto nariadenie bolo nahradené nariadením Rady (EÚ) 2015/1588 z 13. júla 2015 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 1).

b) celkovú sumu (istinu a úroky z vymáhanej sumy), ktorú má každý príjemca vrátiť;

c) podrobný opis už prijatých a plánovaných opatrení na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím;

d) dokumenty, ktorými sa preukazuje, že príjemcom bolo nariadené pomoc vrátiť.

2. Španielsko bude informovať Komisiu o pokroku dosiahnutom v súvislosti s vnútroštátnymi opatreniami, ktoré sa prijali na vykonanie tohto rozhodnutia až do úplného vrátenia pomoci poskytnutej na základe schémy uvedenej v článku 1. Na požiadanie Komisie bezodkladne predloží informácie o opatreniach, ktoré sa už prijali a ktoré sa plánujú prijať na vykonanie tohto rozhodnutia. Okrem toho poskytne podrobné informácie o sumách pomoci a úrokoch z vymáhaných súm, ktoré už príjemca vrátil.

Článok 6

Toto rozhodnutie je určené Španielskemu kráľovstvu.

V Bruseli 10. júna 2021

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie

PRÍLOHA

Verejné výdavky v oblasti II na zavádzanie DTT podľa regiónov Španielska (autonómne spoločenstvá s výnimkou Kastílie-La Manche)

	ROZPOČET (v EUR)							
REGIÓN (Autonómne spoločenstvo)	Ministerstvom priemyslu, obchodu a cestovného ruchu Priame dotácie (1)	Ministerstvom priemyslu, cestovného ruchu a obchodu Zvýhodnené pôžičky (1)	Regionálne finančné prostriedky (1)	Miestne finančné prostriedky (1)	Stále náklady (2009 – 2011) (1)	Celkové finančné prostriedky	Celková suma organizovaných verejných súťaží (2)	Celkové verejné výdavky (3)
ANDALÚZIA	4 668 500,00	1 220 690,00	8 712 873,00	491 203,00	2 250 479,00	15 093 266,00	3 678 242,17	15 093 266,00
ARAGÓNSKO	5 900 000,00	8 700 000,00	5 400 000,00	–	5 000 000,00	20 000 000,00	16 281 754,30	20 000 000,00
ASTÚRIA	–	13 430 787,00	353 535,00	–	2 129 698,00	13 784 322,00	13 784 322,00	13 784 322,00
BALEÁRSKE OSTROVY	–	–	913 034,00	–	763 034,00	913 034,00	3 294 429,02	3 294 429,02
KANÁRSKE OSTROVY	2 905 766,26	1 130 595,85	1 792 402,57	–	–	5 828 764,68	5 284 331,67	5 828 764,68
KANTÁBRIA	3 229 500,00	3 851 949,80	622 449,00	–	860 850,00	7 703 898,80	6 355 613,68	7 703 898,80
KASTÍLIA-LEÓN	13 830 850,00	20 316 585,73	10 324 906,71	–	6 716 000,00	37 756 342,44	37 756 342,44	37 756 342,44
KATALÁNSKO	13 838 368,00	26 024 223,00	BEZ ÚDAJOV	BEZ ÚDAJOV	–	39 862 591,00	52 316 794,34	52 316 794,34
CEUTA	54 000,00	91 786,17	10 000,00	–	BEZ ÚDAJOV	155 786,17	50 000,00	155 786,17
ESTREMADURA	2 238 250,00	7 800 000,00	18 718,00	–	–	10 056 968,00	9 549 379,74	10 056 968,00
GALÍCIA	6 083 300,00	5 000 000,00	6 003 336,00	–	873 000,00	17 086 636,00	12 644 112,98	17 086 636,00
MADRID	554 200,00	–	3 068 444,00	–	–	3 622 644,00	3 622 744,00	3 622 644,00
MELILA	254 000,00	BEZ ÚDAJOV	2 000,00	BEZ ÚDAJOV	BEZ ÚDAJOV	256 000,00	–	256 000,00
MURCIA	135 750,00	–	2 478 700,00	40 188,00	212 371,00	2 654 638,00	2 788 407,32	2 788 407,32
NAVARRA	316 850,00	–	6 675 028,00	–	4 256 508,39	6 991 878,00	6 991 878,00	6 991 878,00
RIOJA	1 229 350,00	3 000 000,00	3 737 425,00	–	944 000,00	7 966 775,00	5 766 775,00	7 966 775,00

BASKICKO	2 487 800,00	–	9 802 703,00	2 425 000,00	1 508 308,00	14 715 503,00	179 000,00	14 715 503,00
VALENCIJSKÉ SPOLOČENSTVO	1 822 250,00	13 384 248,94	818 280,30	586 234,17	679 500,00	16 611 013,41	15 412 499,00	16 611 013,41

([1]) Sumy, ktoré nahlásili španielske centrálne a regionálne orgány počas vyšetrovania. Za obdobie 2012 – 2018 len niekoľko regionálnych orgánov nahlásilo informácie o stálych nákladoch: Galícia nahlásila, že nevznikli žiadne náklady, Andalúzia nahlásila sumu 6 422 670,89 EUR, Astúria sumu 3 943 818,48 EUR, Katalánsko sumu 22 879 421,63 EUR, Murcia sumu 521 968,10 EUR a La Rioja sumu 5 223 287,03.

([2]) Finančné prostriedky prevedené víťazom verejných súťaží notifikované Komisii.

([3]) Len údaje za štyri regióny (v zelenej) umožňujú presne vymedziť sumu štátnej pomoci, pretože i) nahlásené sumy, ktoré povolili orgány, a ii) celkové finančné prostriedky prevedené na základe verejných súťaží oznámené Komisii sú rovnaké. Vzhľadom na ťažkosti pri získavaní presných informácií z iných regiónov sa vychádza z predpokladu, že suma štátnej pomoci udelená v danom regióne zodpovedá **vyššej** z oboch nahlásených súm: i) celkové finančné prostriedky, ktoré udelili orgány, alebo ii) celkové finančné prostriedky prevedené na základe verejných súťaží oznámené Komisii.